

Diniju so tokrat res šteti dnevi

BOJAN BREZIGAR

Vse torej kaže, da so Lambertu Diniju in njegovi tehnični vladi res šteti dnevi. Včerajšnja odločitev Stranke komunistične prenovne in drugih bolj ali manj neodvisnih poslancev je namreč privedla do šestevka glasov, ki govori Diniju v škodo. Za nezaupnico naj bi glasovalo kakih deset poslancev več kot proti njej, neodločenih naj bi bilo največ šest, tako da Dini nima velikih možnosti, da bi premostil četrtkovo glasovanje, če ne pride do bistvenih sprememb ali do presenečenj, kar v italijanski politiki seveda ni izključeno.

Tako naj bi se se ta teden iztekel mandat vladi, ki je v Italiji predstavljala veliko novost, tudi zato, ker je slo za tehnično vlado, ki jo je v objem levici potisnil lider desnice Berlusconi, ko je januarja letos glasoval proti zaupnici.

V tem času se je Dini uveljavil in si je pridobil v državi tudi precejšnje zaupanje. To se je odražalo tudi v gospodarstvu in se predvsem na finančnih tržiscih, ki so pozitivno reagirala na vladne ukrepe. V tem času je bilo po dolgih letih rešeno vprašanje pokojninske reforme, sprejeti so bili ukrepi za sanacijo državne računic, odobren je bil volilni zakon za dežele, na seznamu Dinijevih nalog pa je manjkalo samo še določilo, ki bi zagotovilo enak pristop političnih strank k televizijskim medijem. Vse je kazalo, da bo vlada premostila tudi to oviro, doseglja odobritev finančnega zakona in nato nadaljevala z delom do konca junija prihodnjega leta, to je do izteka italijanskega predsedniškega mandata Evropske zveze.

Dogodki zadnjih dni so očitno privedli do drugačnega rezultata. Verjetno je za temi dogajanji predvsem volja po čimprejšnjih volitvah, morda skupni imenovalec leve in desnice, da z novimi volitvami preprečijo nastanek močnega centra, ki bi za Italijo lahko pomenil novo obdobje hegemonije (prerogone) krščanske demokracije. V letu dni, kolikor naj bi nas se ločilo do načrtovane izteka zakonodajne dobe, bi lahko do te povezave v sredini tudi prišlo. Dogodki prihodnjih dni, še zlasti pa obdobja takoj po četrtkovem glasovanju v poslanski zbornici, bodo pokazali, ali je res tako.

Feri predsednik Ustavnega sodišča

RIM - Ustavni sodniki so včeraj za svojega predsednika izvolili Maura Ferrija, ki ga je po dolgi politični karieri v vrstah PSI imenoval za ustavnega sodnika leta 1987 takratni predsednik republike Francesco Cossiga. Ferrija čaka že danes težko in izredno kočljivo delo, ker bo Ustavno sodišče razpravljalo o umestnosti priziva donedavnega pravosodnega ministra Filippa Mancusa.

Na 2. strani

V Neaplju zmaga leve sredine in SKP

NEAPELJ - Kandidat leve sredine in Stranke komunistične prenovne Vincenzo Siniscalchi je zmagal na nedeljskih poslanskih volitvah v enem izmed neapeljskih volilnih okrožjih. Siniscalchi je premagal kandidata Kartela svobosčin.

Volitve so zabeležile izredno nizko udeležbo, saj je slo na volišca manj kot 40 odst. volilnih upravičencev, skoraj polovico manj kot jih je slo na volitve marca 1994.

Na 2. strani

Dežela v primežu politične zmede

TRST - Deželni svet je vzel na znanje nedavni odstop vlade predsednice Alessandre Guerre. Razprava pa se zdalec ni razčistila političnega položaja, ki ostaja skrajno nejasen in negotov.

Za nejasnosti so precej kriva tudi nesoglasja v Severni ligi, kjer se nekateri odkrito ogrevajo za odstranitev dosedanje predsednice, drugi pa za oblikovanje manjšinskega deželnega odbora.

Na 5. strani

ITALIJANSKA POLITIKA / ODLOČITEV VODSTVA SKP

Bertinotti bo glasoval za nezaupnico vladi, ki sta jo predstavila Berlusconi in Fini

Dini ne namerava odstopiti - Danes začetek razprave v poslanski zbornici, v četrtek glasovanje

TRGI / ZARADI ZAOSTRITVE POLITIČNIH RAZMER

Lira v enem samem dnevu ob zaslužek dveh mesecev

Marka zvečer čez 1.170 lir, negativen izid na borzi



RIM, MILAN - Huda zaostritev na italijanski politični sceni je včeraj po pričakovanju močno pretresla trge in se posebej nacionalno valuto. Lira je v menjavi z marko in valutami iz njenega vplivnega območja od petka izgubila okrogla dva odstotka vrednosti, tako da se je nemški bankovec vrnil na juljsko raven in zvečer presegel 1.170 lir. Povzpel se je tudi dolar, ki doživlja sicer na mednarodnih trgih novo fazo sibičnosti, kar je posredno vplivalo tudi na negativen potek vseh evropskih borz. Milanski delniški trg je poleg mednarodnega vpliva utrpel tudi škodljiv učinek notranje politične negotovosti, kar je borzne kazalce potisnilo proti najnižjim ravnam od začetka leta.

Na 12. strani

RIM - Stranka komunistične prenovne bo podprla resolucijo Kartela svobosčin o nezaupnici vladi. Tako je včeraj popoldne odločilo vodstvo stranke. Bertinotti bo torej priskočil Berlusconi in Fini na pomoč, da bi s skupnimi moči strmo glavili vlado tehnikov, ki predstavlja za predsednika SKP Cossutto »prvo oviro na poti demokratičnega razvoja države.«

Desničarske stranke in SKP razpolagata v poslanski zbornici s 316 poslanci, Dini pa le z 309. Če ne bo prišlo do presenečenj, ima Dinijeva vlada tehnikov štete dneve. Razprava o nezaupnici se bo začela danes, glasovanje bo po vsej

verjetnosti v četrtek popoldne.

Dini včeraj ni govoril. Pripravljal je svoj govor, dal pa je vedeti, da ne misli odstopiti.

Tajnik DSL D'Alema je ponovil, da mora vlada najprej dokončati svoje delo (finančni zakon in pravila za uravnovešeno volilno kampanjo), medtem ko se je Bianco (Ljudska stranka) ostro znesel nad sklep SKP, in zahteval, naj sile »oljke« prekinemo vsako sporazumevanje z Bertinottijem. Prodi je odločitev SKP takole komentiral: »Takega sklepa si ni mogoče jasno razložiti.«

Na 2. strani

BALKANSKA KRIZA / V OSIJEKU

Pogovori o zahodni Slavoniji

Na bosanskih frontah je včeraj orožje mirovalo

SARAJEVO, ZAGREB - Predstavniki Zagreba in uporniških Srbov so včeraj nadaljevali pogovore o usodi vzhodne Slavonije. Srečanje je potekalo v Osijeku pod pokroviteljstvom Thorvalda Stoltenberga (na sliki AP), sopredsedujočega mednarodne konference za nekdanjo Jugoslavijo. V sosednji Bosni pa je t.i. srbski parlament določil pogoje za prihod mirovnih sil ZN po morebitni sklenitvi trajnega miru v Bosni. Parlament je določil, da morajo mirovne sile sestavljati izključno ruski vojaki in pripadniki »prijateljskih držav.« Na vseh bosanskih frontah pa je orožje včeraj mirovalo. Le v bližini Jajca sta bila ranjena dva britanska vojaka, ki sta naletela na mino, ko sta skušala iz nikogarsnje dežele med srbskimi in vladnimi položaji izvleči trupla hrvaskih vojakov.



TRST / TISKOVNA KONFERENCA NOVINARJEV IN TISKARJEV

»Pomen Primorskega dnevnika presega manjšinske okvire«

Vsestranska solidarnost predstavnikov strank in komponent

TRST - Zastopniki sindikalnih odborov novinarjev in grafičnih delavcev Primorskega dnevnika so na včerajšnji novinarski konferenci izpostavili krizo časopisa, ki presega manjšinske okvire, saj zadeva celotno tržišče in deželno stvarnost. Srečanja so se udeležili tudi zastopniki deželnega novinarskega sindikata in zveze FILIS-CGIL. V razpravi so se oglasili tudi predstavniki strank, manjšinskih komponent in krajevnih uprav, ki so izrazili solidarnost uslužbencem Primorskega dnevnika.

Na 3. strani



DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Svoboda v raznolikosti

Tak bo naslov 6. kongresa narodnih skupnosti, ki ga bo dežela Koroska priredila v Beljaku v sodelovanju z zastopstvom Evropske komisije in pod pokroviteljstvom Delovne skupnosti Alpe-Jadran.

Stran 5

Šolski odbor o posvetu o šolstvu

Enotni šolski odbor je na zadnji seji razpravljal o manifestaciji solnikov v Rimu in o posvetu o šolstvu.

Stran 6

Študija o racionalizaciji šolske mreže

Trzaska občina je prejela studijo Trzasko univerze o možnostih racionalizacije šolske mreže.

Stran 6

V Revoltelli oddaja o predstavi v Rižani

V avditoriju trzaskega muzeja Revoltelle so predstavili televizijsko oddajo, ki so jo posneli na junijski prireditvi v Rižani.

Stran 6

Spopad o financerski šoli

Opozicija v goriskem občinskem svetu je izsilila razpravo o gradnji sporne financerske šole na letališču, večina pa je tik pred danasnjo najbrz zelo vročo sejo spet podprla ta načrt.

Stran 11



POLITIČNA KRIZA / SKP BO PODPRLA RESOLUCIJO O NEZAUPNICI VLADI

Bertinotti bo volil proti Diniju z Berlusconiem in Finijem

Razkol na levici - Danes razprava v zbornici, glasovanje v četrtek

RIM - Berlusconi bo odstrelil Dinija z nabojem, ki mu ga je včeraj na zlatega pladnju ponudil Bertinotti. Stranka komunistične prenovne se je popoldne odločila, da bo podprla resolucijo o nezaupnici vladi, ki so jo pretekli petek vložile v poslansko zbornico sile Kartela svobosčin.

SKP je prvotno namerala vložiti lastno resolucijo. Očitno ji ni bilo do tega, da bi podprla Berlusconi in Finija. Izdelala je zelo razčlenjen dokument, ki ga je podpisalo 24 poslancev stranke, pred začetkom seje načelnikov poslanskih skupin (ob 16. uri) pa bi morala zbrati se 39 podpisov, da bi jo lahko predložila. Resolucijo so sicer podpisali nekateri parlamentarci desničarskih sil (bivši zunanji minister Martino, reformator Taradash, stiri člani Forze Italia), a podpisov ni bilo dovolj.

Ob takem razpletu je postala odločilna beseda vodstva stranke. Odločitev verjetno ni bila enostavna, pa tudi enotna ne. Vodstvo se je naposled izreklo, da bo podprlo desnico, »ker predstavlja Dinijeva vlada najhujšo oviro za demokratični razvoj države,« kot je takoj po seji izjavil predsednik stranke Armando Cossutta. Proti tej podpori Berlusconi in Finiju so volili trije senatorji (med njimi tudi Trzacan Cuffaro), stiri pa so se vzdržali.

Pred tistim glasovanjem na levici, je desnica razpolagala v poslanski zbornici z 292 glasovi, medtem ko je Dini računal na 309 glasov večine. Bertinotti je »podaril« Berlusconi manjkajoče glasove. V četrtek, ko bi se morala poslanska zbornica izreči, bo tako lahko »Cavaliere« računal na podporo 316 podanikov.

Dini vsaj na papirju nima več nobene možnosti.

Predsednik vlade je včeraj molčal. Pripravljaj se svoj govor. Podtajnik vlade Negri je le naznanil, da predsednik ne bo odstopil.

Njegov odstop so tudi včeraj vztrajno zahtevali nekateri Berlusconijevi partnerji. Na primer Buttiglione in Casini.

Na drugi strani parlamentarne pahljace je tajnik D'Alema v Neaplju ponavljal, da mora vlada dokončati svoje delo: finančni zakon in zakon o enakih možnostih v volilni kampanji. Sele nato naj bi prislo do preverjanja. »Živimo v demokratični državi. Če hoče nekdo vlado strmoglaviti, naj predstavi resolucijo o nezaupnici in naj jo parlament izglasuje,« je izjavil. Govoril je pred odločitvijo Bertinottijeve stranke njegovih.

Ko je zvedel zanjo, je vodja »oljke« Prodi presenečeno izjavil, da si ni moge jasno razločiti sklepa SKP, da prihiti na pomoč Berlusconijevemu političnemu nacrtu.

Predstavniki strank, ki ga podpirajo, so se v večernih urah silovito znesli nad sklep SKP. Bianco (Ljudska stranka) je zatrdil, da bi morale sile »oljke« dokončno prekiniti vsako sporazumevanje s SKP.

Po daljšem molku je spregovoril tudi bivši notranji minister Maroni. »Če vlada pade, so volitve neizbežne. Nesmiselno bi bilo misliti na novo vlado tehnikov. Če pa se poskus desnice izjalovi, bi se morala vlada preleviti iz tehnične v politično.« Prva varienta ugaja novemu, včeraj ustanovljenemu italijanskemu paru B&B, druga je bolj po želji D'Alema, Prodiu in njihovim.



Predsednik Armando Cossutta (levo) in tajnik Fausto Bertinotti med včerajšnjim zasедanjem vodstva SKP (telefoto AP)

ITALIJANSKE POLITIČNE PRIGODE V OCENI EVROPSKIH MEDIJEV

Tuji tisk o »najhujši krizi«

RIM - Tuji tisk se je včeraj razpisal o italijanski politični krizi. Nemški Süddeutsche Zeitung pise, da visi usoda vlade na nitki, da lira pada in da bi lahko prislo do pravitve institucionalne krize. O pravosodnem ministru Mancuso pise, da naj bi poslal svoje nadzornike v Milan z namenom, da bi ovirali zgoče preiskave, ki so zadevale Silvia Berlusconi. Nadzorniki pa niso našli nobene nepravilnosti, dodaja v podporo svoje teze. Ministrov priziv zoper nezaupnico je ocenil kot »nezaslišano dejanje«, se bolj neverjetno pa je, da je odstavljeni minister vpletel v zadevo predsednika Scalfara. Tudi s tem naj bi se okoristil edinole Berlusconi.

Ugledni nemški dnevnik predvideva sedaj sledeč potek dogodkov. Berlusconi se obeta »volilni triumf«, ki naj bi ga slavil tik pred začetkom procesa v Milanu, na katerem se mora braniti obtožbe podkupovanja. Dnevnik ne izključuje možnosti, da računa Berlusconi na Scalfarov padec. Ne tako potihlo upa, da bi prevzel njegovo mesto predsednika republike, medtem ko bi Finiju ponudil mesto predsednika vlade.

Za britanski gospodarski dnevnik Financial Times je sedanja najhujša italijanska poveljna kriza. V takem stanju bo odigrala Italija le postransko vlogo, ko bo januarja prevzela predsedstvo Evropske unije. Politične si-

le bodo zanimale le notranje zdrahe, kar bo zaviralo prizadevanja, da bi se država izvila iz hude gospodarske krize in se pridružila drugim evropskim državam na nivo, ki gapredvideva Maastricht. Berlusconi bo lahko brez jasnih pravil volilne igre spet računal na svoje tri televizijske mreže in bo zato v novi volilni kampanji startal kot favorit. Scalfaro, ki bi moral biti sodnik v volilni tekmi, te vloge ne bo mogel opraviti, ker ga je »zadeva« Mancuso preveč oskodovala in ocrnila. Italija nima sedaj zanesljive osebnosti, ki bi v tujih krogih vzbujala spoštovanje, kar se pozna tudi na mednarodnih trziščih. Nic cudnega, da je italijanska lira že spet potonila.

POLITIKA / PO ODSTAVITVI

Ustavno sodišče danes o pritožbi Filippa Mancusa

Izreklo se bo, ali je pritožba bivšega ministra sprejemljiva

RIM - Je res protiusstavna odstavitev pravosodnega ministra Filippa Mancusa na osnovi nezaupnice, ki jo je minuli četrtek izglasoval senat? S tem vprašanjem se bo danes spopadlo ustavno sodišče. Resnici na ljubo se bo danes po vsej verjetnosti izreklo le o tem, ali je sploh sprejemljiva pritožba, ki jo je o protiusustavnosti svoje odstavitve predložil sam Mancuso. V primeru, ko bi se sodišče odločilo povoljno, bo potem zadevo obravnavalo predvidoma več tednov.

Mancuso je svojo pritožbo vložil v četrtek prek svojega odvetnika Fabizia Salberinija, včeraj pa jo je se dopolnil. V bistvu bivši pravosodni mi-



nister trdi, da je na osnovi italijanske ustavne ureditve mogoče odstaviti celotno vlado, ne pa enega samega njenega člana. Zato je po njegovem bila protiusstavna nezaupnica senata proti njemu, kakor tudi vsi akti, ki so ji sledili do odloka, s katerim je predsednik republike imenoval ad iterim predsednika vlade Dinija za pravosodnega ministra.

Zadeva je nadvse delikatna. Na dlani je, da bi sprejem Mancusovega priziva povzročil potres, ki bi globoko destabiliziral državni vrh. Zasedanju ustavnega sodišča bo predsedoval Mauro Ferri, 75-letni odvetnik in dolgoletni socialistični parlamentarec, ki je bil prav včeraj izvoljen na celo tega temeljnega organa italijanske republike. Ferri bo na tem mestu predvidoma eno leto.

Včeraj pa se je razvedelo, da je minister Mancuso tik pred svojo odstavitvijo odredil se eno inspekcijo proti milanskim sodnikom »čistih rok«.

NOVICE

Cirino Pomicino v hišnem priporu

NEAPELJ - Neapeljsko ministrsko razsodišče, ki mu predseduje Marco Occhiofina, je včeraj odredilo hišni pripor za bivšega ministra Paola Cirina Pomicina. Tako je odredilo, ker se je zmanjšala potreba po preventivnem priporu tudi zato, ker se je spremenil splošni okvir indicov. Prejšnji petek so branilci Cirina Pomicina ponovno vložili zahtevo po izpustitvi, potem ko je prislo do sočenja med bivsim ministrom in predsednikom komercialnega centra »Cis« iz Nole Giannijem Punzo.

De Lorenzo včeraj ponovno pred sodniki

NEAPELJ - Bivši minister Francesco De Lorenzo se je včeraj udeležil zasliševanja na procesu za podkupnine v zdravstvenem sektorju; na procesu je obdolžen združevanja v zločinske namene, korupcije in kršitve zakona o finansiranju strank. Na sodišče se je De Lorenzo vrnil po obdobju, ki ga je preživel na zdravljenju v Londonu. Sodniki pa so proces odložili na današnji dan, ker se tri priče niso javile; danes bodo sodniki zaslišali tudi stiri predstavnike farmacevtskih podjetij, ki naj bi De Lorenzo izročila podkupnine.

Nadaljuje se proces proti Francu Fredi

VERONA - Na porotnem sodišču v Veroni se je včeraj nadaljeval proces proti Francu Fredi in 49 osebam, ki so obdolžene obnove fasistične stranke. Proces se je nadaljeval s posegom odvetnika Nicole Pasetta, parlamentarca Nacionalnega zavezništva, ki brani dva »manjša« obtožena, Stefana Stupillija in Luigija De Iulia.

NA NEDELJSKIH VOLITVAH

V Neaplju je zmagal kandidat Oljke in SKP

NEAPELJ - Kandidat leve sredine in Stranke komunistične prenovne Vincenzo Siniscalchi je prevladal na nedeljskih volitvah v drugem neapeljskem volilnem okrožju. Siniscalchi bo v poslanski zbornici prevzel mesto zastopnika Finijeve stranke Antonia Rastrellija, ki je bil letošnjo pomlad izvoljen za predsednika deželne vlade Kampanije.

Siniscalchi je po se neuradnih podatkih dobil nekaj več kot 42 odst. glasov, njegov najresnejši tekmelec Maurizio De Tilla (desnica) pa jih je prejel nekaj več kot 37 odst. Voditelj radikalcev Marca Pannello je podprlo 17 odst. volilcev. Za poslanski mandat se je potegovalo šest kandidatov, volilnih upravičencev pa je bilo vsega skupaj 107 tisoč.

Nedeljske volitve so vsekakor zabeležile izredno nizko volilno udeležbo, saj se jih je udeležilo manj kot 40 odst. volilnih upravičencev. Na volišca je slo krepko nad 35 odst. manj volilcev, kot jih je sodelovalo na parlamentarnih volitvah lansko spomlad. Nekateri povezujejo tako nizko udeležbo z zakonom o »par condicio«, drugi pa z nejasno politično situacijo v državi, ki sili k ljudi k nezaupanju do politike in do politikov.

Siniscalchi je seveda zelo zadovoljen nad uspehom, saj je kandidat Kartela svobosčin na papirju razpolagal z rahlo prednostjo. Odločen je bil Pannella, ki se je predstavil sam, odločilni pa so bili tudi volilci Komunistične prenovne, ki so podprli kandidata levosredinskega zavezništva.

USTAVNO SODIŠČE / VČERAJSNJA IZVOLITEV

Mauro Ferri novi predsednik

Za seboj ima bogate politične izkušnje kot poslanec in minister

RIM - Mauro Ferri je novi predsednik Ustavnega sodišča. Po svoji izvolitvi je takoj poudaril, da ga čaka samo še eno leto dela, ker bo njegov mandat potekel 3. novembra prihodnjega leta, saj ga je za ustavnega sodnika imenoval 3. novembra 1987 takratni predsednik republike Cossiga. Novinarjem je tudi povedal, da bo nadaljeval po smernicah svojih predhodnikov, a ni hotel odgovoriti na njihova vprašanja. Vsekakor pa je povedal, da bo Ustavno sodišče razpravljalo o umestnosti priziva donekdavnega pravosodnega ministra Filippa Mancusa. Včerajšnje Ferrijevo izvolitev sta pozitivno ocenila predsednika obeh zbornic parlamenta Scognamiglio in Pivetti.

Mauro Ferri se je rodil 15. marca leta 1920. Kot odvetnik je bil od leta 1953 do leta 1976 poslanec v kar šestih zakonodajnih dobah. Od leta



1963 do leta 1968 je bil načelnik poslanske skupine PSI in nato združene skupine PSI-PSDI. Bil je tudi minister za industrijo, trgovino in obrtništvo v drugi Andreottijevi vladi, od leta 1979 do leta 1984 pa evropski poslanec.

Novi predsednik Ustavnega sodišča ima torej izredne politične izkušnje, ki mu bodo brzkone prisle prav v težkih odločitvah, ki jih bo moralo ustavno sodišče kolegialno sprejeti v prihodnjih dneh in mesecih.

Primorski dnevnik je osnovnega pomena ne samo za manjšino, ampak za vso deželno stvarnost

TRST - Kriza Primorskega dnevnika presega ozke, sicer zelo pomembne sindikalne okvire, ter se uvršča v zelo hudo krizo celotnega informacijskega sistema v Furlaniji-Juljski krajini. Težave, s katerimi se sooča edini slovenski dnevnik v Italiji, pa imajo še svojo dodatno kulturno in narodnostno razsežnost, zato kriza časopisa ni in ne sme biti samo vprašanje slovenske manjšine, ampak tržške in deželne stvarnosti in, zakaj ne, tudi Italije in Slovenije.

Te ugotovitve so jasno prisle do izraza na včerajšnji zelo dobro obiskani tiskovni konferenci, ki sta jo v Novinarskem krožku priredila sindikata novinarjev in tiskarjev ob sodelovanju deželne vodstva novinarskega sindikata FNSI in pokrajinske zveze FILIS-CGIL. O situaciji na Primorskem dnevniku sta po uvodnih besedah predsednika novinarskega sindikata Fulvia Gona spregovorila Breda Pahor (sindikalni odbor novinarjev) in Giorgio Vesnaver (sindikat grafičnih delavcev in pomožnega osebja).

Gon je izpostavil pomen skupnega boja novinarjev in tiskarjev ter izrazil upanje, da se bo to enotno nastopanje nadaljevalo, saj gre v marsičem za skupne probleme in torej za skupno usodo. Kriza PD je v nekaterih obdobjih podobna npr. krizi Piccola in Messaggera Veneta, ima pa tudi svoje po-

sebne značilnosti, saj ima dnevnik omejeno tržišče in je poleg vsega tudi kulturna dobrina. Pahorjeva je obrazložila negativne učinke plana o reorganizaciji dnevnika, ki ga je predložil založnik, ter povedala, da novinarji ne branijo samo svojih delovnih mest, ampak vlogo PD v manjšinski in širši obsejni stvarnosti.

Zastopnik CGIL Vesnaver je povedal, da so tiskarji v vseh teh letih plačali že izredno visok davek za razne "preu-

stroje" PD. Tokrat pa smo po njegovem priča založniškemu nacrtu, ki ogroža sam obstoj dnevnika. Sindikat novinarjev in tiskarjev se skupno bori za bodočnost časopisa, na potezi pa sta tudi vsa slovenska manjšina, ki mora dvigniti svoj glas, in demokratični Trst, ki bi z obubožanjem slovenskega dnevnika utrpel zelo veliko škodo.

V razpravi se je prvih oglasil predstavnik SKGZ Dusan Udovic, ki je izrekel solidarnost uslužbencem

dnevnika. Soglasal je z oceno o izjemnem kulturnem poslanstvu časopisa, ki pomeni kulturno vrednoto za vso deželo in za ves obsejni prostor. Italija ze podpira izhajanje PD, tudi Slovenija pa mora narediti svoje, da bo dnevnik kos svoji vlogi in svojim nalogam. Pokrajinski taj-

nik CGIL Bruno Zvech je bil mnenja, da je vprašanje PD problem, ki neposredno zadeva državljanske pravice Slovencev v Italiji, kar velja npr. tudi za krizo SSG, Glasbene matice in slovenskega solstva. Za rešitev krize manjšinskih ustanov se mora angazirati tudi večinski narod, se posebno pa Zvech pričakuje poseg deželne uprave.

Boris Gombac je rekel, da je Slovenska prosvetna gospodarska skupnost pripravljena prevzeti PD in mu zagotoviti bodočnost.

Solidarnost časopisu je izrekel pokrajinski tajnik SKP Giorgio Canciani, ki je rekel, da smo v Italiji priča hudemu napadu na svobodno informacijo in konec koncev tudi na demokracijo. Pozval je vse tržške demokrate, ki so v zadnjem času nekoliko preveč hladni do slovenske manjšine, da se odločneje zavamejo za PD in za enakopravnost italijanskih obca-

Na slikah: pod naslovom tiskovna konferenca na sedežu Casnikarske zbornice, spodaj levo deželni predsednik sindikata novinarjev Fulvio Gon, desno spodaj obisk predstavnikov ZSSDI v našem uredništvu (KROMA)



nov slovenske narodnosti.

Upravni direktor DZP-PRAE Pavel Mahorčič je povedal, da letni prispevek italijanske države PD znaša nekaj manj kot šest milijard lir in da ima DZP-PRAE v upravi časopis na osnovi pogodbe z Založništvom tržškega tiska. Deželni podtajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar je izrekel solidarnost uslužbencem dnevnika, o usodi katerega je SSK pred kratkim objavila svoje politično stališče. Rekel je, da mora dnevnik odražati vso manjšino in ne samo eno njeno komponento. V svojem posegu pa je izpostavil neprecenljivo kulturno in narodnostno vlogo PD.

Novinar Marko Tavcar je iznesel solidarnost novinarjev slovenskega uredništva RAI, ki se tudi sooča s hudimi težavami. Obubožanje PD bi pomenilo hud udarec za vse Slovence v Italiji. Da ima kriza PD deželno razsežnost je poudaril tudi predstavnik Združenja kronistov Giorgio Cesare, medtem ko je devinsko-nabrežinski zupan Giorgio Depangher, ki je spregovoril tudi v imenu ostalih zupanov tržške občine, napovedal, da bodo krajevne uprave naredile vse kar bo mogoče, da bo Primorski dnevnik se dalje odigral svojo nenadomestljivo vlogo.

Solidarnost

»Il Piccola«

Sindikalni odbor in novinarji Piccola, ki se borijo za preživetje tržškega dnevnika, so v posebni poslanici izrazili solidarnost novinarjem in tiskarjem Primorskega dnevnika. »Kriza slovenskega dnevnika ne zadeva samo uslužbence časopisa - ampak zaradi neprecenljive vloge, ki jo igra Primorski dnevnik ne samo za Slovence - je to vprašanje, ki zadeva občutljivost slehernega Tržčana. Zato prejmite našo iskreno solidarnost, ker je vas boj tudi naš boj«.

vosredinsko oziroma desnosredinsko usmeritvijo, odvisno pa od usmeritve posameznih časopisov. Predsednik novinarskega sindikata je izrazil bojazn, da se za napadi na novinarje skrivajo zakulisne sile (omenil je ostanke loze P2), ki hočejo vzpostaviti tako imenovano predsedniško republiko ter omejiti državljanske pravice, med katerimi sodi pravica do svobodne informacije.

Deželna federacija laburistov o krizi deželnih medijev

TRST - Na sedežu Casnikarske zbornice je bilo včeraj prvo srečanje Dezelne federacije laburistov o vprašanju informacije v naši deželi, kateremu bo sledilo se drugo v Vidnu. Osrednja tema razprave je bila obramba pluralizma informacije, medtem ko sta o sedanjem stanju, s posebnim poudarkom na krajevnem

sedežu Raia, poročala novinarja Tullio Mayer in Michele Del Ben. Zaskrbljenost zaradi krize v različnih krajevnih medijih, ki grozi hudo okrniti panoramo informacije v vsej severovzhodni Italiji, je izrazil tudi deželni koordinator laburistov Gianfranco Ciani, ki se je tudi zavzel za krepitev pretoka informacij čez mejo.



pravosodnega ministra. Med stavko je delalo približno petdeset novinarjev na skoraj devet tisoč italijanskih novinarjev, kar pomeni, da je bila podpora tridnevniemu protestu skoraj soglasna.

Založniki - je se povedal Gon - med drugim predlagajo tako imenovane časopisne servise, ki bi jih potem prodajali posameznim občinam. Nekateri že načrtujejo servise o istih dogajanjih z le-

»Novinarji niso stavkali zaradi plač, ampak zaradi napadov na stroko«

TRST - Predsednik deželne novinarskega sindikata Fulvio Gon je na včerajšnji tiskovni konferenci spregovoril tudi o tridnevni stavki italijanskih novinarjev, ki je povzročila toliko polemik in slabe krvi v javnem mnenju. Povedal je, da casnikarji niso stavkali iz ekonomskih razlogov (povišanje plač), kot natolčujejo založniki, nekatere stranke iz Kartela svobosčin in zal tudi nekateri novinarji, ki zavajajo javnost z lažni in podtikani.

Novinarski sindikat je zahteval bruto mesečni povisek 270 tisoč lir (postopno v dveh letih), medtem ko založniki celo ponujajo povisek v višini 300 tisoč lir. V zameno za to - je dejal Gon - pa Zveza založnikov FIEG skuša izničiti ves solidarnostni mehanizem (npr. podpore nezaposlenim in dostop mladim v poklic), o katerem sindikat ne namerava popustiti. Ne gre torej za ekonomske zahteve, ampak za napad na samostojnost novinarjev in na samo svobodo informiranja.

Gon je priznal, da je stavka sovpadala z zelo delikatnim političnim momentom (afera Mancuso) in da so novinarji "stavkokaži" izkrivljali dogajanja ter posredovali javnosti v glavnem le stališča Berlusconi in Finija. Zavrnil je obtožbe, da je sindikat nalašč stavkal prav zaradi parlamentarnega soočenja o odstavitvi

OBISK VODSTVA ŠPORTNE ORGANIZACIJE

ZSSDI proti krčenju dnevnika

Zaskrbljenost zaradi napovedane ukinitve ponedeljkove številke



Včeraj je bila na obisku v uredništvu delegacija Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, v kateri so bili deželni predsednik Ju-

re Kufersin in pokrajinska predsednika za Tržasko in Gorisko Livio Valencic oziroma Marko Lutman. V imenu krovnih športne organizacije je Kufersin izrazil solidarnost vsem uslužbencem družbe PRAE, predvsem pa izrazil veliko zaskrbljenost zaradi napovedane ukinitve ponedeljkove številke Primorskega dnevnika. Predsednik

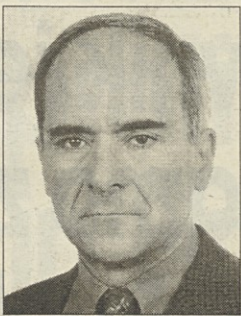
ZSSDI je opozoril predvsem na velik pomen, ki ga ima ta številka predvsem med mladimi. Na priložnostnem srečanju je tudi spregovoril o vlogi ZSSDI, ki je s svojimi pobudami v zadnjih letih uspelo, da se danes velika večina mladih ukvarja s športom tekmovalno ali vsaj rekreacijsko, pri širjenju teh pobud pa je po Kufersinovi besedah pomembno vlogo odigral tudi Primorski dnevnik. Ukinitve ponedeljkove številke bi zato imela negativne posledice tudi pri prizadevanjih ZSSDI. Vodstvo zamejske športne organizacije se bo pri vseh forumih v zamejstvu in Sloveniji zavzemalo, da storijo vse, kar je mogoče, da se problem Primorskega dnevnika globalno resi v taki meri, da bo lahko izšel vsak dan in to v neokrnjeni obliki.



P O G L E D I

Odjugica

ALDO RUPEL



Ob oprostitvi temnopoltega igralca ameriskega nogometa, ki naj bi (ne) bil zaklal zeno in nekega moskega, se nisem spomnil, za kaj gre. Krajevno obmejno dogajanje je bilo že tri tedne mnogo bolj zanimivo in nabito z dogodki in sporočili. Seveda se postavlja vprašanje domačega vrčkarstva na eni in svetovljanstva na drugi strani, a tudi hlastanja, da skušamo zadostiti obema. Samo od sebe je prišlo, da sem sledil krajevnim dimenzijam.

Med ostalim se je dogodilo, da je državni poglavar sprejel slovensko predstavništvo. Nadaljuje se torej pozitivno izročilo, po katerem smo se v Gorici srečali tudi s Pertinijem in Cossigo, čeprav ta ni se bil leta 1983 ravno na najvišjem državnem mestu. Zasedel ga je nekoliko pozneje.

Da je Scalfaro uravnovesil sprejem našega plemena (o tem kasneje) s polozitvijo cvetic k spomeniku deportirancem v letu 1945, sodi v dokaj običajno lekarniško tehtanje, ki že desetletja navidezno ureja obmejno stvarnost. Tod poznamo par condicio že mnogo časa. V zvezi z odklanjanjem sprejetja Predstavništva sem se ob desetih zjutraj dajal polemično izjavo za videmsko zasebno radijsko postajo, ob pol enajstih pa je pred gorisko zupanstvo privozil sel in sporočil odgovornik za protokol o sopu cvetic. Tedaj je postalo jasno, da bo tudi Predstavništvo sprejeto. Dvajset minut kasneje so brneli telefoni v manjšinskih pisarnah.

Potrebno je bilo sestaviti delegacijo. Kljub temu, da smo sprejem zahtevali vsaj za pet dni prej, ni bilo ne imen ne ljudi. Popoldne pa je postala tako številčna, da si je Predsednik z rimskimi spremljevalci gotovo mislil, da nas je Slovencev sicer malo, kot poročajo depeše Lege nazionale, a kadar se premikamo, se premikamo v plemenih, če ne že svetopisemsko. Stevilka trinajst me pač spominja na dvanajst apostolov in njihovega duhovnega vodjo. Prvotno število tri je bilo neuravnovešeno, trinajst pa je spominjalo na solski razred.

Uspeh ni bil v tem, da je predsednik republike sprejel predstavništvo, pardon, dve predstavništvi Slovencev v Italiji in smo slišali nekaj pohvalnega v zvezi s Kmečko banko - kaksne posledice pač lahko imajo izjave nekoga, ki mora biti nad drobnim dogajanjem in kazati državniško blagohotnost?; niti v tem ne, kar je nakazal v zvezi z zakonom o globalni zaščiti, saj nam je dejansko vrnil vroč kostanj, da si ga prevračamo iz dlani v dlan, ko nas je pozval na enotnost. Če enotnosti ni, bo stvar bolj zapletena, saj sta bili že tam pri njem dve delegaciji. Če bi se v nekaj letih sedanje Predstavništvo spojilo tudi z zadnjimi neraprezentantnimi prisleki, bi že kdo poskrbel za kakšno četrto, peto ali deseto zvezo, zvezico, forum, gibanje itd. ter nam dokazoval neenotnost.

Kadar nismo enotni, nam očitajo neenotnost, kadar pa smo, nam jo podtaknejo, če ne potegnejo iz ca-

robnege klobuka floskulo o manjšinski zaprtosti. Tudi sami bi si neenotnost lahko manj očitali. Nerazumljivo mi je, da se zaklinjamo na pluralnost, potem pa tarnamo o neenotnosti. Italijanska državna uprava naj zakonski osnutek resno predloži, potem se ne bomo strinjali z državo, ne pa med sabo, v kar nas stalno silijo s svojo igro. Tudi v Ljubljani. Kozica se pač loncu spota.

Pozitivnost sprejema torej ni v teh postavkah. Vidim jo v znaku zadržane odprtosti, ki je bil dan Ljubljani. Dnevni red Scalfarovega obiska v goriski pokrajini je bil prav neverjeten: na lučaj od državne meje s Slovenijo se italijanski predsednik sreča z avstrijskim, s Slovenijo pa se ne dogovori niti za prisotnost koordinatorske novonastalih obmejnih občin, ki po novem predstavlja osrednjo oblast in nadomešča, kar je bilo odpravljeno "zaradi približevanja Evropi". Italijansko zunanje ministrstvo ne bi preneslo takšne nekontrolirane poteze, a da ne bi pihali ravno najhladnejši severni vetrovi, so se pri državnem protokolu spomnili - saj res! - na narodno skupnost, ki jo je mogoče potrepljati po ramenih in se s to potezo zadržano nasmešiti čez mejo. Odjugica.

Odjuga ne pomeni se pomladi, odjugica tem manj. Vsekakor bolje od zmrazali. Vse ostalo, zlasti tisto v zvezi z nami, pa so besede v veter, čeprav je topel. Jugo na ladji pogosto povzroča slabost in mi smo na majavem colnu.

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu, krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

21.

»Na razpolago sem vam. Kar naredite! ...lahko v slovenscini« sem mu potrdila, da sem pripravljena in potem brez težav za beležila vse. Seveda se mi je poslovni mož na oni strani zice zelo lepo zahvaljeval.

Vtem pa je bilo slišati tresk z vrati, tako da sem se na hitro oprostila in odločila slušalko. - Kar sem slutila, to se je zgodilo. Gospodična Dory je prihrumela do mene vsa razburjena in me nahnulila:

»Kdo ti je dovolil, da uporabljaš telefon... Kolikokrat ti bom morala se dopovedovati, da moram jaz dovoliti vsako stvar, ki se je lotiš?! Si razumela ali ne, da moram biti o vsem predhodno obvesčena?!«

Skušala sem jo pomiriti in ji obrazložiti, za kakšno zadevo je slo. Da je bilo sporočilo nujno. za gospoda Alda. Pa mi sploh ni uspelo. V svoji razburjenosti me sploh ni slisala.

»Misliš, da se na vse spoznaš, da si vsevedna... pa si samo domisljavska!« mi je metala v obraz. Takrat pa je prek vrat stopil gospod Aldo, ki ga je spremljal prijatelj.

Gospodična Dory je v hipu umolknila, spostljivo pozdravila in sla.

»Preveč sva se zamudila...« je gospod Aldo vzdihnil, se mi nasmešnil in pogledal po svoji pisalni mizi.

»Joj, kaj vse me caka...!« je potožil, ko je videl urejeni kup obdelanih faktur, potem pa mi pomignil, naj ostanem.

Bila sem zmedena od tega, kar se mi je pred tem zgodilo, in v zadregi, ker sem tu, v njegovi pisarni.

»Marta, se je kaj zgodilo? Cemu ta živčnost?« je strogo vprašal.

»Oprostite, gospod Aldo, dovolila sem si dvigniti telefon. Klicala je Ljubljana. Nujno in važno naročilo so imeli za vas,« sem zajecjajala, se mu priklonila in mu izročila svoj zapisek, ki sem ga že sproti prevedla v italijansčino. Od razburjenja se mi je roka tresla.

Gospod Aldo ga je na hitro preletel in se mi pohvalno nasmešnil:

»Marta, cemu se opravičujete?! Niti pojma nimate, kako veliko uslugo ste mi napravili. To sporočilo sem že težko čakal. Hvala vam. Pa še to! Kako ste se spoznameli z Ljubljano?«

»Brez težave. V najlepšem redu!« sem povedala in si oddahnila.

Tedaj se je oglašil gospod Roberto, tako je bilo gospodarjevo prijatelju ime: »No, Aldo! Si zdaj prepričan, da sem ti prav svetoval, da si moraš v tem mestu in pri tvojih poslih nujno preskrbeti tolmača?«

»Prav, se kako prav si imel! Priznati moram, da se mi je obseg kupcij zadnji čas zelo povečal,« mu je zadovoljno pritrdil gospod Aldo.

V meni je kar prekipevalo od zadosčenja. Oprostila sem se, pri srčno pozdravila in se umaknila.

Ko sem stopala proti domu, mi je po glavi rojilo vse, kar sem ta

dan doživela. Zelo me je radostilo, da sem uspešna, da se moje delo vendarle ceni. Cetudi me gospodična Dory se tako omalovažuje. In je z mano osorna, ne da bi imela najmanjši povod.

Spet se je pokazala za tisto, kar je, in če bo v uradu prišlo spet do prerazporeditve, si bo sama kriva. Res, to pot sem upravičeno lahko samozavestna!

Doma me je s svojim obiskom presenetila prijateljica Tonka. Zelo sem se je razveselila in po toplem objemu je kmalu prišel na dan pravi vzrok njenega prihoda.

»Sama veš, draga Marta, v kakšen položaj smo padli Slovenci. Tudi ne bova tarnali nad tem, to nič ne pomaga. Težave je pač treba premagati, tako ali drugače. Rada bi skratka, da bi tudi ti poprijela pri svetoivanskem društvu, ki zdaj po sili razmer ne deluje. Fantje so se raztepli po svetu - primorani so, saj veš! In tako je na nas dekletih, da pristopimo in postavimo društvo spet na noge. Pogovorila sem se z Milkom in mu predlagala, naj skliče izredno sejo. Soglasal je. Ker pa je staro društvo prepovedano... bo treba najti kako novo obliko delovanja... Težav seveda ne bo manjkalo, predvsem ker nimamo več niti svojih prostorov.«

»Saj veš, da bom rada zraven. Tako ali drugače je treba držati ljudi skupaj in jim vlivati poguma. Bo pa težko, in tudi tvegano...« sem vzdihnila.

»Kaj pa danes ni težko?!« je skomignila z rameni Tonka.

»Najbolj žalostno je, da so nam razdeljali in si potem se prilastili naš svetoivanski Narodni dom... Zdaj je postal Dopolavoro. Se pomisliti ne smem! Tako ponosni smo bili nanj...« Vstala sem in skušala naceti kako drugo temo, da bi se tako otesla težkih misli:

»Oh, pustiva zdaj to! Povej raje, če je kaj novega pri tebi... Ah, da ne pozabim! Saj si se vedno društvena knjižničarka? Tisto zgodovinsko povest moram prebrati... mi boš preskrbelala knjigo?«

Tonka je zmajevala z glavo, pa se tudi nasmešnila zraven:

»Kar misli si! Zdaj ni tako enostavno. Knjige so pod zemljo, pod drevesi. Vsako drevo s tistimi zavoji pod sabo sem zaznamovala... bi pa težko zdaj rekla, pod katerim je tvoj roman. Se na policah je kdaj težko najti... pod zemljo pa sploh. Potrpi, dokler se nam casi ne zjasnijo.«

»Tako si želim branja, v veliko uteho mi je.«

»No, veš kaj, Marta? Ni samo to. Jutri je nedelja, lepo vreme je... Zakaj ne zaviješ k meni? Boš videla moje nove vezanine... Pridi, no! Tudi moja mama se rada s tabo kaj pomeni. Te dni me je spraševala, kako se imaš v novi službi. Seveda sem tudi jaz rado vedna... Si zadovoljna?«

»Sem in nisem. Saj veš, da je treba marsikaj potrpeti,« sem utrujeno odgovorila.

»Ti si trpežna in se ne pustiš spraviti s tira. Jaz ne. Krivica mi takoj stopi v glavo.« Pogledala je na uro, me spet povabila na obisk in sla.

(Se nadaljuje)

P I S M I U R E D N I Š T V U

Še o komisiji za prispevke

Pred časom me je predsednik SKGZ Palčič vprašal za pristanek, da bi me predlagali v deželno komisijo za obravnavo prispevkov slovenski manjšini. Povedal sem mu svoje pomisleke in predloge, vendar sem na njegovo vztrajanje dal svoj pristanek.

V soboto, 21. oktobra berem v Primorskem, kdo vsi

smo bili imenovani, na kar prejmem že prve čestitke in izraze nezadovoljstva s strani naših ljudi. Nato berem v nedeljo s strani slovenske komponente SKP oster napad na deželo, na krovne organizacije, izvzet je le član komisije in sicer predstavnik beneskih Slovencev, ki uživa splošno spoštovanje. Iz tega sledi, da se "slovenski komunisti ne prepoznavajo v sestavi take komisije".

Drage tovarišice in tovariši Slovenci v SKP, razumel sem, da mi je vaša komponenta odrekla splošno spoštovanje in da nimate podpisan zadovoljivo zagovarjal tudi vaše morebitne koristi.

To razlago vaše izjave sem napisal zato, da povem vam in vsem Slovincem, pa tudi Italijanom, da sem na kandidaturo pristal, ker sem smatral, da lahko v okviru pristojnosti komisije, ki je do tega trenutka sicer ne poznam, skupno z ostalimi člani doprinesem k dobrim odločitvam.

Meni se na misel ni prilo, da se bom moral pri presojanju odlocati pod SKGZ-jevsko rezijo in postavljati ostale. Tudi si ne predstavljam, da kot član komisije ne bi smel ocenjevati potreb in dejavnosti v Beneciji in na Goriskem.

Svojo vlogo v komisiji razumem kot obvezujočo v splošno korist skupnosti Slovencev v deželi Furlaniji-Juljski Beneciji.

Vsem interesantom, ki so vložili prošnje na Deželo in ki bodo prisle v obravnavo, zagotavljam svoj nepristranski posluš. Mislim, da je predsednik Palčič že poznal te moje lastnosti, ko me je predlagal.

Po nekaj desetletjih izkušenj javnega upravljanja je moje samovrednotenje se dovolj pokončno, da se bom vsakokrat oglašil, ko ga bo kdorkoli skušal izkriveriti.

Pozdravljeni.

Edvin Svab

Dragocena vloga dr. Stanka Oblaka

V intervjuju, objavljenim dne 21.10.1995, v Vašem dnevniku, gospod Stani-

slav Renko večkrat omenja najinega pokojnega očeta dr. Stanislava Oblaka, in to z večinoma negativnim prizvokom, saj naj bi bil leta 1952 kriv za krčenje delovnih mest na Primorskem Dnevniku. Potem g. Renko dodaja, da je sicer najinemu očetu zaradi "poznanstev" in ker je bil njegov oče sodnik na prizivnem sodišču uspelo dobiti sredstva za preživetje dnevnika.

Na prvo "obtožbo" bi odgovorila na zelo preprosto način: ne moremo primerjati današnjega stanja s tedanjim, saj so bile takrat okolščine veliko težje, brez naporov najinega očeta in se nekaterih drugih zaslužnih ljudi pa bi Primorski Dnevnik, Založništvo Trzaskega Tiska in se mnogo drugih podjetij in ustanov verjetno sploh ne preživelo, mogoče pa bi tudi ne prišlo do ustanovitve Trzaskih kreditne banke in se kake druge organizacije (kje vse je bil pobudnik in ustanovni član zgovorno priča Primorski biografski leksikon).

Kar se pa tiče druge trditve, bi pripomnila, da je najinemu očetu uspelo najprej obdržati pri življenju, nato pa postaviti ZTT-ju trdno finančno in ekonomsko osnovo ne (le) zaradi svojih poznanstev (nikakor pa ne zaradi poznanstev njegovega očeta, ki je bil nadvse zadržan in skromen clovek), pač pa predvsem zaradi svojega znanja, ki si ga je pridobil v mnogih letih trdega mnidja. To znanje je najin oče nesebično izkorisčal predvsem v korist manjšinske skupnosti, ki ji je bil v celoti predan. Brez njegovega dela bi danes ne imeli niti tistega, kar nam je še ostalo.

Vera in Marko Oblak

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

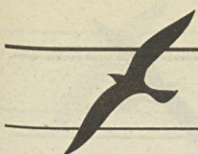
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG





DEŽELNI SVET O ODPSTOPU ALESSANDRE GUERRE

Ali bo predsednica nasledila samo sebe?

Severna liga se "boji" sodelovanja z levo sredino

TRST - Deželni svet je vzel na znanje odstop odbora in predsednice Alessandro Guerre, ni pa razčistil iz dneva v dan vse bolj nejasne politične situacije. Na izglede za rešitev krize namreč močno vplivajo politični dogodki na vsedravnih ravni (nezaupnica Dinijevi vladi) in tudi narasčajoča negotovost (in spori) znotraj Severne lige, ki nima se točno izdelane strategije za izvolitev novega odbora.

Na obzorju se pojavlja več možnih rešitev. Ena od teh je koalicija med DSL, Ljudsko stranko in Severno ligo, ki bi imela za sabo dokaj trdno številčno večino, v zadnjih dneh pa si utira pot tudi možnost, da bi Guerrova v bistvu nasledila sama sebi. Tudi z manjšinskim odborom (Liga, Ljudska stranka in republikanci), ki lahko racuna na podporo 26 svetovalcev na skupnih šestdeset. V Bossijevi stranki glede tega ni enotnega mnenja, vse več pa je neotranjih razprtij in nesoglasij, kar

gotovo ne vpliva na itak težko politično situacijo.

Guerrova je v svojem včerajšnjem uvodnem posegu vehementno pohvalila delo svoje vlade in v bistvu tudi samo sebe. Nastela je vse pomembnejše odborove sklepe in pobude ter na koncu dala razumeti, da nasprotuje začasnim in časovno omejenim političnim rešitvam. Ni pa povedala, s kom in na osnovi kakšnega programa namerava Severna liga upravljati Furlanijo-Juljsko krajino.

Razprava, v kateri so sodelovali zastopniki vseh svetovalskih skupin, ni dodala nič novega k že znanim stališčem posameznih strank. DSL, zeleni in socialisti SI so se izrekli za trdno in stabilno deželno koalicijo z Ljudsko stranko in s Severno ligo, izrazili pa so tudi veliko zaskrbljenost nad zavlačevanji in nesporazumi, ki se vedno spremljajo razgovore za oblikovanje novega deželnega odbora.

Stranka komunistične prenov

je izrazila prepričanje, da gre zakonodajna doba deželnega sveta klavrnemu h koncu in da so predčasne volitve v teh pogojih edina rešitev za izhod iz te zelo nevarne krize. Da FJK nujno potrebuje stabilno in učinkovito vlado sta bila mnenja Sergio Cecotti (Severna liga) in Isidoro Gottardo (Ljudska stranka), ki pa nista jasno in odkrito nakazala poti za oblikovanje novega zavezništva. To velja se posebno za Bossijev stranko, ki je vsekakor znova poudarila, da se ne bo umaknila pred odgovornostmi, ki pritečejo stranki relativne večine.

Svetovalske skupine Lige, Ljudske stranke, DSL, republikancev, zelenih in SI (Socialisti Italiani) se bodo vsekakor znova sestale v petek na srečanju, ki bo morda odločilno za sestavo programa morebitne nove koalicije. V petek bo tudi najbrž že jasna usoda vlade Lamberta Dinija in morda že znan datum predčasnih parlamentarnih volitev.

Jutri v Gorici solidarnostno srečanje kmečkih upokojencev s prebivalstvom bivše Jugoslavije

GORICA - Jutri bo v pokrajinski palači v Gorici solidarnostno srečanje, namenjeno prebivalstvu bivše Jugoslavije, žrtvam vojnih strahot v Bosni-Hercegovini. V okviru praznovanja 50. obletnice osvoboditve je pobudo za to solidarnostno srečanje dalo Združenje upokojencev dežele Emilije-Romagne pri Vsehrzavnih zvezi kmetov Italije, v sodelovanju z Združenjem upokojencev CIA za deželo Furlanijo-Juljsko krajino in z udeležbo odbora Združenja kmečkih upokojencev pri Kmečki zvezi v Trstu.

Združenji kmečkih upokojencev iz Emilije-Romagne in Kmečke zveze sta že nekaj časa pobrateni in med njima teče sodelovanje pri realizaciji raznih pobud. Pred nedavnim se je v Bo-

logni mudila delegacija kmečkih upokojencev KZ, tokratni obisk kmečkih upokojencev iz Emilije-Romagne pa se, kot rečeno, vključuje v praznovanje 50-letnice osvoboditve. Zato predvideva program sredinega obiska v Gorici ob 15. uri položitev venca k spomeniku deportirancem v nacistična taborišča pred zeleznisko postajo, pol ure kasneje pa bo v palači goriske Pokrajine srečanje, kateremu bosta predsedovala predsednika deželnih združenj kmečkih upokojencev CIA Sante Ferrari in Ferdinando Rizzi, poročila pa bodo podali kmečki upokojenec in bivši partizan iz Ravenne Renato Bartolotti, predsednik goriske sekcije VZPI-ANPI Silvano Baccichini in predsednik vse-

državnega Združenja kmečkih upokojencev CIA Emilio Pegoraro. Udeležence bo pozdravila predsednica goriske Pokrajine Monica Marcolini.

Solidarnostno srečanje se bo končalo z izročitvijo denarne nabirke med kmečkimi upokojenci dežele Emilije-Romagne in Furlanije-Juljske Krajine predstavniku Rdečega križa, ki osrbuje taborišče beguncev v Crnomlju v Sloveniji. Pri nabirki, ki je se v teku, sodeluje tudi Kmečka zveza, ki vabi svoje člane, naj prispevajo v ta namen.

Zvečer ob 19. uri bo v dvorani ARCI v Starancu se družabno srečanje prijatelstva z zrebanjem solidarnostne loterije v korist nabirke za begunce iz Bosne in Hercegovine. (j.k.)

KOROŠKA / V BELJAKU 6. KONGRES NARODNIH SKUPNOSTI

O evropski dimenziji manjšinskega prava pod geslom »Svoboda v različnosti«

CELOVEC - Z ozirom na dejstvo, da je manjšinska tematika po vsej Evropi deležna vse večje pozornosti, prireja Dežela Koroška v sodelovanju z zastopstvom Evropske komisije in pod pokroviteljstvom Delovne skupnosti Alpe-Jadran letos že 6. kongres narodnih skupnosti pod geslom »Narodne skupnosti v Evropi - svoboda v raznolikosti«. Osrednja tema bo aktualno vprašanje evropske dimenzije manjšinskega prava.

Pri okrogli mizi na to temo bodo sodelovali predsednica

vlade Furlanije Julijske krajine Alessandra Guerra, državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve R Slovenije Peter Vencelj, namestnik koroškega deželnega glavarja Karl-Heinz Grasser, avstrijski državni poslanec Dieter Antoni ter deželni poslanec Raimund Grilc, zupan dvojezične občine Pliher. Okroglo mizo bo vodil direktor Ludwig Boltzmann-institut za človekove pravice na Dunaju Hannes Tretter.

Drugi dan kongresa bodo na sporedu predavanja o novih pobudah za varstvo in krepit

tev večjezične Evrope ter o vlogi Sveta Evrope, Organizacije o varnosti in sodelovanju v Evropi ter Organizacije Združenih narodov pri varstvu etničnih manjšin. Antonio Scaglia, profesor na Univerzi Trento in predsednik komisije za kulturo in znanost DS Alpe-Jadran, se bo lotil pobud DS za varstvo manjšinskih pravic, poslanik Klaus Fabjan, vodja referata za narodne skupnosti v Biroju za mednarodnopravne zadeve v ministrstvu za zunanje zadeve na Dunaju, bo imel predavanje o te-

mi »Znacične etape v novejšem razvoju evropskega manjšinskega prava iz mednarodnega vidika«, Meinrad Handstanger od Urada zveznega kanclerja na Dunaju pa bo podal poročilo glede uresnitve mednarodnih pogodb SE na področju manjšinskega prava v Avstriji.

Zaključno besedo 6. manjšinskega kongresa Dežele Koroške pa bo imel predsednik Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti, južni Tirolec Christoph Pan. (Ivan Lukan)

VESTI IZ KOROŠKE

Koroški Slovenci naj se poslužujejo ponudb Evropske unije

CELOVEC - Vodja Biroja za stike s tujino mesta Dunaj in eden najozojšjih sodelavcev nekdanjega avstrijskega kanclerja Kreiskega, poslanik Wolfgang Petritsch, je koroškim Slovincem svetoval, naj se nujno poslužujejo široke ponudbe, ki jo Evropska unija nudi manjšinam.

Na predavanju v Bilčovsu je izrazil prepričanje, da so se možnosti za pozitiven razvoj slovenske narodnostne skupnosti in utrditev identitete s pristopom Avstrije k Evropski uniji znatno povečali, potrebno pa je, da se manjšina sama briga za ponudbo oz. za različne projekte za pospeševanje manjšin.

Konkretno je Petritsch omenil različne projekte Biroja EU za jezikovne manjšine v Dublinu, svetoval pa je tudi sodelovanje pri prekomajnih projektih (npr. Interreg) ter pri različnih skupnih programih na kulturnem, tehničnem, informacijskem in medijskem področju.

Petritsch se je v svojem predavanju jasno izrekel proti vsaki politiki etnocentrizma in menil, da je prihodnost manjšin v Združenji Evropi v ustvarjanju nove kulture sožitja med manjšino in večino. Prva in perspektivna osnova za tako novo kulturo sožitja je ustvarjanje Evrope regij, »v našem prostoru krepitve zamisli skupne alpe-jadranske regije«, je poudaril predavatelj, ki se je ob tej priliki izrekel tudi za čimprejšnjo razširitev Evropske unije proti vzhodu in jugovzhodu. Slovenijo je - skupaj s Česko in Madžarsko - označil kot »glavno kandidatko« za vključitev v Evropsko unijo in pri tem se posebej izpostavil visoko gospodarsko raven mlade države. (I.L.)

Častni doktorat celovške univerze Paulu Parinu in Claudiu Magrisu

CELOVEC - Letošnje akademske slovesnosti ob svoji 25. obletnici je Univerza Celovec te dni zaključila s podelitvijo treh častnih doktoratov in enega naslova častnega senatorja. Častne doktorate je univerza podelila intendantki Koroškega poletnega festivala Gerdi Fröhlich, tržaškemu pisatelju in germanistu Claudiu Magrisu in Paulu Parinu iz Züricha, priznanem psihoanalitiku, ki se je leta 1916 rodil v Novem Klostru v Sloveniji. Naslov častnega senatorja pa je bil podeljen tajniku Zveze koroških industrijcev Götzu. Se posebej pozitivno je odmevala podelitev častnega doktorata Paulu Parinu, kajti s tem se celovška univerza ni poklonila le enemu od svojih dolgoletnih spremljevalcev in predavateljev, ampak tudi osebnosti, ki je orala ledino na področjih psihoanalize in ki je kot svetovljan najtesneje povezana z alpejadranskim prostorom oz. neposrednim slovenskim okoljem, je poudarila Helga Moser-Rabenstein v lavdaciji.

V okviru posebne slovesnosti so Paula Parina počastili tudi koroški Slovenci. Slavljenca sta čestitala predsednik ZSO Marjan Sturm in predsednik SPZ Gustav Brumnik. (I.L.)

KOROŠKA / ČEPRAV JE ZAHTEVO PRIZNAL ZA LEGITIMNO

Polkovnik avstrijske zvezne vojske zavrnil uporabo slovenskega jezika

Zeleni vložili parlamentarno vprašanje obrambnemu ministru Fasslabendu

CELOVEC/DUNAJ - Ogorčenje med koroškimi Slovinci in v zelenem klubu avstrijskega parlamenta nad vedenjem nekega častnika avstrijske zvezne vojske v zvezi z uporabo slovensčine pri vojaški komandi v Celovcu.

Vojaški obveznik, pripadnik slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem, se je v komunikaciji z vojaško komando hotel poslužiti svoje materinsčine, kar mu pa je polkovnik Rupert Huber hudo zameril. Slednji je v pismu menil, da je zahteva po uporabi slovensčine kot dodatnega uradnega jezika sicer legitimna (tako po določenih Avstrijske državne pogodbe kot tudi po Zakonu o narodnih skupinah - op. ured.), da pa tako zadržanje »tudi v prihodnje gotovo ne prispeva k odpravljanju obstoječih napetosti in ni primerno za poglobitev mogeja spoštovanja do manjšin...«.

Nadalje polkovnik v pismu vojaškemu obvezniku sporoča, da s svojo zahtevo po uporabi slovensčine v komunikaciji z zvezno vojsko povzroča »nepotrebno dopisovanje«.

Skandalozen odnos polkovnika avstrijske zvezne vojske bo imel za posledico parlamentarno vprašanje zelenih pristojnemu obrambnemu ministru Wernerju Fasslabendu. V njem manjšinska gubernica Terezija Stojšič od ministra zahteva odgovor, ali se s pisanjem polkovnika strinja in ali bo ta oseba v okviru svoje službene obveznosti se imela stik s pripadniki slovenske narodnostne skupnosti. Obenem državna poslanka od Fasslabenda zahteva, da naj nemudoma zagotovi, da bodo pravice avstrijskih manjšin dosledno spoštovane pri avstrijski zvezni vojski. (I.L.)

Center avstrijskih narodnostnih skupnosti proti razveljavitvi ADP

DUNAJ - Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) se v izjavi za tisk odločno izreka proti razveljavitvi Avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, v kateri so v 7. členu koroškim in stajerskim Slovincem ter gradiscanskim Hrvatom mednarodno zajamčene manjšinske pravice.

CAN je s tem reagiral na nedavno srečanje namestnika ruskega zunanjega ministra Krylowa z generalnim sekretarjem avstrijskega zunanjega ministrstva Schallenbergem v avstrijski prestolnici, v okviru katerega sta obe strani izrazile določeno pripravljenost za razveljavitev nekaterih določil, ki na bi 40 let po podpisu pogodbe bile zastarele.

Center avstrijskih narodnostnih skupnosti poudarja, da pomenijo določila 7. člena ADP slej ko prej

najpomembnejšo in mednarodno zagotovljeno pravno obliko avstrijskega manjšinskega prava in se avstrijske narodnostne skupnosti ne bodo odpovedale temu zaščitnemu instrumentu. CAN obenem tudi opozarja, da predlog o novelaciji zvezne ustave ne vsebuje obsežne zaščite narodnostnih skupnosti v Avstriji in da zvezna vlada in parlament niti se nista začela razprave o novelaciji Zakona o narodnih skupinah oz. novemu temeljnem zakonu o narodnostnih skupnostih, kot ga predlaga Center avstrijskih narodnostnih skupnosti.

»CAN si zato od nove vlade in novega državnega zbora pričakuje konkretne ukrepe za večjo zakonsko zaščito avstrijskih narodnostnih skupnosti«, poudarja v izjavi za javnost predsednik centra, koroški Slovenec Karel Smolle. (I.L.)



ŠOLSTVO / ŠOLSKI ODBOR

Priprave na Rim in posvet o šoli

Anketa SSŠ o manifestaciji v Rimu

Protestna manifestacija slovenskih solnikov v Rimu in posvet o slovenskem zamejskem solstvu v Italiji sta bila glavna argumenta, o katerih je pretekli teden razpravljali enotni solski odbor. Predloga o teh dveh pobudah sta izšla na sindikalnih zborovanjih, ki ju je Sindikat slovenske sole priredil v začetku meseca, da bi svoje člane seznanil o ukinitvi sindikalnih dopustov in o drugih perečih zadevah našega solstva.

Clani enotnega solskega odbora so se soglasno strinjali z ugotovitvijo, da je treba morebitno manifestacijo v Rimu organizirati zelo dobro. Preveriti bo treba vse podrobne aspekte protestne akcije (morebitno stavko solnikov, da bi jim omogočili udeležbo na manifestaciji, obveščanje staršev o zadevi, kontaktiranje v Rimu, da bi solske oblasti sprejele predstavnike naših solnikov in solskega odbora). Obenem se bodo morali domeniti, kdo od slovenskih političnih predstavnikov bo spremljal solnike v glavnem mestu. Veliko vprašanje predstavlja tudi kritje potnih stroškov.

Sindikata slovenske sole iz Trsta in Gorice bosta vsekakor izpeljala anketo med solniki, da bi preverila, ali je manifestacija sploh mogoče izpeljati. V anketi bodo navedeni tudi podrobni aspekti protesta in okvirni stroški.

Vsi člani enotnega solskega odbora so se strinjali, da je treba po-

svet o slovenskem zamejskem solstvu izvesti. Poudarili so, da ga je treba dobro organizirati; le na ta način bo mogoče odkrito soočiti se z vprašanji, ki trenutno tarejo slovensko solsko mrežo na Trzaskem in Goriskem. Udeleženci seje so predlagali, da naj bi na posvet povabili tudi ministra za solstvo, deželnega solskega skrbnika in pokrajinske solske skrbnike, italijanske solnike in politike, da bi se tudi oni približe seznanili s sedanjim položajem slovenskega solstva.

Govor je bil tudi o za-devi trzaskem solskega skrbništva in ukinitve urada za slovenske osnovne sole. Clani bodo pregledali osnutek o ure-

ditvi delovanja slovenskega osebja na trzaskem in goriskem solskem skrbnistvu, ki ga je predlagal slovenski predstavnik v Vsestranskem solskem svetu prof. Tomaž Simčič. To naj bi bila osnova za končno ureditev položaja in delovanja slovenskih solnikov, ki so po zakonu Belci-Skerk dodeljeni solskima skrbnistvoma.

Domenjeno je bilo nadalje, da bo naslednja seja enotnega solskega odbora v Gorici. Clani se bodo tako približe seznanili z gorisko solsko problematiko. Na tisti seji bodo tudi odločali, kako naj se zoperstavijo nevzdržnemu stanju, v katerem se nahaja slovenski oddelek industrijskega tehničnega zavoda.

ŠOLSTVO / TRŽAŠKA UNIVERZA

Študija o racionalizaciji šol v tržaški občini

Šolska populacija se bo zmanjšala za 16 %

Kakšna bo podoba solskega omrežja na Trzaskem v letu 2000? Na to vprašanje skuša odgovoriti študija, ki jo je po naročilu Trzaskе občine izdelal oddelek za politične vede Trzaskе univerze. Študijo o najboljšem izkoriscenju obstoječih solskih struktur so večeraj predali trzaskemu podzupanu Damianiju in nacelniku svetovalske komisije za solstvo Japoceju.

Študija je sivecni dokument, podatkov in map o sedanjih solskih mreži v občini. Izvedenci so občinsko ozemlje porazdelili po območjih; na vsakem območju so podrobno pregledali obstoječe solske strukture, jih opisali in ugotovili, ali so potrebna popravila, ali ne. Poleg teh tehničnih podatkov je lahko iz priložene dokumentacije razbrati, kako so solska poslopja porazdeljena na občinskem ozemlju, ali so izkoriscena funkcionalni, ali ne, in čemu konkretno služijo.

Izredno zanimivi so tudi po-

datki o demografskih predvidevanjih za prihodnjih deset let. Število prebivalcev trzaskе občine se bo v obdobju od leta 1993 do 2003 zmanjšalo za celo desetino. Leta 1993 je živel v tržaški občini 226.722 stalno bivaajočih, leta 2003 naj bi jih bilo le 204.300.

Demografski padec bo - po predvidevanjih - še bolj občuten pri mladih. Leta 1993 sta živel v občini 31.102 občanov do 19. leta starosti; leta 2003 naj bi jih bilo 26.083, ali 16 odstotkov manj kot deset let prej. Iz teh podatkov izhaja, da bo v začetku prihodnjega stoletja izkoriscalo solske strukture manj mladih kot jih hodi v sole in otroške vrtce sedaj.

Izvedenci s Trzaskе univerze so na podlagi teh podatkov (razmestitve solskih poslopij na ozemlju in krčenju solske populacije) pripravili tudi predlog za racionalizacijo solske mreže in najprimernejše izkoriscenje približno stotine solskih stavb (vrtcev, osnov-

nih, nizjih in visjih srednjih sol, ki so last tako Občine kot Pokrajine).

O dokumentaciji in predlogu bodo morali sedaj povedati svoje pristojni občinski tehnični uradi. Po tej prvi oceni bo občinska uprava izdelala svoj predlog, oziroma načrt, ki ga bo predala nato v presojo občinski komisiji za solstvo in solskim oblastem (skrbnistvu, pokrajinskemu solskemu svetu in svetu ravnateljstev).

Ta študija zadeva seveda tudi slovenske sole v tržaški občini, oziroma solska poslopja, v katerih te sole delujejo. V preteklem letu smo mnogo pisali o racionalizaciji slovenskih sol. Enotni odbor je poveril Slovenskemu raziskovalnemu institutu nalogo, da izdela svojo študijo o racionalizaciji naše solske mreže. Verjetno pa ne bi bilo napak, da bi si približe ogledali tudi že pripravljeno študijo trzaskе univerze. Da bi nas spet ne presenetili...

PODJETJA / USKLAJEVANJE Z EVROPSKIMI PREDPISI

Odlok 626 izvajati postopno!

Zveza Confindustria naslovila vladi protest in protipredlog

Kahik 5 milijonov podjetij v Italiji, večjih in manjših, ima mesec dni casa, da uredi svoje delovne prostore tako, da bodo v skladu z zdravstvenimi in varnostnimi predpisi Evropske skupnosti. Tako vsaj predvideva zakonski odlok št. 626 iz tega leta. Gre v resnici za operacijo ogromnih razsežnosti, ki bi se morala zaključiti do 27. oktobra. Po nekaterih računih naj bi vsako podjetje v ta namen porabilo približno 20 milijonov lir, kar pomeni, da bi stroški skupno znašali kar 25 tisoč milijard lir.

Ni si težko predstavljati, da bo malokdo mogel spoštovati rok. Seveda pa so novi predpisi naleteli tudi na val protestov. Tako je zveza Confindustria na vsestranski ravni ostro kritizirala vlado, ki je podjetjem dala dober mesec casa, da se uskladijo z novimi predpisi, medtem ko je sama porabila leta, preden je

uskladila svojo zakonodajo z evropskimi normami.

Confindustria je objavila tudi predlog v 9 točkah za postopno izvajanje predpisov zakonskega odloka 626. Najprej postavlja zahtevo po podaljšku roka 27. novembra. Poleg tega zahteva, naj za upravne prekrške ne bodo predvidene kazenske sankcije. Nadalje naj bi po predlogu Confindustria znizali davek na dodano vrednost IVA z 19 na 4 odstotke za stroške, ki bi jih imela podjetja za usklajitev z evropskimi predpisi. Zveza trgovcev tudi zahteva posebne ugodnosti za družinska podjetja, refinanciranje zakona 517 za kreditiranje trgovine in še marsikaj. Vse te zahteve in predloge je predsednik Confindustria Sergio Billè posredoval ministru z delo Treuu z opozorilom, da vladata med trgovci velika zmeda in nezadovoljstvo.

GOSPODARSTVO / TISKOVNO POROČILO SKP

Tovarna Orion v hudih težavah

Tovarniški svet se bo sestal z vodstvom podjetja 27. t.m.

Je že tako, da je vedno kako podjetje v krizi. Tokrat je na vrsti tovarna Orion. Kaže, da gre za resno krizo, saj je SKP večeraj izdala tiskovno poročilo, v katerem je celo govor o nevarnosti njenega zaprtja.

Tovarna Orion stoji v Ul. Caboto v tržaški industrijski coni. Proizvaja jeklene varovalke zlasti za petrolejsko industrijo, v njej pa je 64 zaposlenih. Zdaj je last družbe BFE iz Bergama. Po podatkih, ki jih je večeraj objavila SKP na osnovi sestanka, ki ga je imela z nekaterimi člani tovarniškega sveta, naj bi

podjetje zabredlo v izredno hude finančne težave. Leta 1993 naj bi zabeležilo 3 milijarde 887 milijonov lir izgub, leta 1994 5 milijard 328 milijonov, v prvih 8 mesecih letos pa 3 milijarde 281 milijonov lir izgub.

SKP je v svojem tiskovnem poročilu zapisala, da je finančna kriza rezultat zgrešene strategije sedanjega lastništva, ki ni nič uspešnejše kot v preteklosti, ko je obrat pripadal skupini Cividale-Natural gas. SKP tudi omenja, da je sedanjí lastnik, že omenjena družba BFE iz Bergama, tudi lastnik to-

varne Vitas v Vicenzi, ki proizvaja iste jeklene varovalke, in da naj bi glavna naročila iz Trsta preusmerjalo v Vicenzo. SKP vsekakor izraza upanje, da bo vodstvo tovarne predstavilo sanacijski načrt in da v njem ne bo klestenja delovnih mest.

K vsemu temu moramo pristaviti, da je tovarniški svet večeraj popoldne izdal noto, v katerem demantira vest, da bi se kdaj sestal s SKP. Tovarniški svet v svoji kratki noti pristavlja, da bo svoje stališče objavil po sestanku z vodstvom podjetja, ki je predvideno za 27. oktober.

KONEC MESECA V TRSTU

Konferenca o esperantu

Od 28. do 30. t.m. bo v Trstu četrta sredozemska konferenca o proučevanju esperanta, na kateri se bo zbralo od 30 do 60 izvedencev iz osmih držav in na kateri se bodo posvetili predvsem vеди o besednem zakladu. Na konferenci (slednje si sledijo v triletnih razmahih, zadnja je bila v Tel Avivu) pričakujejo prihod prof. Michela Duea Goninaza (univerza Ain-en-Provence), ki vodi ekipo, kateri so poverili revizijo splošnega slovarja esperanta, prof. Carla Minnaja (padovska univerza), matematika, ki je uredil slovar italijanscina-esperanto, prof. Ilono Kontnyjevo (univerza v Budimpešti), ki je dokončala delo prof. Istvana Szerdahelyija, veliki slovar esperanto-madžarscina-esperanto.

Pogovorni jezik ne bo

izključno esperanto, saj bi se zaključne okrogle mize, ki jo bo vodil Giorgio Silfer, morali udeležiti tudi znani raziskovalci, ki so izven kroga ljudi, ki se ukvarjajo z esperantom. Izbiira Trsta za sedež konference pa ima dvojni pomen: z ene strani potrjuje vse večje zanimanje za interlingvistiko v Italiji, z druge hočejo privilegirati mitelevropsko področje, ki je odločilno prispevalo k razvoju kulture esperanta.

Na konferenci, ki jo prireja esperantistično združenje v Trstu ter italijanski center za interlingvistiko pod pokroviteljstvom zadruge Literatura Foira s sedežem v Svici, se ne bodo posvečali izključno znanstvenim vprašanjem, saj je na programu na primer tudi koncert madžarske pevke Anje Amike.

V REVOLTELLI / PREDSTAVILI TELEVIZIJSKE POSNETKE JULIJSKE PREDSTAVE

Pretrsljiva TV oddaja o Rižarni, ki jo je žal malokdo videl



zot, od uničenega Sarajeva do od lakote umirajočih afriških otrok.

Oddajo je pripravila državna televizija Rai v okviru programov Videosapere. Žal pa so jo že

dvakrat predvajali ob povsem neprimernih urah: prvič sredi jutra, drugič pa krepko po polnoči. Enkrat je šla v eter tudi v okviru deželni oddaj v popoldanskih urah. Ve-

lika publika torej se ni imela priloznosti, da bi si jo ogledala.

Dokumentarec so večeraj predvajali na pobudo ravnateljice deželne se-deza Rai dr. Grazie Levi-je-

ve, občinskih muzejev, pod katere spada tudi nacionalni spomenik Rižarne, in v sodelovanju z združenji deportirancev, partizanov, židovske skupnosti, slovenskega in italijanskega gledališča, instituta za zgodovino od-pornistva. Med sicer ne-pričakovano številno pu-bliko žal ni bilo mladih, ni bilo solnikov: verjetno bi presunljiva in pre-pričljiva oddaja morala služiti predvsem novim rodovom, ker, kot je v zaključni sceni povedal Giorgio Strehler, »naša generacija odhaja, Rižarna pa mora ostati kraj sre-čanja in solidarnosti«. Primerno bi torej bilo, da bi Panizonovo televizij-sko reinterpretacijo pred-stave v Rižarni oddajali v bolj primernem casu, pa tudi, da bi posnetek po-sredovali solam.



»MACARONI' E VU' CUMPRÀ'« / PROTEST ORGANIZATORJEV

Nesprejemljiva začasna umaknitev foto razstave

Ciklus pobud proti rasizmu se vsekakor uspešno nadaljuje

V pasazi Tergeteo je spet na ogled razstava »Macaroni e Vù Cumprà«, ki so jo v soboto morali začasno umakniti po »nasvetu« tržaske kvesture. Kot je znano, je bil razlog za umaknitev razstave proti rasizmu shod fasistov na bližnjem Borznem trgu: po mnenju funkcionarjev javne varnosti bi lahko prislo do incidentov, tudi ker je skupina »avtonomistov« med manifestacijo proti francoskim jedrskim poskusom v soboto zjutraj napovedala, da bo popoldne »brnila« razstavo pred fasisti.

Razstavo so vsekakor začasno odstranili sami organizatorji, vprašljivo pa je dejstvo, da so se morali umakniti pobudniki kulturne razstave fotografij, ne pa skupinica fassističnih razgrajacev

»Zakaj niso prefekt in drugi pristojni organi prepovedali oz. premestili rasiistične manifestacije?« se sprašujejo organizatorji v tiskovnem sporočilu. »Vedeli so namreč in to vsaj že dvajset dni, da je v pasazi Tergeteo rastava proti rasizmu in mržnji do tujerodcev in to s pokroviteljstvom tržaske občine.« Zato je nesprejemljivo, da je bilo treba začasno umakniti razstavljenе fotografije, ker bi po mnenju odgovornih za javni red lahko prišlo do provokacij s strani udeležencev fasiistične manifestacije. Dejstvo, da so pristali na začasno ukinitvev razstave, pravijo se organizatorji, ni znak njihove popustljivosti, pač pa odgovornosti: »Zalostni in absurdni dogodke nas se bolj utrjuje v prepričanju, da je treba nadaljevati s pobudami za

senzibilizacijo in mobilizacijo proti rasizmu in sovražstvu do tujcev, za uveljavitev večetnične družbe, proti fasizmu. Pri tem nas bodri velika udeležba občanov na naših pobudah,« zaključujejo svoje protestno tiskovno sporočilo organizatorji niza pobud »Macaroni e Vù Cumprà«.

Poleg razstave, na kateri je s fotografijami in drugimi dokumenti nazorno prikazana žalostna in podobna usoda včerajšnjih izseljencev iz Italije in današnjih priseljencev v Italijo, so do konca meseca predvidene se številne druge javne pobude. Včeraj je bila v dvorani pri cerkvi S. Maria Maggiore okrogla miza o gospodarskem neravnovesju med severnim in južnim delom sveta, med bogatimi in revnimi državami, ter o vlogi, ki jo v tem okviru lahko odigrajo organizacije prostovoljcev. O politiki solidarnosti so spregovorili poddirektor centra za svetovno izobrazbo Antonio Nanni, dolgoletni direktor revije »Nigrizia« Eugenio Melandri in nekdanja deželna svetovalka Augusta del Piero Barbina.

Danes in jutri pa bodo v kinodvorani Alcione v Ul. Madonnizza 4 pri Sv. Vidu predvajali filma o izseljencih: danes ob 18. in 20. uri bo na sporedu »Rocco e i suoi fratelli« režiserja Lucchiana Viscontija, ki prikazuje priseljevanje iz južne v severno Italijo v 60-ih leti, jutri pa »Lamerica« režiserja Giannija Amelija o sedanjem mitu Albancev, da bi se priselili v Italijo.



Razstava o priseljeništvu in izseljeništvu v Tergesteu (foto KROMA)

KLJUB NOVIM ČLANOM

Število krvodalajcev je še vedno nezadostno

V kongresni dvorani razstavišča bodo v nedeljo, 29. t.m. ob 10. uri proslavili že 32. »pokrajinski dan« krvodalajcev, ki predstavlja priložnost za razmislek o prehojeni poti, a tudi za načrtovanje prihodnosti, saj se v naših krajih nenehno otepajo s težavami, kako priti do potrebnih količin krvi. V majhnem utehu je lahko ugotovitev, da se vsako leto viša število novih darovalcev, posebno mladih (letos jih je bilo 311). Vendar to ne zadosca, ker ne krijejo potreb v bolnišnicah. Vsekakor

so pri združenju krvodalajcev prepričani, da potencialnih darovalcev ne manjka, da jih je celo toliko, da bi naša pokrajina lahko bila povsem samozadostna.

Ob tej priložnosti so tudi objavili seznam najzaslužnejših članov. Več kot stokrat so kri darovali Gino Mattiello, Claudio Medeotti, Ottavio Molignoni in Paolo Tomelj, več kot 90-krat Stefano Franco, Sergio Sabatini, Enzo Salomone in Lodovico Vodopivec, število 72 pa je presegla Mariagrazia Bresanin.

Nenavaden izlet z vlakcem po mestu in bližnji okolici

Člani društva SAT - Dopolavoro ferroviario organizirajo zanimiv in zelo nenavaden ogled Trsta. V petek, 3. novembra se bo mogoče popeljati po mestu in okolici s stari elektrničnim vlakcem, odhod bo predvidoma ob 10., prihod pa ob 13. uri. Vsi zainteresirani naj se čimprej zglasijo - število mest je namreč omejeno - v Železniškem muzeju (Ul. G. Cesare 1) ali pa pokličejo na telefonsko številko 3794185, in sicer vsak dan, razen ob ponedeljkih, med 9. in 13. uro. Prijave sprejemajo do 27. oktobra.

NOVICE

Nova kampanja krožka Verde-azzurro

Krožek Verde-azzurro, ki deluje v okviru združenja Legambiente, bo jutri ob 11. uri na sedežu v Ul. Battisti 2, predstavil letosnjo kampanjo »Mal'Aria«; predstavil bo znanstveno monitoražo stanja onesnaženosti zaradi prahu, ki daje prebivalcem možnost, da zaradi tega lahko tudi protestirajo.

Upokojenci CGIL o službah za ostarele

Sindikat upokojencev CGIL prireja jutri ob 9. uri v dvorani SPI-CGIL na Elizejskih poljanah 38 javno zborovanje upokojencev-aktivistov, operaterjev ter sindikalnih voditeljev v občinskih in deželnih strukturah sindikata; na zborovanju bo govor o teritorialnih službah za ostarele, o domovih za ostarele, o dopolnilni oskrbi na domovih, o službah v socialnih in zdravstvenih okrožjih ter o nalogah občinskih uprav in zdravstvenega podjetja.

Javno zborovanje o zasebnih šolah

Združenje »Odbor za solstvo in ustavo Bruna Turi-netti« prireja danes ob 17. uri v veliki dvorani liceja Petrarca v Ul. Battisti 74 javno zborovanje o ustavi in deželnih ukrepih v korist zasebnih sol. Posegel bo prof. Carlo Vuraschi, ki je član pripravljalnega odbora za razpis referendum, ki predvideva preključ deželnega zakona 14/91.

Javna dražba najdenih predmetov na vlakih

V okrožnem skladišču Državnih železnic v Ul. Flavio Gioia se je včeraj (od 8.30 do 12.30) začela javna dražba predmetov, ki so jih lastniki pozabili na vlakih, ali pa v skladišču za prtljago.

Spremenjena proga avtobusov v Miljah

Konzorcijalno podjetje za prevoze sporoča, da bo cesta ob porticu v Miljah za promet zaprta vsak dan od 7. do 18. ure. Zaradi tega bodo avtobusi st. 7 in st. 27, ki so namenjeni v Lazaret in stare Milje, vozili po Ul. Rozzol, skozi galerijo in nato nadaljevali vožnjo po običajni progi.

Predstavitve zgodovinskega atlasa

V četrtek ob 17. uri bo v avditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 predstavitev zadnje knjige Deželnega instituta za zgodovino odporniškega gibanja v Furlaniji Julijski krajini »Nestalna meja - zgodovinski atlas severnega Jadrana 1866 - 1992; Avstrija - Hrvaška - Italija - Slovenija«. Knjigo bodo predstavili zemljepisec Bolonjske univerze prof. Lucio Gambi, zgodovinar Tržaske univerze prof. Teodoro Sala in prof. Franco Cecotti, katerih delo je koordiniral predsednik instituta prof. Giampaolo Valdevit; poleg avtorjev bo na predstavitvi prisoten tudi deželni odbornik za kulturo Alberto Tomat. Atlas je pripravila skupina docentov, ki je pri svojem delu izhajala iz ugotovitve, da zgodovine ni mogoče proučevati in poučevati brez poznavanja zemljepisa.

LA CONTRADA / PREDSTAVITEV REPERTOARJA

Gledališče za otroke in mladino je pripravilo bogat spored

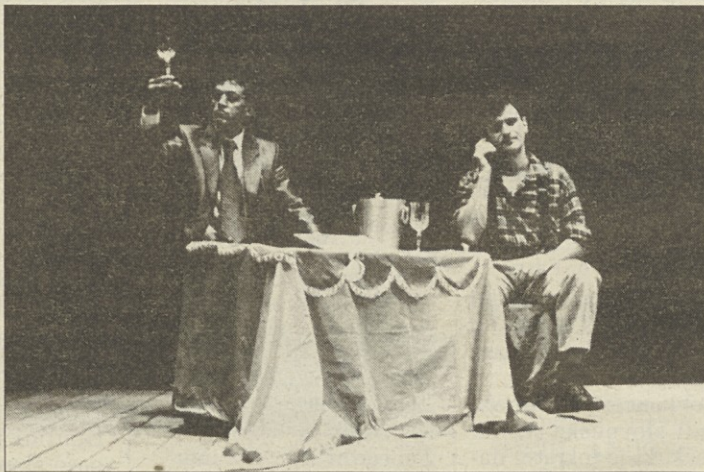
Gledališče La Contrada je sinoči predstavilo letosnji repertoar predstav za otroke in mladino. Kot je povedal Giorgio Amodeo, ki je pri Contradi zadolžen za to dejavnost, je ob vstopu v stiri najst zaporedno sezono se dodaten razlog za zadosčenje, saj od letos dalje gledališče tudi uradno vstopa v soló na podlagi protokola, ki ga je pred nedavnim sklenilo ministrstvo za solstvo in ki sprejema tezo, da je sola privilegirani sogovornik mladinskih gledališč.

Sicer je Giorgio Amodeo, ki ga je pred kratkim Občina Milje zadolžila za svoj letosnji projekt niza mladinskega gledališča, poudaril tudi sodelovanje med vsemi organizacijami in združenji, ki delujejo na tem področju. La Contrada je v svojo sezono, ki se deli na dva niza - V družbi v gledališče, ki je namenjen solam, in nedeljske matineeje Povem ti pravljico - vključila tudi ostale deželne dejavnike na tem področju: Stalno gledališče Dezele Furlanija-Ju-

lijska Benecija, videmski center Centro Servizi Spettacolo in Slovensko stalno gledališče, ki bo v nedeljo, 7. januarja, predstavilo predstavo Peter in volk. Slovenska mladinska gledališka ustvarjalnost pa bo na odru La Contrade tudi v nedeljo, 11. februarja, s predstavo Jajce ljubljanskega Lutkovnega gledališča.

Predstavo Stalnega gledališča Dezele Furlanija-Julijska krajina je osebno predstavil Roberto Piaggio, ki je zadolžen za to področje. Gre za lutkovno predstavo o vzpenjajočem se baronu po Calvinovem vdove pa mora biti predstava rezervirana izključno za sole.

La Contrada sama se bo predstavila z več postavitvami; ponovila bo zgodbo o poljski in mestni miski in tudi predstavo Tisoc in ena noc. Nova pa bo postavitev Sopotnika, gledališke pravljice,



ki jo je tržaski pesnik Claudio Grisancich spisal na osnovi Calvinovega zapisa istrske ljudske pripovedke in sorodne Andersenove pravljice. Vanjo je vključil tudi elemente iz legend, ki jih je pripovedoval mamin oče v svojem pojocem južnoitalijanskem narečju.

Med ostalimi devetimi pred-

vami bi omenili Simbadova potovanja skupine Ravenna Teatro, ki je že navdusila občinstvo miljskega mladinskega gledališkega festivala pred približno stiri najstimi leti, klovnskega Petra Pana milanskega Teatro d'Artificio in Tatinsko srako po Rossinijevi operi s skupino Accademia Perduta. (bov)

PRED USODNIM KORAKOM

Mladeniča rešil sosed

Eden od stanovalcev velike zelezobetonske zgradbe, ki »krasi« Rocol-Melara, se je včeraj kar dvakrat brez vsakega oklevanja pognal za mladenicem, ki se je odločil za usodni korak, in mu rešil zivljenje. Zatem so posegli gasilci, ki so fanta pridržali do prihoda Rdečega križa.

Mladenič (imena reševalci niso sporočili) živi v stanovanju v sedmem nadstropju in kot je povedal njegov brat, je z njim že imel podobne težave. Kaze, da je bil zelo razburjen, kričal je, kar je pritegnilo pozornost enega od sosedov, ki je opazil, kako se je nenadoma pognal proti pasazi, ki povezuje posamezne strani zgradbe. Zaustavil ga je in ga spet privedel v stanovanje. Zadržali pa ga niso in sosed ga je znova zagrabil, a tokrat ga ni izpustil do prihoda gasilcev. Osebe Rdečega križa ga je zatem odpeljalo v glavno bolnišnico, kjer so ga v oskrbo prepustili psihiatrični službi.

Izkoriščali so prostitucijo

Tržasko sodišče se je včeraj ukvarjalo z zahtevo, da bi iz zapore izpustili 23-letnega Ibrahima Akviča, ki naj bi skupaj z zeno ter prijateljem izkorisčal dve ukrajinski prostitutki. Akvič je zaprt v Koroneju, prijatelj, 28-letni Haris Dizdar v Gorici, Akvičeva žena pa je v hišnem priporu, ker mora skrbeti za tri mesece starega otroka. Osumljena zakonca odločno zanikata, da bi bila vpletena v izkoriščanje Ukrajink, čes da so si denar, ki so jim ga preiskovalci zaplenili, sposodili. Odločitev sodišča bo znana v prihodnjih dneh.



GROPADA / KULTURNA DEJAVNOST

Gostovanje zbora Skala pri Božičih

Društvo se vneto pripravlja na svojo 110-letnico

KD Skala iz Gropade se resno in intenzivno pripravlja na proslavo dveh pomembnih obletic: 110-letnice, ustanovitve društva in 10-letnice obnovitve delovanja mešanega zbora »Skala«.

To bo za Gropajce velik praznik, saj bo potrdil navezanost vasi na svoje kulturne prvine in vlogo, ki jo je v tem kontekstu imel in jo se ima domaći pevski zbor.

Da bi se resnično dobro pripravili na to proslavo, ki bo 2. decembra v kulturnem domu v Gropadi, so se pevci mešanega zbora, ki ga uspešno vodi zborovodkinja Anastazija Purič, odzvali vabilu pevskega zbora Adriatic od Hrvatitov in pripravili v soboto večer v dvorani pri Božičih prijeten in doživet večer slovenske pesmi.

Na pevski zbor Adriatic od Hrvatitov veže gro-pajske pevce veliko prijateljstvo. Letos februarja je zbor gostoval v kulturnem domu v Gropadi, sedaj pa je prišlo do povratnega srečanja v Božičih, ki spadajo h krajevni skupnosti Hrvatini.



Z enega od nedavnih nastopov gropajskega pevskega zbora

Pevci in pevke iz Gropade so predstavili v glavnem program, s katerim se želijo svojemu občinstvu predstaviti na decembrski proslavi, ki bo pomembna etapa v delovanju gropajskega zbora. Zbor je zapel 15 pesmi iz slovenske, beneske in koroške zakladnice, za konec pa še starosrbsko

ljudsko pesem »Sadila Timka« in izredno efekt-no, pa tudi zahtevno pesem »Orkester« tržaškega skladatelja, sicer živečega v Zagrebu, Cossetta.

Večer sta s priložnost-nima govoroma, z dobrimi željami za nadaljnje sodelovanje, poudarila predstavnik zbora Adriatic iz Hrvatitov Andrej

Vilhar in predsednica gropajskega zbora Sonja Milković, spored pa je smiselno povezoval tajnik društva Aleksander Muzina. Za prijetno vzdušje tudi po nastopu je poskrbel še Ivan s svojo harmoniko, ostali pa s petjem lepih slovenskih pesmi.

Neva Lukeš

PADRIČE / OBNAVLJANJE ZBOROVSKO DEJAVNOSTI

Uspešen tečaj slovenščine

Pobude, ki jih je ob začetku sezone najavil odbor lani obnovljenega kulturnega društva Slovan s Padric, so v veliki večini že stekle. Med najbolj inovativnimi projekti je tečaj slovenščine, ki je, vsaj po številu vpisanih sodeč, doživel veliko večji uspeh od najbolj roznatih pričakovanj. »Najprej smo si po-navljali, da bo za nas že priznanje, če se bo javilo pet ljudi. Potem jih je zacelo v naso zasilno učilnico v nekdanjem begunskem taborišču kapljati vedno več.« Odgovorne je ravno število vpisanih prisililo, da si poiščejo primernejši prostor za pouk. Po

prvi učni uri so se tečajniki preselili v prostore osnovne šole Karla Destovnika Kajuha. »Odbor je načrtoval samo začetniški tečaj. Potem pa so se javili tudi nekateri, ki že dobro obvladajo slovenski jezik, ki se na primer vsakodnevno sporazumevajo v narečju, obiskujejo pa italijanske šole. Oni seveda na morejo slediti začetniškemu tčaju, kjer se učimo abecedo in stavila,« pojasnjuje odgovorni. Tako so na Padricah sestavili se skupinico, ki obiskuje izpopolnjevalni tečaj.

Danes pa se bodo v prostorih Gozdne zadruge ob 20. 30 prvič

po večletnem premoru zbrali vasčani, ki bi se radi združili v pevski zbor. »Prepričani smo, da bo zbor, ki je pred leti doživel toliko uspehov in je bil v vasi tako priljubljen, spet zazivel,« z navdušenjem pojasnjujejo pobudniki. Zborovsko dejavnost bo vodil domačin Svetko Grgič. »Upamo seveda, da se bo prijavilo čimveč mladih obrazov, računamo pa predvsem na prisotnost »izkušenih« pevcev. Člani mladinskega krožka so nad obnovitvijo društvenih dejavnosti tako navdušeni: dokazimo jim, da njihovi upi niso jalovi...«

AC

V CENTRU ZA JOGO

Večer indijske glasbe in Tagorejeve poezije

V petek zvečer je bil v Centru yoge Jnanakanda v Ul. S. Lazzaro 5 koncert indijske glasbe in poezije enega največjih indijskih pesnikov Tagoreja, udeležilo pa se ga je kar lepo število članov centra, zlasti mladih.

Takoj na začetku se je videlo, kdo je član centra in kdo se mu iz radoželjnosti približuje. Vsi so si pred vstopom v dvorano sezuli cevle in nato, na posebnih blazinah sledili programu. Morda smo bili med redkimi, ki smo večeru sledili drugače - obuti in na stoli. Pa vendarle je bil večer tako sugestivni, da nas je prevzel. Najprej nas je omamil duh dišečega lesa, ki so ga prižgali v dvoranci, potem nas je pritegnil sam koncert, ki so ga izvajali vodje centra na tradicionalna indijska glasbila ob sugestivni pevski spremlja-

vi.

Vse se je zacelo s kratko pripovedjo o indijski kulturi in glasbi, s podatki o največjem indijskem pesniku Tagoreju in drugimi podatki.

Potem se je začel koncert, v katerega se je vključila tudi slovenska recitatorka Sandra Poljsak, ki je tokrat v italijansceni, zelo sugestivno in v skladu z večerom recitala najbolj poznane stvaritve indijskega pesnika.

Tržačani, ki živijo ob večerih zaprti v svojih domovih, ob televiziji, ali drugih domačih opravkih, si taksnega večera ne morejo predstavljati. Člani krožka so tudi izrazili željo, da bi taksne večere radi priredili v slovenskih društvih, saj je Tagore preveden tudi v slovenščino.

Neva Lukeš

Nova pobuda Skupine 85

V kavarni Tommaseo na Nabrezju 3. novembra 3 bodo danes ob 18. uri predstavili na pobudo Skupine 85 knjigo raziskovalke z univerze v Firencah Ernestine Pellegrini »Le città interiori«, ki obsega osem esejev o notranjem bivanjskem prostoru tržaških književnikov kot so Baslen, Benco, Saba, Magris in nekateri drugi. Ob prisotnosti avtorice bo delo predstavil Elvio Guagnini. Sodelovali bosta še Idolina Landolfi iz Firenc in Letizia Lodi iz Genove.

SPREHODI PO KNJIŽNICAH

Vsestransko aktivna vloga knjižnice »P. Tomažič in tovariši«

Pregled slovenskih knjižnic na Trzaskem nadaljujemo z orisom dejavnosti openske knjižnice Pinko Tomažič in tovariši.

Opensko kulturno društvo Tabor tako rekoč združuje večino kulturnih dejavnosti na tem kosku trzasko občine. Ze od vsega začetka je društvo blestelo po izredni aktivnosti in raznolikosti delovanja. Aktivno vlogo v spodbujanje kulturnega osveščanja vasčanov igra predvsem knjižnica, poimenovana po Pinku Tomažiču in tovarisih. Društvo je odprlo svojo knjižnico leta '81 kot naslednico vseh domačih, ki so si sledile pod različnimi imeni in v različnih zgodovinskih okoliscinah od ustanovitve openske citalnice leta 1868 dalje. Ze od samega začetka je knjižnica želela popestriti svojo glavno dejavnost (izposoja knjig) z raznovrstnimi kulturnimi pobudami. Tako organizira mesečna srečanja, t.j. predavanja literarne, kulturno politične in zgodovinske vsebine, sodeluje z okoljskimi solami (za osnovnosolsko mladino prvega in drugega razreda je vsako soboto na voljo »ura pravljic«, ki jo vodi animatorka Radica Stojković), pripravlja dokumentarne razstave ter izdaja društveno glasilo »Glasnik« in občasne publikacije. Verjetno največje zanimanje velja za Srečanja, ki potekajo običajno enkrat mesečno. Knjižnica si sicer želi pogostejših predavanj, zal pa je to iz praktičnih razlogov neizvedljivo. Problem razpoložljivosti dvorane, krizanje z različnimi dejavnostmi, problemi kadra itd.

Zadovoljstvo nad udeležbo mesečnih predavanj je izrazila tudi kulturna delavka Stanka Hrovatin, ki upravlja opensko knjižnico: »Srečanja so za današnje pojme kar dobro obiskana. Mar-sikdo bi si jih zeel se več, a jih moramo vzklajevati s celotno društveno dejavnostjo in ni vedno lahko, saj primanjkuje prostih dni. Posebno pozornost posvečamo srečanjem z literati, zgodovinarji in s političnimi predstavniki naše skupnosti, da vzbudimo v prisotnih razmišljanje in kritično presojo.«

Nekaj Srečanj poteka v italijansceni, ker gre za predstavitev italijanskih avtorjev ali srečanj z različnimi osebnostmi. Knjižnica uspešno sodeluje tudi z drugimi društvi, npr. s



krožkom Ob pecini - La Rupe, pri organizaciji dvojezičnih srečanj. »Kot piše na pro-celju Prosvetnega doma, si prizadevamo, da bi ustvarili sožitje med tu živečima slovensko in italijansko skupnostjo. Prav iz tega razloga vključujemo v naš program tudi nekaj srečanj, ki potekajo bodisi v slovenskem kot v italijanskem jeziku, tako da privabimo tudi italijanske vasčane. Nekateri so naši stalni obiskovalci. Seveda si obenem prizadevamo, da je tudi naša razstavna dejavnost predstavljena z napisi tako v slovenščini kot v italijansceni, saj želimo privabiti čim več obiskovalcev.«

V oktobru bosta izjemoma na vrsti dve Srečanja. 20. oktobra bo Silvo Grgič predstavil prvi del svoje triloge »Zločini okupa-torjevih sodelavcev«, 26. oktobra pa se bo publika srečala s pisateljem Fulviom Tomiz-zo, ki bo predstavil svoje najnovejše delo »Alle spalle di Trieste« (Srečanja organizira knjižnica Pinko Tomažič in tovariši v sodelovanju s krožkom Ob pecini - La Rupe in krožkom Istria); novembra bo na vrsti Srečanje o zakonu za pokrajinske volitve.

Openska knjižnica polaga veliko pozornost preučevanju zgodovine slovenskih vasi. Tako je izdala zgodovinski oris Opčin z naslovom »Vas, ljudje in cas« obenem pa bo tudi v prihodnje izvrševala koordinacijsko vlogo pri nadaljnjem dopolnjevanju zgodovinskega proučevanja. 3. oktobra so se sestali predstavniki vseh kulturnih in sportnih organizacij, ki delujejo na Opčinah. Vsako društvo ali organizacija bo zbiralo podatke o svoji zgodovini, ki bodo v prihodnje dopolnili dosedanje zgodovinsko raziskavo.

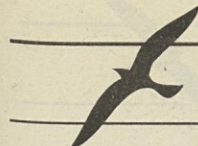
Med pomembnejše razstavne dejavnosti prejšnje sezone uvrščamo predvsem zelo dobro obiskano razstavo dokumentov o skupni lastnini, ki jo je uredil Zoran Sosič. Razstava je pozele veliko zanimanje, zato se je knjižnica odločila, da bo zasnovala pod mentorstvom Zorana Sosiča knjigo, ki bo združevala zbrano dokumentacijo z dodatnimi podatki, ki jih je Zoran Sosič izluscil iz ustnega izročila.

Kljub tako bogati vsestranski dejavnosti knjižnice pa ostaja njen glavni cilj sirjenje bralne kulture. Prostori (v openskem Prosvetnem domu) so odprti vsak torek in petek od 16. do 19. ure, poleg tega pa knjižnica nudi možnost izposoje ctiva tudi ob priliki raznih dejavnosti. Tako je v vsaki tolednavni, pevski ali igralski skupini ena oseba zadolžena za izposojanje knjig.

V lanskoli sezoni se je v sicer pretesnih knjižnih prostorih, urejenih na prost pristop, zvrstilo nad tisoč obiskovalcev, ki so si izposodili preko 500 knjig. Knjižnica združuje v glavnem dela, ki so izšla po letu 1981, ko je bila knjižnica odprta; največ gradiva zadeva zamejsko literaturo in kulturno politično publicistiko, veliko pa je tudi knjig za otroke in raznih solskih priročnikov. Na policah so knjige razvrščene po zvrsteh; tako je npr. slovenska literatura razčlenjena v romane, novele, jezikoslovna dela, potopise in podobno. Na policah so na razpolago tudi najbolj znana dela trzaskih italijanskih avtorjev (kot je npr. Tomizza).

Zal knjižnica ne razpolaga z revijami ali casopisi bodisi zaradi prostorske stiske, kot pa predvsem zaradi piclega občinskega prispelka.

Vida Valencić



V SOBOTO V KOPRU

Srečanje borcev NOB Kopra, Doline in Izole

Pozdrav je poslal tudi dolinski župan Boris Pangerc

V soboto, 14. oktobra so borci in udeleženci NOB ter drugi gostje iz treh obmejnih občin doživeli prijetno tovarsko srečanje. Z borci dolinske občine so se srečali 22. junija 1994 v Bregu in bili deležni toplega gostoljubja. Tokrat so jim srečanje vrnilo.

Pred ogledom Luke jih je v Kopru pričakal in prisrčno pozdravil koprski župan Aurelio Juri. Povedal jim je med drugim podatke, da je Luka Koper nastala leta 1956. Tedaj so bili v njej zaposleni trije delavci, sedaj jih je več sto, blagovni promet pa znaša okrog 6 milijonov ton. Zazlel jim je dobrega počutja v tem lepem, sončnem, jesenskem dnevu. Občina Koper je dosegla sam vrh v razvoju na raznih področjih. Ogled Luke je potekal ob strokovni razlagi, v kakšne namene služijo njeni številni terminali, skladišča, zgradbe in drugi objekti. Obiskovalci upravičeno lahko občudujejo, kako je gospodarska organizacija sodobno urejena, ponos koprskih občin in edina v Republiki Sloveniji.

Nato so si udeleženci ogledali Stalno zbirko novejših zgodovine v paviljonu Pokrajinskega muzeja v Kopru. Zbirka zajema stiri zgodovinske sklope: slovensko narodno prebujenje v 19. stoletju (ta sicer se ni postavljena), italijanske okupacije in boj proti fašizmu med obema vojnama v Slovenski Istri in na Primorskem, narodno osvobodilni boj 1941-1945, končno pa se pojavne razmere in razvoj

tega območja od osvoboditve 1945 do 1954, ko je bilo to ozemlje priključeno k matični domovini. Tudi to obdobje ni se obdelano in postavljeno v zbirki. Zbirka je dragocen dokumentarni prikaz mnogih dogodkov, usod posameznikov in težkega boja za doseženo svobodo.

V Mladinskem zdravilišču na Debelem rtiču se je nadaljevalo srečanje v lepem kotičku, sredi bujnih vegetacij. Predsednik ZB NOB Občine Koper Ciril Pelicon je pozdravil 160 udeležencev in poudaril dejstvo, da je sodelovanje z Občino Dolina tradicionalno, saj je občina s koprsko pobratena. Zazlel je se nadaljnjih dobrososedskih stikov in medsebojnega sodelovanja, zdravja in dobrega počutja. Predstavnik Občine Dolina Germano Svara je vse udeležence pozdravil v imenu partizanov in prebral pozdravne besede, ki jih je namenil udeležencem dolinski župan Boris

Pangerc. Naj navedemo iz njih naslednji odlomek: »Z obnavljanjem spominov in z borbena pesmijo utrjujete tisti večji in dalekosežni spomin, ki mu pravimo zgodovinski spomin ali bolj preprosto - zgodovina. Mlada pokolenja so danes pod številnimi drugačnimi vplivi, zato je prav, da jim s svojim iskrenim tovarštvom dajete zgled povezanosti in skupnega nastopanja, saj če med NOB ne bi bilo tako, danes Slovenija ne bi bila samostojna in suverena država.« Pozdrave je nato prinesla predstavnica ZB NOB Občine Izola Valerija Vrabec. Izrazila je zadovoljstvo nad srečanjem, ki prispeva k poglobitvi dobrih odnosov s soborci onstran državne meje.

Naposled je Vid Vretnec zgoščeno orisal prehojeno borbena pot na tem obmejnem stičišču, kjer se prepletajo dogajanja med pripadniki italijanske in slovenske narodnostne skupnosti.

Ob 50. obletnici zmage nad nacifasizmom in osvoboditve je navedel podatek, da je iz Slovenske Istre med NOB padlo 847 borcev in aktivistov OF, 305 je bilo žrtev njihovega nasilja, 10 jih je padlo v spanski protifašistični vojni 1936-1939, od teh je odpadlo na obcino Dolina nad 200 padlih borcev in žrtev.

Na tem narodnostno mešanem ozemlju bo krepitev borčevskih, osebnih, sorodstvenih in drugih oblik nadaljnjega sodelovanja prispevalo tudi mlajšim rodovom svoje koristne sadove in nove dosežke.

Prireditelji srečanja se zahvaljujejo gostiteljem Mladinskega zdravilišča za prijazen sprejem.

Srečanje je skratka poteklo v vzdušju prijateljskega, tovaršiskega razpoloženja, ko so s stiskom roke med soborci, obujanjem spominov in s partizansko pesmijo ob zvoku harmonike preživeli ta lep dan.

V.V.

Prispevki za gozdarska podjetja in zadrage

Predsednik Kraske gorske skupnosti sporoča, da predvideva DZ 16/1991 dodelitev finančnih prispevkov v obliki nepovratnih sredstev in v obliki obrestnega posojila za drugim in njihovim konzorcijem ter gozdarskim podjetjem, ki imajo pravni sedež na območju Kraske gorske skupnosti in ki so vpisane pri trgovinski zbornici v Trstu ali Gorici tudi kot gozdarska podjetja; prispevki se dodeljujejo za nakup, prenovo in modernizacijo naprav, strojev in orodja za sečnjo, pripravo in prenos lesa.

Predvideni so prispevki za kmetijske zadrage in njihove konzorcije do največ 50% dopuščene investicije ter prispevki za gozdna podjetja do največ 40% dopuščene investicije.

Prosnje na kolkovanem papirju je treba sestaviti na podlagi posebnih obrazcev, ki jih je pripravila Kraska gorska skupnost, in jih je treba predložiti najkasneje do 30. novembra 1995.

Za obrazce in eventuelne informacije se zainteresirani lahko zglasijo v uradih Kraske gorske skupnosti - Comunità montana del Carso v Sestlanu st. 54/D.

na Paola Cesnik, 84-letna Pierina Ursic, 87-letna Eleonora Stradi, 58-letni Renato Snidersich, 89-letna Maria Fontanot, 65-letna Luigia Clemente.

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Mazzinijev dvored 1 (Milje).

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

SDZP-04

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v sodelovanju z gostinsko sekcijo SDGZ

TEČAJ ZA NATAKARJA

(Strežba v jedilnici in baru)

trajanje 400 ur (120 ur delovna praksa)

Namenjen je zaposlenim v sektorju in brezposelnim

Vpisovanje in informacije v tajništvo

Zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72,

tel. 040/566360, do 27. oktobra

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

v Trstu prireja jutri, 25. t. m., ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Franciska 20 predavanje o

NASTANKU SLOVENSKE TELEVIZIJE V TRSTU

Predaval bo režiser pri slovenskem radiu in TV v Trstu Igor Tuta.

Vljudno vabljeni!

Nas super dinamični

Walter

je dosegel svoj cilj. Živjo inženir!

Mešani pevski zbor Primorec - Tabor

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Terra e libertà«, r. Ken Loach, i. Ian Hart, Rosana Pastor.

EXCELSIOR - 17.15, 19.45, 22.15 »Apollo 13«, i. Tom Hanks.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.50, 19.55, 22.00 »L'età acerba«.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Batman Forever«, i. Val Kilmer, Tommy Lee Jones, Jim Carrey.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Nove mesi - imprevisi d'amore«, i. Hugh Grant, Robin Williams.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Mogli - Il libro della giungla«, i. Jason Scott Lee.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Da morire«, i. Nicole Kidman, Matt Dillon.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Peccato che sia femmina«, i. Victoria Abril.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Un gioco perverso in un triangolo erotico«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 19.30, 22.00 »I ponti di Madison County«, i. Clint Eastwood, Meryl Streep.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »L'uomo delle stelle«, r. Giuseppe Tornatore, i. Sergio Castellitto, Leo Gullotta, Tiziana Lodato.

LUMIERE - 17.50, 20.00, 22.15 »L'isola dell'ingiustizia«, i. Christian Slater, Kevin Bacon, Gary Oldman.

PRIREDTVE

SKD TABOR - Opcine - Prosvetni dom. Vsak cetrtek se ob 20. uri zbiramo ženske in dekleta krožka "OB PLETENJU SE KAJ...". Pridite!

KD F. PRESEREN prireja jutri, 25. t. m., ob 20.30 v gledališču v Boljuncu večer diapozitivov: PERU - DEZELA VISOKIH ANDOV. Gost večera Sonja Gregori.

TRZASKA KNIGARNA IN SLOVENSKI KLUB vabita v četrtek, 26. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano, Ul. sv. Franciska 20/II na predstavitev knjige SLOVENIJA PODOBA EVROPSKEGA NARODA. O avtorju Jozku Savliju in njegovemu delu bo spregovoril prof. Janko Jez.

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI,

Kulturni krožek Ob pečini z Opcin in Krožek Istria priredijo v četrtek, 26. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opcinah srečanje s pisateljem FULVIOM TOMIZZO, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo Alle porte di Triste. Uvodno besedo bosta imela Pavel Fonda in Marino Voci.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Aishil: SEDMERICA PROTI TE-BAM v četrtek, 26. t. m., ob 16. uri abonma red G in v petek, 27. t. m., ob 20.30 abonma red F ter gostovanje KD Spanski borci - Ljubljana Miro Gavran MOZ MOJE ZENE - komedija v soboto, 28. t. m., ob 20.30 ter v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri izven abonmaja. Abonenti lahko izkoristijo dodatni kupon!

FOTO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave o preteklosti Trsta v Gregorčičevi dvorani, vsak dan razen ob sobotah in nedeljah od 9. do 18. ure. Po-buda se uokvirja v vse-drzavno pobudo "Bila je Italija" in je lahko zanimiva tudi za solsko mladino: po možnosti skupinski obisk javite na tel. st. 040/635626. Razstava bo odprta do petka, 27. t. m.

KD RDECA ZVEZDA vabi na srečanje-razgovor s CIRILOM ZLOBCEM, BORISOM M. GOMBACEM in MILOSEM BUDINOM na temo " POGLED NA POLOZAJ IN PERSPEKTIVE SLOVENCEV V NARODNO MEŠANEM PROSTORU", ki bo v soboto, 28. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih v Salezu.

KD ROVTE - KOLONKOVEC, Ul. Monte Sernio 27 vabi na SREČANJE v soboto, 28. t. m., ob 20. uri. Ob spremstvu Mariota Ursica (avtorja in režiserja) se bosta v veselim razpoloženju srečala Miranda Caharija in Livio Bogatec. Pridite, ne vam bo žal!

KD in ŽPZ I. GRBEC, Skednjska ul. 124 vabita otroke in odrasle na POLDAN POSVEČEN MALI NIKI, ki bo nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri v društvenih prostorih. Marko Kravos bo predstavil svojo najnovejšo otroško knjigo. Sodeloval bo otroški pevski zbor Vigred, ki ga vodi Eva Ciuk.

OBVESTILA

NOVOUSTANOVLENI mešani zbor F. Venturini vabi na vajo danes, 24. t. m., ob 20.30 v Kulturni center A.U. Miro pri Domju.

DANES, 24. t. m., ob 19. uri se bo vršil OBČNI ZBOR jusarjev v Prečniku v gostilni "Pri Dolores". Vabljeni!

DRUŠTVO KATOLISKIH PEDAGOGOV iz Slovenije bo predstavilo svoje delovanje na slovenskem solskem področju v soboto, 28. t. m., ob 16. uri na Ul. Donizetti 3. Vsi vljudno vabljeni se posebno solniki, ki se zanimajo za stike s svojimi kolegi.

BOOGIE-WOOGIE, sambo, merenge, pačanko ipd. bos mimogrede osvojil na tečaju latin-skoamarških plesov v KD S. Skamperle na Stadionu 1.maj od 4. novembra dalje. Po dve uri tedensko bo tečaj vodila koreografinja Mojca Horvat. Za informacije in vpis telefonirajte v večernih urah na st. 572595.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO v Trstu razpisuje letos svojo studijsko stipendijo iz sklada "Mihael Flajban". Stipendija bo znasala 2.000.000 lir letno in bo trajala za vso redno studijsko dobo, v kolikor bo dobitnik dobil pogodbo pravilnika. Stipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokosolcem, ki se bodo vpisali v trzasko ali videmsko univerzo v akademskem letu 1995/1996. Podrobnejša pojasnila dobite na se-

dežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, Ul. Mazzini 46/1.nadstr., tel. st. 631203 ob četrtek od 16. do 18. ure. Rok zapade 30. novembra.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je na sedežu Sklada dvakrat tedensko na razpolago logopedinja. Informacije dobite vsak dan v dopoldanskem času, razen ob sobotah na tel. st. 040/212289.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

126 SSM, svetle barve, maj 1985, v odličnem stanju motor, gume in karo-serija, prodam za 1.700.000 lir. Tel. st. 229121.

V SREDISCU mesta prodam prostor za avto po ugodni ceni. Tel. st. 762886 od 19. do 21. ure.

PRODAM Panda dance 900, letnik '90, v izredno dobrem stanju, nove gume. Tel. na st. 220716 - popoldanske ali večerne ure.

PRODAM star morotni kopac PGS, 12 k.s. ter prikolico. Tel. st. 231704.

SAMOJEDO mladice z rodovnikom "Kla's" prodam. Tel. st. 040/229213.

ISCEN delo kot otroška varuska. Tel. st. 228803.

COS P. TOMAZIC v Trebach potrebuje fotokopirni stroj v dobrem stanju. Tel. v solskem urniku na st. 214300.

ETNOLSKA SKUPINA PRI NSK prosi lastnike starih voščilnic na božično oz. novoletno temo, da jih posodijo ob priliki razstave v decembru. Tel. st. 632663 ali pa v Ul. Petrovica 4 pri odseku za zgodovino.

V NABREZINI, v neposredni bližini občinske palače, zasebnik daje v najem 42 kv. m velik prilični prostor, komaj prenovljen, svetel, z zagotovljenim parkirnim prostorom, za urad, ambulanto, obrtniške in trgovske dejavnosti. Za informacije poklicati na tel. st. 040/200740 v popoldanskem in večernih urah.

DAJEM v najem opremljeno sobo v dolini Glinsce (Boljuncu 149) starejši osebi, ki bi zelela živeti pri družini in ne v domu za ostarele. Tel. st. 228193.

OSMICA je v Dolini pri Mariu Jerzalu.

NUDIMO dobro placano službo- novost v Italiji! Predstaviti se v četrtek, 26. t. m., ob 21. uri v hotelu Dolina - Sestlan.

POHISTVO KORSIC - V soboto, 28. oktobra in v nedeljo, 29. oktobra vabimo vse na otvoritev prenovljene trgovine Pohistva Korsic v Ul. S. Cilino 38. V soboto, 28. 10., ob 18. uri otvoritev fotografske razstave Ennia Demarin, nastop pevske skupine "Musica noster amor" in pozdravni "Na zdravje".

PRISPEVKI

V spomin na pokojno mamo in nono Doro daruje družina Jerić 500.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na Ivana Purica daruje Karla 100.000 lir za Sekcijo VZPI-ANPI Repentabor.

Gospa Silva Novak daruje 500.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo iz Trsta.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 24. oktobra 1995

DARIJA

Sonce vzide ob 6.33 in zatone ob 17.05 - Dolžina dneva 10.32 - Luna vzide ob 6.41 in zatone ob 17.20.

Jutri, SREDA, 25. oktobra 1995

DARINKA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 14,3 stopinje, zračni tlak 1026,5 mb narasča, veter 36 km na uro vzhodnik

severovzhodnik, burja, vlaga 45-odstotna, nebo jasno, morje razburkano, temperatura morja 18,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Sebastian Burgher, Roberto Codromaz, Martina Gregori, Riccardo Milocchi in Luca Ferracin.

UMRLI SO: 83-letni Antonio Fachin, 84-letna Lidia Gojtan, 82-letna Giovanna Scorpiniti, 64-letna Giuditta Piscanec, 90-letni Mario Giberna, 80-letna Stefania Bunicci, 93-letna Giovanna Dal Piero, 88-let-



SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

obvešča, da je se nekaj prostih mest za naslednje tečaje:

- otroška varuska - 60 ur
- trgovinske dejavnosti (priprava za vpis v REC) - 40 ur
- tehnike prodaje - 30 ur
- zunanja trgovina (za vmesne kadre v podjetju) - 50 ur
- angleščina za poslovno uporabo - 80 ur
- varnost in higijena na delu - 20 ur
- podjetniško usposabljanje - 40 ur
- marketing v zunanji trgovini - 20 ur
- upravljanje agriturističnega obrata - 40 ur
- degustacija vin in poroka vino-hrana - 40 ur
- biološko in integrirano kmetijstvo - 60 ur

Vpisovanje in informacije v tajništvo
Zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72,
tel. 040/566360.



SOVODNJE / OBČINSKI UPRAVITELJI SREČUJEJO OBČANE

Posveta s prebivalci Gabrij, Rupe in Peči

V ospredju problemi cest, razsvetljave in onesnaževanja

Sovodnjski občinski upravitelji so v minulih dneh nadaljevali niz srečanj s krajani posameznih zaselkov v občini. Prejšnji torek je bilo na vrsti srečanje v Gabrju. Pozdravu občinskega svetovaleca Flavija Mosettija je sledila zupanova analiza ozje vaše problematike. Igor Petejan je tako seznanil vašcane, da bo v teku leta ojačena javna razsvetljava zlasti na nevarnih križiscih z državno cesto, ki pelje v Trst. V kratkem bodo tudi izplačana zemljišča, ki so bila razlašena pri postavitvi preciščevalnih naprav za greznice, saj je denar že razpoložljiv, treba pa je pripraviti pogodbe. Glede možnosti preimenovanja vaskih ulic so nekateri krajani izrazili željo, da se povsem odpravijo ulice in se ohrani le naziv Gabrije ter hišno stevalko.

Gabrci so tudi z zadovoljstvom sprejeli vest, da zeli občinska uprava valorizirati vaski trg in bo po svojih zmožnostih pomagala

društvu Skala pri obnovitvi društvenih prostorov. Odbornik Zdravko Kustrin je povabil občane, da tehničnemu uradu sporočijo eventuelne predloge, ki bodo prišli v postev pri realizaciji novega regulacijskega načrta. Pri tem je poudaril zlasti evidentiranje zemljišč za odlaganje gradbenega materiala. Občina Sovodnje namreč nima v lasti primernih zemljišč, zato je treba v novem regulacijskem načrtu določiti primerno lokacijo za taka odlagališča, kar med drugim nudi zasebnim lastnikom dobro možnost zaslužka.

Drug vaski posvet je bil konec prejšnjega tedna na Peči, kjer se je občinska uprava sestala z vaščani Rupe in Peči. Zupan Petejan je med drugim zagotovil, da bo skrb občine, da se čimprej uredi javna razsvetljava, ki je v Rupe in na Peči precej pomanjkljiva. Urejanje cest predstavlja za občino velik strošek, vendar je namen uprave, da bi v prihodnosti le prišlo do

razsiritve cestnice na Stradalti. Vaščanov so opozorili na problem onesnaževanja zaradi nepravilnega delovanja greznicnih preciščevalnih naprav, precej kritik pa je bilo tudi na račun tovarne v Rupe, kjer se pri proizvodnji uporabljajo razni kemični preparati, ki so že večkrat negativno vplivali na rastline v bližini. Tovarna povzroča tudi akustično onesnaževanje, saj je pri proizvodnih procesih precej "glasna". Problem je preverila občinska ekološka komisija, ki je že vložila pisno prošnjo pristojnim ustanovam, da se čimprej z analizami preveri stanje.

Ob koncu je zupan predstavil program praznovanj, ki bodo v mesecu novembru ob 50-letnici osvoboditve ter 30-letnici postavitve sovodnjskega spomenika padlim. V sklopu tega praznovanja bo 24. novembra osrednja prireditev v Sovodnjah, kjer bo akademik Ciril Zlobec predaval o vrednotah NOB v današnjem času.

GLASBA / NOVI CD GORIŠKEGA DUA

R.M. Projekt na vrhu glasbenih lestvic

Robert Mikluš in Maksi Šuligoj zelo uspešno nastopata tudi na koncertih po Sloveniji

Preteklo je leto dni, odkar smo v našem dnevniku poročali o pomenljivem glasbenem uspehu dveh mladih Goricanov, ki sta se s skladbo "Jaz in ti" povzpela na prva mesta posebne lestvice poslušnosti. Uspeh ni bil muha enodnevnica in fantov ni uspaval. Ravno nasprotno! Spodbudil ju je, da sta se se temeljiteje lotila dela ter za ljubitelje disko glasbe pripravila še nekaj uspešnic.

Vse te "hite" sta Robert Mikluš in Maksi Šuligoj (na sliki) zbrala ter prejšnji teden izdala CD ploščo z nekoliko razposajeno pohujsljivim naslovom: "Hočem tvojo pi...!". Skladba s tem naslovom ter ostale skladbe iz novega CD-ja so doživele izjemen uspeh, saj jih najdemo na prvih mestih na vseh mogočih lestvicah. Popularnost zamejskega dua je v zadnjem letu tako narasla, da fanta nimata več miru. Ključno ju na vse mogoče glasbene prireditve ter disko klube po Sloveniji, kjer nastopata tudi v živo. Prav pred kratkim smo Roberta in Maksija lahko videli tudi na priljubljeni oddaji Karaoke, ki jo vodi Deja Music. Pri nastopih v živo duu pomagata se dva mlada Goricana in sicer Peter Muzič, ki igra na klaviature, ter Mario Korečič, ki skrbi za tehnično plat. Večkrat pa na njihovih nastopih sodeluje še skupina ljubkih plesalk "Power Dancers" iz Maribora. Pravi show torej!

Specializirane slovenske revije so se zadnje čase zelo laskavo izrazile o glasbi dua "R.M. Projekt",



saj po splošnem mnenju predstavljajo njihove skladbe pravo pozivilo v nekam medli in plehki poplavi slovenske techno

glasbe. To pa je prav gotovo najvišje priznanje za ves trud, ki sta ga vložila v to zvrst razvedrila. VIP

RAZSTAVA / V NEKDANJIH ZAPORIH NA GORIŠKEM GRADU

Retrospektiva V. Malnija

V nedeljo dopoldne so v nekdanjih zaporih na goriskem gradu odprli retrospektivno razstavo grafičnih del znanega goriskega slikarja in grafika Virgilia Malnija.

Razstavljena dela zajemajo obdobje več kakor trideset let (od 1953 do 1987). Gre za obdobje, ki je z umetniškega vidika najbolj zanimivo. Umetnik, ki je v prvem obdobju ustvarjanja slikal v precej tradicionalističnem slogu, se je v zrelih letih odločil za iskanje samostojnih izraznih oblik na področju grafike. Bil je, če temu lahko tako rečemo, med vodilnimi likovniki v šestdesetih in sedemdesetih letih v Furlaniji - Julijski krajini.

O umetniški poti Virgilia Malnija je na slovesnosti ob odprtju razstave spregovorila Emanuela Uccello, slikarjev sin Paolo Malni pa je predstavil očetovo življenjsko pot, ki se je sklenila lani.

Povedati velja se, da je rajonski svet za Svetogorsko četrt in Placuto, ki je glavni pobudnik in organizator razstave, Virgiliju Malniju namenil tudi posebno nagrado. O razlogih in pomenu je na slovesnosti spregovoril član rajonskega sveta Walter Klainscek, medtem ko se je občinski upravi za sodelovanje in pomoč pri uresničitvi razstave zahvalil predsednik rajonskega sveta Renato Boegan.

Retrospektivna razstava Malnijevih grafičnih del bo na gradu - v prostorih nekdanjih zaporov - na ogled do 12. novembra, ob delavnikih (razen ponedeljka) od 9.30 do 12.30 in od 14. do 17. ure, ob praznikih pa med 10.30 in 12.30 ter med 14. in 18. uro.

Na sliki (Fotostudio Reportage) govorniki ob odprtju razstave



IZLET / DOBERDOBSKI ZBOR HRAST PRED NOVO SEZONO

Pevci po kisik v planine

Sportni odsek društva Hrast je v sodelovanju z mešanim pevskim zborom organiziral dvodnevni izlet v Julijske Alpe. Tako so se v soboto, 30. septembra, popoldne zbrali v Doberdobi in se odpeljali do Jezerske doline pod Nevejskim sedlom, kjer so se z nahrbtnikom napotili proti koči Corsi (1870 m). Po približno enourni hoji so dospeli do Viške planine (Malge Grantagar), kjer se konča gozdna meja in se odpre prelepi anfitheater (sedaj že zasnežen) gorske verige Visa-Kostrunove spice, očiak Vis, Gamsova mati, Turn, Mala spica (Innominata), Divja koza, Trbiška krniška spica - vse ze skoraj v zimskem objemu.

Po kratkem počitku je skupina krenila dalje po avstrijski stezi ob skrajnjem luninem svitu; proti jugu se je razprostiral razgled proti zasneženim verigam Kanina.



Okrog sedmih zvečer so končno prišli do koče, kjer jih je prijazen skrbnik pogostil s toplo gorsko večerjo. Ob zaključku planinske sezone (koča bo namreč ostala zaprta do polovice prihodnjega junija) so pevci mešanega zbora Hrast sicer v okrnjeni zasedbi pripravili majhno

družabnost z izborom slovenskih narodnih in gorskih motivov v veselje skrbnika in zadnjih letosnjih obiskovalcev koče.

Naslednje jutro je izletnike presenetilo s čistim sončnim vzhodom, da se je pogled razprostil mimo Kanina in Krna do Trzaskega zaliva.

Nedeljski program je predvideval vzpon na Vis (2660 m), toda zaradi snežnih razmer se je skupina odločila za povratek v dolino po daljši a razglednejši poti Saskega kralja (Sentiero Re di Sassonia). Pred odhodom pa so s pesmijo dali se zadnji požarav prelepim Julijcem.

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE
Gostovanje Kd Spanski borci - Ljubljana
MIRO GAVRAN: **MOŽ MOJE ŽENE**
komedija
Jutri, 25. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v GORICI
Izven abonmaja - ABONENTI lahko izkoristijo DODATNI KUPON!

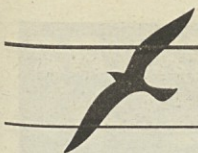
OBVESTILA
SLOVENSKI DIJASKI DOM SIMON GRE-GORČIČ sporoča, da bo danes, 24. t.m., občni zbor. Prvi sklic je ob 18. uri drugi pa ob 18.30.
SKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesne vaje za otroke in odrasle. Prijave pri Milki Pahor tel. 419993 ali pri odbornikih društva.
OBČINA DOBERDOB obvešča, da je tehnični urad odprt ob torkih in četrkih med 17. in 19. uro.
SGZ GORICA odpira svoje okenke na sedežu Zadržne kreditne banke v Doberdobi. Clanom s tega območja je na razpolago ob sredah od 14. do 15.30.
SPD GORICA - SMUČARSKI ODESEK prireja od 27. oz. 29. decembra do 2. januarja zimovanje v Cerknem. Zaradi rezervacije hotela se prijave zaključijo 30. oktobra. Zimovanje je primerno tudi za cele družine. Prijave na sedežu društva (tel. 33029) ob sredah od 11. do 12. in četrkih od 19. do 20. ure.
ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSkih ZBOROV GORICA v sodelovanju s SCGV E. Komel prireja tečaj za pevovodje otroških in mladinskih zborov, ki ga bo vodil prof. Hilarij Lavrencič. Tečaj je namenjen pevovodjem, lahko pa se ga udeležijo tudi drugi zainteresirani. Informacije na tajnistvu centra E. Komel vsak dan od 8.30 do 12.30, tel. 532163. Prvo srečanje bo v četrtek, 26. t.m., ob 20. uri v Komorni dvorani Kato-liskega doma.

KINO
GORICA VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Da morire«. Rež. Gus Van Sant. I. Nicole Kidman in Mat Dillon. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 17.15-19.45-22.00 »Apollo 13«. I. Tom Hanks in Kevin Bacon.

RAZSTAVE
V GALERIJ KULTURNEGA DOMA je do 27. t.m. odprta razstava članov fotokluba Skupina 75 ob 20-letnici delovanja, ki jo je ZSKD pripravila ob svoji 50-letnici. Ogled ob delavnikih od 9. do 13. ure ter med prireditvami.

LEKARNE
DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL MORO, Carduccijska ul. 40, tel. 530268.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI
Danes: 11.00, Daniele Sgubin, iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče.



FINANCARSKA ŠOLA / DANES NA SEJI OBČINSKEGA SVETA

Politični spopad glede gradnje na letališču

Opozicija izsilila razpravo, toda večina hoče vojašnico

V Gorici se danes obeta vroča seja občinskega sveta, ki bo namenjena razpravi o skupni resoluciji opozicijskih strank zoper gradnjo financerske sole na letališču. Pravzaprav bosta resoluciji dve, saj je desnosredinska koalicija prav tik pred današnjo sejo predložila svojo resolucijo, seveda z nasprotnim predznakom.

Okoli financerske sole se že nekaj let bije oster politični boj, ki je že povzročil padec dveh županov, Scarana in Tuzzijs. Stafetno palico je iz rok nekdanih veljakov petstrankarske koalicije sedaj prevzela desnosredinska koalicija, ki glede tega vprašanja nadaljuje natanko po starih tirnicah. Solo-vojašnico, trdijo, je treba za vsako ceno zgraditi na letališču, sicer bi Gorica izgubila demografske in ekonomske koristi, ki naj bi jih prinesla nastanitev približno 700 tecažnikov in kakih 300 instruktorjev. Občinska uprava se je zato povsem podredila odločitvi bivšega premiera Berlusconijs, ki je

lani posegel po vojaški tajnosti, da bi vsilil gradnjo tudi mimo urbanističnih predpisov. Postopek je sedaj v teku in preti nevarnost, da se bo gradnja vojašnice začela že čez kak mesec.

Nasprotniki gradnje - v bistvu gre za vse komponente levosredinske opozicije - pa opozarjajo na nepopravljivo škodo, ki bi jo prinesla vojašnica na letališču. Za gradnjo bi potrosili več kot 150 milijard lir, ki so bile namenjene za ceste in avtocesto, pozidali bi 30 ha pretežno zelenih površin in petino letališča, s čimer bi unicili njegove razvojne možnosti. Če je financerska sola res potrebna, potem naj bi jo raje namestili v eni od obstoječih in skoraj opuščenih vojašnic, pravijo. Na svoji strani imajo velik del javnega mnenja (peticijo proti gradnji na letališču je svojčas podpisalo 10 tisoč občanov, zahtevo za referendum pa več kot 3 tisoč), četudi so v občinskem svetu v manjšini.

Prav javnega mnenja se je najbrž

bala večinska koalicija, ki je dolge mesece odlašala z vključitvijo razprave o tem vprašanju v dnevni red občinskega sveta. Opozicija je nazadnje razpravo izsilila s posegom pri prefektu, ki je določil dvajsetdnevni rok za obravnavo resolucije.

Sprico teh premis utegne biti današnja seja precej napeta. Razmerje sil v občinskem svetu je sicer gladko v korist zagovornikov gradnje, pričakovati pa je, da bo opozicija zaigrala vse svoje adute. Pri tem računa tudi na podporo javnega mnenja, ki naj bi se izrazil s prisotnostjo številnih občanov. Današnji spopad sicer ni odločilen za gradnjo, ki se lahko nadaljuje tudi proti volji občinskega sveta, oziroma se lahko ustavi tudi po drugih (sodnih) poteh, ki so jih že ubrali nasprotniki, gre pa vsekakor pomembno politično bitko za razčiščenje stališč o vprašanju, ki tako ali drugače pogojuje bodočnost Gorice.

SKP / ZAČRTALI SO JIH NA SKUPŠČINI ČLANOV

Smernice delovanja goriških komunistov

Pozornost socialnim vprašanjem, zdravstvu, Slovincem in ohranitvi enotne pokrajine

Člani goriskega krožka Stranke komunistične prenovе so se v soboto zbrali na skupščini, da bi ocenili politični trenutek in preverili strankino strategijo. Poročilo tajnika Otavija Romana je sledila razprava, katere sklepe so strnili v sporočilo za tisk.

Glede vsedržavne politike je v njem receno, da krožek soglasa z zahtevo po odstopu vlade, četudi se mora ta zahteva SKP jasno razlikovati od pritiskov desnice. Prav tako goriska SKP soglasa z iskanjem tehničnih dogovorov z levosredinsko koalicijo, da se prepreči volilna zmaga reakcionarne desnice. Poudarjena je pozornost socialnim vprašanjem in podpora referendumski pobudi za obnovo premične lest-

vice. Glede zunanje politike SKP obsoja jedrske poskuse, letalske napade Nato v Bosni in ameriski embargo zoper Kubo.

Med lokalnimi vprašanji je na prvem mestu zdravstvo in zadovoljstvo zaradi uspeha referendumске kampanje zoper najspornejše točke "reformne" deželnege odbornika Fasole. SKP se bo zavzela, da bi se storitve, ki jih danes nudi bolnišnica usmiljenih bratov ohranile v sklopu javne bolnišnice. Stranka se bo tudi zavzela za referendum zoper financiranje zasebnega solstva. Veliko zaskrbljenost izreka glede vse večje nevarnosti delitve dežele in razbitja ali celo črtanja goriske pokrajine.

Sklepni del sporočila

obravnavata problematiko slovenske mestne komponente. Krožek SKP namena pozornost slediti delu in predlogom občinske Konzulte za slovensko manjšino v zelji, da bi prislo do konkretnih rezultatov. Ob tem stranka obsoja sovinitično in rasistično politiko goriskih desnosredinskih sil in ocenjuje, da takšna politika ne more prispevati k strpnosti in pomiritvi. Za resnično pomiritev je namreč potrebna jasna obsodba fasističnega preganjanja zoper Slovence in pajdastva lokalnih fasistov z nemškim okupatorjem, prav tako pa ob 50-letnici osvoboditve ni mogoče mimo vrednot slovenskega in italijanskega odporiškega gibanja.

ŠTMAVER / V PRIREDBI KD SABOTIN, ŽUPNIJE IN RAJONA.

Petič pohod na Sabotin

Na vrhu je udeležence "pozdravila" nadležna burja



Kulturno društvo Sabotin v Stmavru je priredilo v nedeljo, v sodelovanju z župnijo Stmaver in z rajonskim svetom za Pevmo, Oslavje in Stmaver pohod na Sabotin. Udeležilo se ga je okrog dvestopetdeset krajanov in tudi številni prijatelji iz mesta in drugih krajev. Na jasi, v prijetnem zavetju borovega gozdika, nedaleč od ruševin cerkvice sv. Valentina je bila masa, ki jo je daroval župnik g. Vojko Makus, pel pa je moski zbor iz Stmavra pod vodstvom Adrijana Ferija. Po verskem obredu so se skoraj vsi pohodniki podali se na greben, kjer je zjutraj pihala zelo močna burja, da je bilo razgledovanje v takih razmerah, kljub jasni vremenu in odlični vidljivosti, vse prej kakor užitek. Prireditelji tradicionalnega pohoda so za vse udeležence pripravili topli obrok in družabnost v nekdanih solih v Stmavru (na sliki - Fotostudio Reportage), od koder so mnogi odsli se na praznik kostanja, ki ga je v Steverjanu priredilo planinsko društvo. Pohod na Sabotin so Stmavrci pripravili že petič.

ŠTEVERJAN / NA DOMAČIJI ŠTEKAR

Planinci so priredili prijetno in sproščeno družabnost

Prijetno in veselo je bilo nedeljsko popoldne pri Stekarjevih v Steverjanu, kjer so se na družabnosti - prazniku kostanja - zbrali člani in prijatelji planinskega društva. Med prijatelje lahko štejemo tudi Cirila Zlobca, ki se je družabnosti udeležil že tretjič. K uspehu je pripomoglo se kar naklonjeno jesensko vreme - ne gre namreč pozabiti, da se je oktober že krepko nagnil v drugo polovico - k veselemu razpoloženju pa kar stiranje harmonikarji in nekaj drugih priložnostnih godcev. Seveda ne gre pozabiti "domačih" do-

brot, od sladke rebule Stekarjevih, do kostanja, za kar je skrbel Zorko, do super palacink, ki sta jih pripravljali Adela in Biserka.

Ob takšni ponudbi je razumljivo, da je pred minalno vodo in oranzadami zmagala zlahka briska kapljica. Predvsem pa velja poudariti vzdušje spročenosti in spontanosti, priložnost za kramljanje, salo, klepet. Skratka tega, za kar ob vsakodnevnih delovnih, družinskih in drugih dolžnostih zmanjkuje časa ali pa mu sami namenjamo nezadostno pozornost.

KRONIKA / PRI MOSTU MED SOVODNJAMI IN ŠTANDREŽEM

Gasilci so izpod strmega brega Soče rešili dekle

Ranjeno M. Tomsic so s čolnom prepeljali na drugo stran

Goriski gasilci so včeraj zjutraj, v sodelovanju z ekipo za hitro pomoč, s težko dostopnega brega Soče v bližini mosta državne ceste št. 56-bis rešili 33-letno Emanuela Tomsic iz Sovodnj. Stokanje in klice na pomoč je slišal delavec bliznje betonarne, ki je o dogodku takoj obvestil pristojne organe. Ker bi bilo reševanje z vrha težavno, so se gasilci do kraja nesreče pripeljali s čolnom z desnega brega in po tej poti tudi odpeljali ranjenko. Na kraj je priletel tudi helikopter, vendar uporaba tega sredstva ni bila potrebna. Dekle je med drsenjem in padanjem po nekaj nad deset metrov visokem strmem bregu utrpelo le lažje poškodbe.



Gasilci so ranjenko odpeljali z gumenjakom (Fotostudio Reportage)

NOVICE

Seminar o novi carinski zakonodaji v Sloveniji

Na pobudo Gospodarske zbornice Slovenije - Območne zbornice Nova Gorica bo jutri in v četrtek na Lokvah dvodnevni seminar o novi carinski zakonodaji. Seminar bo potekal v hotelu Winkler na Lokvah po sledečem razporedi: jutri, 25. t.m. ob 10. uri predavanje g. Mateja Vranicarja z Ministrstva za finance o Znacilnostih novega Carinskega zakona; zatem predavanje Jozeta Drofenika z Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj o znacilnostih in novostih Zakona o carinskih tarifih in o podzakonskih aktih. Sledila bo delavnica, ki jo bosta vodila g. Pahor Zdenko in Darjana Kerpan iz Carinarnice Nova Gorica. Četrtekov program seminarja predvideva ob 9. uri predavanje g. Pavle Subana (GZS) o Javnih listinah. Sledila bo delavnica. Interesenti - največ jih bo prav gotovo iz vrst operaterjev na področju zunanje trgovine - naj svojo udeležbo sporočijo na sedež Slovenskega gospodarskega združenja v Gorici.

Vodeni obiski v parku Coronini

Coroninijev sklad obvesča, da se v oktobru nadaljujejo vodeni ogledi parka v drevoredu 20. septembra in sicer ob sobotah in nedeljah. Za vodstvo skrbijo porf. Luciano Viatori. Ogledi so ob 15.30. Od torka do sobote popoldne pa je možen tudi ogled nekaterih prostorov dvorca. Ob nedeljah je ogled dvorca možen od 13. do 19. ure.

Razstava romunskih ikon

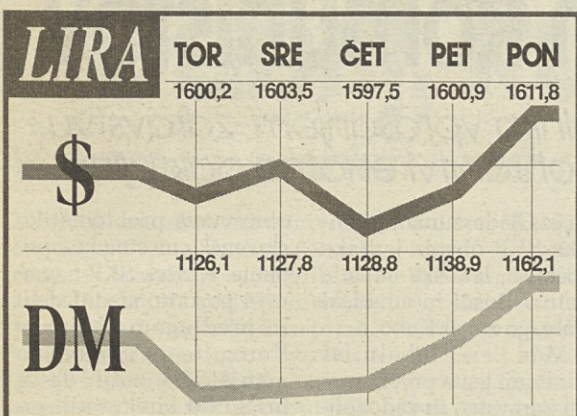
V dvorani deželnihih stanov na gradu bodo v petek, 27. t.m., ob 17.30 odprli razstavo nabožnih podob, slikanih na steklo. Gre za prikaz ljudskega slikarstva z območja Arada v Romuniji. Razstavo pripravlja goriska občina v sodelovanju z romunsko ambasado v Rimu, pokrajinskim muzejem v Adadu in romunskim Ministrstvom za kulturne dobrine. Pokrovitelj prireditve je avtoprevoznisko podjetje Giancesini iz Gorice.

Tečaj slovenščine v Ronkah v organizaciji društva Jadro

Slovensko kulturno in rekreativno društvo Jadro v Ronkah prireja tečaj slovenskega jezika in kulture. Namenjen je članom in vsem interesentom. Tečaj bo predvidoma trajal šest mesecev, pouk bo na sedežu društva v Romjanu, Trg. sv. Stefana 7/C, ob torkih med 20. in 22. uro. Prvo srečanje bo že v petek, 27. oktobra, ob 20. uri. Interesenti se lahko se prijavijo pri odbornikih društva (tel. 482015, 776123, 413084). Poleg tega je društvo Jadro letos spet priredilo tudi tečaj klekljanja, ki je že 8. po vrsti. Vodi ga Fani Koncut iz Sempetra, obiskujejo pa ga v glavnem tečajnice, ki so se cipkarstvu približale že v prejšnjih letih.

Tečaj furlanščine

Na sedežu Furlanskega jezikoslovnega društva (SFF) v Bellinjevi ulici 3 sprejemajo prijave za tečaje furlanskega jezika in kulture. Sedež je odprt vsak delavnik (razen sobote) od 15.30 do 17.30. Prijave bodo sprejemali do konca oktobra.



TRGI / KLJUB VEČKRATNEMU POSEGU BANKE ITALIJE V ZAŠČITO BANKOVCA

Lira padla na julijsko raven, borza občutno nazadovala

Na trgih močno vznemirjenje zaradi notranje politične zaostritve

NOVICE

Javni deficit se je do julija znižal za 23 odstotkov

RIM - V prvih sedmih mesecih letos se je javni primanjkljaj znižal za 23 odstotkov in presel od 73.267 milijard od konca julija lani na 56.091 milijard lir. Javnobilančni prihodki so dosegli 289.706 milijard lir, odhodki pa 376.380 milijard, kar pomeni, da je treba finansirati čisti primanjkljaj v znesku 86.674 milijard lir.

Fincantieri ustanovil novo Isoffa Fraschini

TRST - Državni ladjedelniški holding Fincantieri je včeraj v Trstu ustanovil delniško družbo Isoffa Fraschini Motori, ki je prevzela slovito blagovno znamko, pod katero bo izdelovala in prodajala dizelske motorje za pomorsko plovbo. Nova družba z glavnico v vrednosti 20 milijard lir bo imela sedež v Bariju in bo zaposlila 250 delovnih moči.

Nova linija Tržaškega Lloyda

GENOVA - S prihodnjim mesecem bo Tržaski Lloyd uvedel novo pomorsko službo z nazivom »Neuway« - pot do severnoevropskih pristanisc, ki bo namenjena trgu kontejnerskega prometa med severno Evropo in Azijo. Nova proga sodi v okvir projekta Tržaškega Lloyda za povezavo glavnih trgov zemeljske oble in torej tudi močno konkurenčnih pristanišč severne Evrope.

Trst ponuja svoje zmogljivosti Bratislavi

TRST - Mlada slovaska republika gleda z velikim zanimanjem na Trst in njegovo pristanišče, prek katerega bi lahko usmerila svoje cezmorske blagovne tokove. O tem je tekla beseda včeraj na gospodarski zbornici v Bratislavi, kjer se je mudila delegacija tržaške Trgovinske zbornice s predsednikom Donagiom. Tržacani so s slovaskimi kolegi obnovili sporazum o vzajemnem sodelovanju.

RIM, MILAN - Italijanski trgi so včeraj preživeli izredno težak dan s strmoglavljenjem nacionalne valute in skoraj triodstotnim razvrednotenjem vrednostnih papirjev na milanski borzi. Banka Italije je skusala padanje lire omiliti z večkratnim posegom na denarni trg, vendar je marka zvečer kljub temu presešla 1.170 lir in se torej vrnila na raven, na kateri je bila nazadnje julija letos. Poznavalci razmer opozarjajo, da so posegi centralne banke v tem trenutku neucinkoviti, saj na trgu prevladuje veliko vznemirjenje zaradi močne politične zaostritve in negotovosti po aferi Mancuso in nezaupnici, ki grozi Dinijevi vladi.

Zadnji konec tedna, torej od petka do ponedeljka, je italijanski bankovec v razmerju do valuta iz območja nemške marke izgubil približno dva odstotka vrednosti, v primerjavi s kotacijo pred izbruhom afere Mancuso pa je lira izgubila celo tri odstotke. Da lira trpi zaradi izrazito notranjih razlogov pa dokazuje tudi njena relativna osižitev do dolarja, ki preživlja novo krizo z razvrednotenjem na vseh mednarodnih trgih, razen v Italiji, kjer je do večer v razmerju do lire pridobil skoraj 20 lir. Na

italijansko devizo je namreč zvečer zelo negativno vplivala odločitev komunistične prenove, da se pridruži Berlusconi-jevemu kartelu pri glasanju o nezaupnici Dinijevi vladi.

Tudi za milanski finančni trg je bil včerajšnji dan vreden cimprejšnjega arhiviranja, saj je podlegel močnemu pritisku domačega političnega dogajanja, ki se mu je pridružil se negativen vpliv gibanja ostalih mednarodnih trgov in dolarja. Prav sibičnost zelene bankovca je povzročila polom na vseh evropskih borzah, milanska pa je sestanek sklenila z nazadovanjem splošnega indeksa Mib za kar 2,77 odstotka. Mibtel je tik pred zaključkom pogajanj izgubljal 2,94 odstotka, nato pa se je v zadnjih 10 minutah nekoliko popravil in pristal pri minus 1,82 odstotka, medtem ko je indeks vodilnih delnic Mib-30 izgubil 1,82 odstotka. Zelo težke so bile tudi izgube na trgu državnih vrednotnic, kjer so BTP future izgubile okroglo liro, najnižjo kotacijo pa so pogodbe dosegle takoj potem, ko se je razširila vest o odločitvi komunistične prenove, da podpre desnosredinsko resolucijo o nezaupnici vladi Lamberta Dinija.



Prizor z včerajšnjega borznega sestanka v Milanu (Telefoto AP)

Ohladitev inflacije?

RIM - Statistični zavod Istat bo danes objavil podatke o gibanju inflacije v devetih vzorčnih mestih, največji raziskovalni zavodi pa so medtem že postregli s predvidevanji, po katerih naj bi bil letosnji oktober, v nasprotju s tradicijo, inflacijsko precej hladen mesec. Inflacijski pritisk naj bi se bil namreč že izrazil, zato bi morala inflacijska stopnja ostati v bistvu na avgustovski in septembrski ravni, ko se je vrтела okrog 5,8 odstotka. Se več, poletni pritisk na cene v široki porabi naj bi po mnenju raziskovalnih zavodov v celoti pojenjal, tako da je pred koncem leta mogoče pričakovati celo rahlo nazadovanje cenovne rasti, čeprav ostaja velika neznanka

razvrednotenja lire oziroma njegovega učinka na inflacijsko gibanje.

Zavod Prometeia predvideva, da bodo današnji podatki iz devetih vzorčnih mest pokazali 0,6-odstotni porast inflacijske stopnje v primerjavi s septembrom in 5,8-odstotni porast glede na lanski oktober, kar bi pomenilo enako letno stopnjo kot je bila izmerjena v zadnjih dveh mesecih. Največ naj bi k stabilizaciji cenovne rasti prispevala upočasnitev rasti cen pri proizvajalcih in grosistih, do katere je prišlo v avgustu, drugi zavratalni element za rast inflacije pa je se naprej zelo skromna rast notranjega povpraševanja po izdelkih za široko porabo.

SDGZ / SEKCIJSKI OBČNI ZBORI

Jutri bodo na Opčinah zborovali člani sekcije za trgovino na drobno

Krog občnih zborov posameznih sekcij pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju bo ta teden sklenil občni zbor sekcije trgovine na drobno, ki bo jutri ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Člani te najbolj tradicionalne sekcije pri slovenski stanovski organizaciji bodo vzeli v pretres dogajanje zadnjih dveh let in spremembe, do katerih je prišlo tako v državnem kot v krajevnem merilu.

Predsednik sekcije Egon Meden in tajnik Ervin Mezgec, ki sta z odborom sledila sindikalni problematiki na tem občutljivem področju, bosta poročala o opravljenem delu in analizirala odprte in pereče probleme trgovine v Trstu. SDGZ je skupaj z drugimi trgovskimi združenji v mestu in s pomočjo trgovinske zbornice izvedlo marsikatero akcijo v podporo krajevne trgovine, od reklame v bližnjih vzhodnih državah do protestov zoper minimum tax in angažiranja za nedavne referendume o trgovskih urnikih in dovoljenjih.

Kot je bilo poudarjeno ze pri drugih občnih zbilih, bo srečanje slovenskih

trgovcev na Trzaskem predvsem priložnost za medsebojno spoznanje, a tudi za poglobljeno razpravo o temah, ki najbolj tarejo ta sektor in sirše gospodarstvo. Beseda bo tekla tudi o težki preizkušnji za slovensko gospodarstvo ob napadih in zaskrbljujucih perspektivah za gorisko Kmečko banko in Tržaško kreditno banko. Udeleženci bodo prejeli tudi izčrpno informacijo o najnovejših obveznostih: o posebnem servisu Združenja za varnost pri delu, ki bo zadostil zahtevam znanega odloka 626, o napotkih za davčni konkordant in o pokojninski reformi.

Jutrišnji občni zbor ne bo zanimiv samo za člane, ki pobliže sledijo sindikalnemu in organizacijskemu delu SDGZ, ampak tudi za trgovce, ki niso člani SDGZ, a so bili povabljeni na ta občni zbor prav z namenom, da bi bolje spoznali kolege in stanovsko organizacijo. Prav v trdih casih je potrebna strnjcnost in složnost, zato poziv vsem slovenskim trgovcem, da se polnoštevilno udeležijo zborovanja.

Davorin Devetak

TURIZEM / ITALIJANSKI HOTELSKI SEKTOR SE PRENAVILJA

Število hotelov se je skrčilo, povečalo pa se je število ležišč

V Furlaniji-Julijski krajini nobenega hotela luksuzne kategorije

RIM - V zadnjih nekaj letih se je število hotelov v Italiji zmanjšalo, v obstoječih pa se je povečala prenočitvena zmogljivost. Podatke je zbral državni zavod za turistične dejavnosti Enit. Lani je bilo v Italiji 33.124 hotelov raznih kategorij, leta 1988 pa jih je bilo 36.744. Mednje niso vštete turistične kmetije, ki razpolagajo tudi s prenočisci. Teh je posebno veliko v pokrajinah Bocen in Trento, v Toskani, Dolini Aosta in tudi v nekaterih predelih Veneta in Furlanije-Julijske krajine. V bocenski pokrajini imajo najbolj gostoto mrezo turističnih sob in so v tem oziru prvi v Italiji. Tamkajšnja pokrajinska vlada je sla posebno na rok kmetom, katerim je finančno pomagala pri ureditvi sob za turiste. Enako so naredili tudi v pokrajini Trento, kmetom pa turistična dejavnost prinaša lep dodatni zaslužek. Ce bi vse turistične kmetije vpisali med hotelske objekte, potem bi jih bilo v Italiji več kot 80 tisoč.

Registracijo pa ima, kot rečeno, le

33.124 objektov, v katerih je 1.612.552 ležišč. To je nekoliko več kot leta 1988, ko so imeli v hotelih le 1.600.844 ležišč. Čeprav se je število hotelov zmanjšalo za dobro desetino, se je v preostalih število ležišč povečalo, to pa pomeni, da je bilo zgrajeno kar nekaj novih hotelov z veliko ležisci in da so mnogi drugi povečali svoje kapacitete.

V zadnjih šestih letih je opaziti tudi premik v kategorizaciji hotelov. Več je hotelskih objektov srednje, manj pa najnižje kategorije. Število hotelov s štirimi ali petimi zvezdicami se je več kot podvojilo, saj je takih objektov zdaj 19 odstotkov, leta 1988 jih je bilo le 12 odstotkov.

Največ je seveda hotelov s tremi zvezdicami, in sicer 42 odstotkov vseh hotelskih objektov. V zadnjih šestih letih se je njihovo število povečalo za dva tisoč enot. Prej je bilo v njih 581.000 ležisc, zdaj pa jih je s 678 tisoč. V glavnem so v teh hotelih sobe z lastnimi sanitariji, s telefonom in televizijskim sprejemni-

kom. Približujejo se evropskim standardom, pa čeprav za to ne skrbijo velike hotelsko - finančne družbe kot npr. v Franciji, Nemčiji in Spaniji, marveč predvsem zasebni hotelirji. Za tisoč enot pa se je povečalo število hotelov s 4 zvezdicami, kar nam pove, da so dober del prjensjih hotelov s tremi zvezdicami temeljito preuredili.

Ce pogledamo podatke za deželo Furlanijo - Julijsko krajino, bomo ugotovili, da pri nas ni nobenega luksuznega hotela, da jih je 44 s štirimi zvezdicami, 44 vmesne stopnje med 3 in 4 zvezdicami, 197 s tremi zvezdicami, 242 z dvema zvezdicama, 222 z eno zvezdico, 594 pa je hotelskih objektov, ki nimajo niti ene zvezdice. V sosednem Venetu pa imajo sedem luksuznih hotelov (skoraj vsi so v Benetkah), 246 je hotelov s štirimi zvezdicami in 815 s tremi zvezdicami. Tem je treba dodati se nekaj tisoč hotelskih objektov nižjih kategorij.

Marko Waltritsch



LIKOVNA UMETNOST / GALERIJA GORIŠKE KATOLIŠKE KNJIGARNE

Svojska veličina ustvarjanja Franca Zupeta - Kristofa

V Gorici so razstavljena predvsem tihožitja, portreti in krajine

V petek, 29. septembra, se je v likovni galeriji Katoliške knjigarnice na Travniku v Gorici pričela nova razstavna sezona galerije, ki edina z goriškim Kulturnim domom skrbi za predstavitev slovenskih likovnih ustvarjalcev v Gorici. Če je Kulturni dom začel svojo razstavno sezono z mladim in malodane šokantnim slikanjem, pa so se organizatorji razstav v Katoliški knjigarni odločili za slikarja srednjih let, ki ima že izdelano slikarsko govorico in velja v slovenskem slikarstvu za posebnega in svojevrstnega, predvsem pa za izrazitega portretista.

V Katoliški knjigarni so namreč odprli razstavo slik in risb Franca Zupeta-Kristofa (na sliki, foto Studio Reportage), o katerem sta spregovorila Branko Melink in Josko Vetrli v italijanski. Kristof Zupet se je rodil 30. oktobra leta 1939, doma je iz Horjula, že dolgo pa živi v Ljubljani. Prav v slovenski prestolnici je tudi studiral slikarstvo in se že zelo mlad priključil tako imenovanemu Mrakovemu krogu intelektualcev. Z dramatikom, filozofom in predvsem izrazito samosvojem slovenskim duhom Ivanom Mrakom in njegovo ženo kiparko in risarko Karlo Bulovčevu ga je vezalo globoko prijateljstvo in zato ga danes upravičeno lahko imamo za nadaljevalca njunega dela in razmišljanja. Kristof Zupet je namreč znan tudi kot globok mislec in pisec številnih refleksij, ki jih objavlja predvsem v Reviji 2000, Novi reviji, v sobotnih prilogah Slovenca, pred kratkim pa so ta razmišljanja o ume-

tnosti, krščanstvu, humanizmu današnjega dne, ekzistencialnih stiskah in usodi slovenskega naroda izšla tudi v knjižni obliki. Skratka: gre za izredno močno razmišljajočo osebnost, ki je od samih začetkov v slikarstvu ubrala samotno in svojo pot.

V katoliški knjigarni se na lepi razstavi Kristof Zupet predstavlja s slikami in risbami. Zupet zelo rad in predvsem slika tihožitja, portrete in krajine, prav vse te tri teme pa so v Gorici tudi predstavljene, saj je Zupet v Gorico prinesel svoje portrete, po katerih je na Slovenskem najbolj poznan in zraven dodal še vrsto risb in akvarelov s krajnarsko tematiko. V Katoliški knjigarni si lahko ogledate portrete Prešerna, Trubarja, svetega Franciska, katerega je umetnik naslikal prosto po Cimabuevi predlogi, portret brata duhovnika in izjemnega prevajalca Janeza Zupeta (Sovretova nagrada za Pascalove Misli!), portret Valentina Vodnika, Valvazorjevo sliko in še vrsto drugih. Ti njegovi portreti so značilni predvsem zato, ker na prvi pogled niso lepi, navidez so namreč spačeni, saj slikarju ne gre za iskanje zunanje lepote, ampak za odkrivanje duše, notranjega življenja portretiranega človeka. Na Slovenskem skorajda ni veljavnega Slovenca, ki ga Zupet ne bi že portretiral v svojem značilnem slogu, ki se naslanja na ekspresionistično izročilo, pa čeprav se slikarju vidi, da ima svoje korenine predvsem v imenitni in neprekosljivi italijanski renesansi in to predvsem pri umetnikih kot sta Masaccio in Piero



della Francesca. Zupetovi portreti so izjemni predvsem zato, ker na gledalca delujejo kot nedokončane lepote, saj slikar slika predvsem notranji odsev na obraz portretiranega, na sliki pa je prisotnih veliko belih in neposlikanih ploskev, s katerimi nam Zupet govori o nikdar dokončani osebnosti portretiranega in o vsem neizrekljivem, o vsem tistem torej, česar se ne da naslikati. Njegovi portreti v tehniki olja so izjemni, saj je na Slovenskem malokdo razvil svojo slikarsko tehniko do take dovršenosti, kot je to uspelo Zupetu. Pri tem dodajmo še to, da gre pri Kristofu Zupetu za likovnega umetnika, ki se ni nikoli odrekel formalnemu slikarstvu.

Zupetove risbe-portreti pričajo o njegovi veliki navezanosti na izročilo Karle Bulovčeve, ki je danes skorajda nihče na Slovenskem na žalost ne

pozna. Mrak in Bulovčeva sta se vedno, tudi po njuni smrti, nekje na robu dogajanja v slovenski kulturi, pa čeprav se jima tako dela velika krivica. Isto se dogaja tudi Zupetu, ki je preveč samosvoji slikar, da bi ga slikarski ceh sprejel medse, odtod tudi manjše poznavanje slikarja pri nas, pa čeprav se je v začetku osemdesetih že predstavil v goriškem Kulturnem domu.

Prav zato smo veseli, ko vemo, da je po legendarnemu Tonetu Kralju na Primorskem prisoten se en velik slikar, ki si upa imenitno slikati velike-monumentalne sakralne slikarije, da je prav Zupet tisti, ki si je na Gradišču nad Vipavo upal v tehniki "a fresco" koncem osemdesetih let naslikati stirinajst postaj krizevega pota in v vsaki postaji dati Kristusu drug trpeč obraz, enkrat Cankarjev, nato Prešernov, itd. Le upamo lahko, da

ga bodo se veliko vabili v primorske cerkve, predvsem za poslikavo modernih cerkev, ki so prevečkrat brez duše in brez vsega, na hitro in z grdim betonom zgrajene, prevečkrat napolnjene s kičem in osladnostjo, ki v noben javni prostor, kaj sele cerkev ne spada. Zupetove slike so pravo nasprotje temu, v to se boste prepričali ob ogledu lepe goriške razstave.

Naj pa bo ta zapis tudi vabilo za spremljanje tega velikega slovenskega umetnika tudi drugod po Sloveniji, tistim, ki si lahko privoščijo naročiti pri slikarju oljni portret, pa skromen nasvet: Tudi v primeru, da se na umetnost ne spoznate, vam svetujem, da si ga pri Zupetu naročite, tako kot so to storili domala vsi slovenski veljaki, kulturniki, pisci in med temi tudi Vidmar, Zlobec...

Jurij Paljak

LIKOVNA UMETNOST / RICMANJE

Mick in Natta sta se prvič predstavila

Michele Ota in Sebastian Froglija ali Mick in Natta, kot se na slikah podpisujeta, sta se prvič samostojno predstavila v javnosti na razstavi v ricmanjski društveni gostilni.

Michele Ota je po rodu iz Vidma, najprej je opravil srednjo šolo v Dolini, nakar je svoj študij nadaljeval na inštitutu Joze Stefan. Razstavlja akrilna platna večjih formatov. Vsebinsko sporočilo zazivi preko simboličnih podob, ki zadržujejo v sebi tudi barvno konotacijo. Dinamičen splet podob in spontanost v likovnem izrazu dajata slikam določen vizualni naboj, kot neizbežni krik se v hipu razgrnejo gledalcu. Globoko dožveto vsebinsko sporočilnost bistveno dopolnjujejo naslovi posameznih slik. Napetost v nekaterih delih je se posebno močna, prisotnost črne dominante to najzgovorneje pooseblja, v trenutku, ko se prehodi med oblikovnimi konturami omehčajo in jih barvne lise s svojimi svetlobnimi prehodi omilijo, postane razmerje med miselno in čustveno sfero bolj zgledeno in umirjeno.

Sebastian Froglija je po rodu iz Bazovice, po končani srednji šoli je opravil še visjo v Gorici. Študij končuje na bolonjski univerzi in sicer na Damsu. Poslučuje se različnih tehnik predelave podob s pomočjo topil ter jih s svojo ustvarjalnostjo in spretnostjo stalno obnavlja in izpolnjuje.

Barvno ubrane, s prevladujočimi toplimi barvnimi prehodi se nam porajajo sugestivni prostorski izseki, kot bi se prek podob spustili v vesolje, v svet porajanja podob v katere se postopoma zgoščajo. Svetlobni beli utrinki lebdiijo v zraku, kot bi se lovili v porajajoči pojavnosti.

Surrealno atmosfero včasih dopolnjujejo simbolična sporočila, ki se kot vesoljske korenike razvejane v neskončnost porajajo iz amorfnosti in cedalje bolj zgoščene in določene oblike.

Razstava, ki se je zaključila v nedeljo, je dokazala, da se likovni potencial v naših krajih obnavlja in krepi tudi pri najmlajših.

Jasna Merkuš

Na pordenskem sejmu pozornost manjšinam

Na Edit Expo tudi slovenske založbe FJK

Na sejmišču v Pordenonu bodo konec tedna odprli knjižni sejem, ki ga poznamo kot "Edit Expo". Sejem iz leta v leto siri svoja obzorja, saj ne bodo prisotni le knjigotroci iz Furlanije, Julijske krajine, Veneta in Tridentinske-Južne Tirolske, marveč tudi založniki iz nekaterih drugih italijanskih dežel. Pordenonski sejem seveda ne konkurira turskemu, pomemben pa je v tem prostoru in izpolnjuje drugače bogato sejmsko ponudbo. Povedati je še treba, da bodo tokrat na pobudo Slorija in tržaške založbe Devin skupno nastopile tudi slovenske založniške hiše v Italiji, vendar bomo o tem obsirneje se poročali.

V prejšnjih letih so prireditelji pogledali tudi čez mejo. Predlanskim je bila v Pordenonu predstavitev slovenskega založništva, lani so nastopili Hrvati, pa čeprav ne tako prodorno kot leto prej Slovenci. Letos so na vrsti manjšinski jeziki v Evropi, točneje povedano knjige napisane v jezikih narodnostnih manjšin. "Euroleghis-Eurolingue" je naslov posebne oddelke na pordenonskem sejmu. Razstava knjižnih izdaj knjig manjšinskih založb bo nudila tudi možnost srečanja med kul-

turniki manjšin. V Evropi je kar 35 manjšin, ki skrbijo za publikacije v svojem jeziku. Organizator te posebne razstave so nekatera furlanska kulturna društva. Če se omejimo na italijanski prostor, bodo prisotne publikacije v slovenskem in furlanskem jeziku, v okcitanski, provansalski, francoski, nemški, ladinski, hrvaški in starogriški.

Na sejmu Edit Expo vsako leto priredijo tudi tematske razstave knjig. Tokrat bo tam razstava nekaterih publikacij in fotografij o Krasu med 1. svetovno vojno. Slike prihajajo iz italijanskih in avstrogrških arhivov. Tudi Pier Paolu Pasoliniju bo posvečena tematska razstava. Na ogled bo tudi razstava o vlakih v naših krajih ob preloemu stoletja (razstava je poletila bila v Gradezu), tista o kartografiji krajev ob reki Livenza, ter se kaj zanimivega. Na letosnjem pordenonskem sejmu bo s svojimi deli prisotna znana italijanska založba Adelphi, s svojo bogato boro bo prišla tudi angleška založba Penguin Book's. V vseh dneh sejma, ki bo trajal do 1. novembra, bo tudi več srečanj, posvetov in predstavitev novih publikacij.

Marko Waltritsch

SIMFONIČNA GLASBA / PONUDBA GLEDALIŠČA VERDI

Tretji koncert Festivala Horowitz

Nastopila sta violinistka Vanja Milanova in pianist Ernest Hall

V dvorani Tripovich je bilo prejšnji torek že tretje srečanje iz koncertnega niza, ki nosi naslov »Festival Horowitz Europa«. Na koncertni oder je stopil duo, ki ga sestavljata violinistka Vanja Milanova in pianist Ernest Hall. Milanova ima za sabo uspešno koncertno kariero, saj je prejela številne nagrade, kot npr. priznanja na natečajih Caikovski, Queen Elisabeth in Bordeaux. Izpopolnjevala se je tudi pod mentorstvom Davida Ostraha, v zadnjih letih se uspešno uveljavlja v Londonu. Sir Ernest Hall pa je dostudiral glasbo na kraljevem Collegu of Music v Manchesteru in se obenem izpopolnjeval tudi iz kompozicije.

Prva skladba na sporedu je bila Sonata v D-duru st. 3 op. 9 francoskega skladatelja Jeana-Marie Leclaira; tu je violinistka bolgarskega rodu nakazala na baročno vzdušje in podala zelo živo glasbeno sceno. Pianist je vestno sledil melodični liniji violine. V drugem stavku je prišla do izraza posebna skladnost podajanja obeh glasbenikov, medtem ko sta bila zadnja dva stavka manj dovršena. Spored je nato segel v francosko tradicijo prejšnjega stoletja, saj sta izvajalca predstavila Sonato v A-duru Cesarja Francka. Ta skladba je veliko bolj odgovarjala prekipjavajoči ek-

spressivnosti Milanove. V delih brez klavirja je violinistka dosegla prve umetniške vrhunce in dala tako duška svojemu čustvenemu svetu. V zadnjih dveh stavkih je občasno bilo razvidno tudi slično glasbeno mišljenje v podajanju obeh instrumentov. Svojo glasbeno in tehnično pripravo pa je Milanova nato razkrila v Paganinijevih dveh skladbah, to sta Cantabile v D-duru in Sonata op. 3 st. 6 v e-molu. Tudi v teh delih - kot sicer v začetni skladbi - je pianist izbral zelo diskretno spremljavo. Sledila je skladba z naslovom Partita Witolda Lutoslavskega. To delo, ki je nastalo l. 1984, je pripeljalo občinstvo v strogo sodobnost in ustvarilo prav za prav popolnoma različno umetniško ozračje. Tu je pianist dokazal svoje glasbene in tehnične zmogljivosti, ki so spodbudile violinistko k živemu in prepričljivemu podajanju. Vecdelna Lutoslavskijeva skladba, ki se pomika izven običajnega temperiranega sistema, je bila pravi umetniški vrh celotnega koncerta. Spored sta zaključila Introduction et Rondo capriccioso op. 28 Camilla Saint-Saënsa, kjer je violinistka se naknadno prikazala svoje izvajalske zmogljivosti. Večer se je uspešno zaključil z dolgotrajnim ploskanjem.

Luisa Antoni

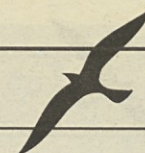
Krstna izvedba Ipavčeve »Maše«

Skladba »Missa Populorum« slovenskega glasbenega ustvarjalca Avgusta Ipavca, živečega na Dunaju, je pisana v latinski deloma pa tudi v staroslovanski, italijanski in nemški. Skladba ne predstavlja samo spremljavo liturgije, ampak hoče izveneti kot skupna molitev tistih narodov, ki so bili skozi zgodovino večkrat v krvavem spopadu med seboj. Hoče biti znak krščanske mittelevropske kulture.

Masa je bila prvič izvedena na Dunaju v cerkvi sv. Avgustina v nedeljo v poklon kardinalu dr. F. Königu ob njegovi 90-letnici rojstva v zahvalo in priznanje za upanje, ki je s svojim razumevanjem znal vlivati potrdit in preganjanim. Tudi slednjim je namenjena nova skladba »Masa narodov«.

Krstna izvedba mase je bila v centru Dunaja, v cerkvi sv. Avgustina, ki je bila nekdanja kapela habzburške dinastije. Cerkev predstavlja skozi 600 let važen kulturni in verski center. Mojstri cerkvenih skladb so tu izvajali svoja svetovno znana dela. Za cerkev sv. Avgustina je bilo napisanih več izrednih skladb.

Iz navedenega izhaja, da je Ipavčeva skladba prejela pozitivno oceno od pristojne komisije za cerkveno glasbo na Dunaju. Misso Populorum za sopran, zbor, instrumente in orgle so pod vodstvom Martina Haselbocka krstno izvedli: Brigitta Karwautz (sopran), Michael Gailit (orgle), zbor in orkester iz cerkve sv. Avgustina, ženski zbor glasbene občinske šole iz Rude (dir. Gianna Visintin), moski pevski zbor »Nesvera« iz Olo-mouca (dir. Josef Srovnal), otroški zbor Amadeus z Dunaja (dir. t. Peter Lang).



ETNOLOGIJA / KONGRES SLOVENSКИH ETNOLOGOV

Jubilejna jesen etnologije

LJUBLJANA - Včeraj se je s pozdravnim srečanjem in sprejemom udeležencev na magistratu začel etnološki kongres z mednarodno udeležbo, ki bo potekal do petka v prostorih Cankarjevega doma. Ob kongresu bosta poleg številnih predavanj, katerih nosilci bodo ugledni domači in tuji predavatelji, se otvoritvi dveh razstav, ki bosta postavljeni v avli FF in prostorih Slovenskega etnografskega muzeja, ter slavnostni koncert v atriju Narodnega muzeja. Organizator - Slovensko etnološko društvo - je ob tej priložnosti izdal zbornik, v katerem so objavljeni prispevki predavateljev s kongresa.

Slovensko etnološko društvo je v počastitev pomembnih dogodkov v razvoju vede pripravilo kongres na temo Razvoj slovenske etnologije od Streklja in Murka do sodobnih etnoloških prizadevanj. Leta 1995 bo namreč minilo sto let, odkar je Karel Strekelj, slavist, narodopisec in profesor na graški univerzi, začel izdajati Slovenske narodne pesmi (1895-1923) ter stoletnica narodopisnega programa Matije Murka, slavista in svetovno znane raziskovalca jugoslovanske epike. Letos mineva tudi 20 let od združitve obeh narodopisnih društev v enotno Slovensko etnološko društvo in 55

let od ustanovitve Oddelka za etnologijo (od leta 1992 tudi za kulturno antropologijo) na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Kongres je sestavljen iz treh tematskih sklopov. Danasnji dan je namenjen predavanjem na temo Etnologija na prelomu 19. in 20. stoletja, torej predvsem razmisljanjem o Strekljevi in Murkovi dediščini. V četrtek bodo potekala predavanja na temo Razvoj slovenske etnologije in sorodne vede, v petek pa se bodo predavatelji posvetili Etnološkim raziskovalnim programom po Streklju in Murku.

Jutrišnji dan je namenjen vzporednim prireditvam. Tako bo v avli FF

otvoritev razstave na temo 55 let Oddelka za etnologijo ter v Slovenskem etnografskem muzeju Sto let etnoloških prizadevanj na Slovenskem in Sto let etnoloških publikacij na Slovenskem. Ob 20. uri bo v atriju Narodnega muzeja slavnostni koncert Od Steklevih ljudskih pesmi in zapisov do sodobnih skladb na ljudsko temo. Tudi koncert je tako kot kongres zastavljen tridelno. V prvem delu bo nastop ljudskih pevcev in godcev, v drugem poustvarjalcev ljudske glasbe, v tretjem pa bomo poslušali dela, ki so jih skladatelji Vinko Globokar, Jakob Jez, Lojze Lebic, Tomaz Svete in Pavle Merkú napisali na pobudo organizacijskega odbora kongresa in bodo izvedene prvič. Koncert bo v živo prenasal tretji program Radia Slovenije.

Kongres se bo končal v petek zvečer z družabnim srečanjem v galeriji Eqrna.

Karla Gacnik

Skupščina Evropskega združenja festivalov

LJUBLJANA - V nedeljo se je končala generalna skupščina Evropskega združenja festivalov, ki je potekala od četrta v novinarskem središču Cankarjevega doma v Ljubljani.

Predsednik združenja Frans de Ruiter, podpredsednik Gavin Handerson in Tamas Klenjanszky ter generalni sekretar Henry Siegwart so na petkovi novinarski konferenci postregli s podatki o pomenu vsakoletne generalne skupščine ter nalogah in delovanju združenja. Ta združuje predvsem evropske festivale glasbe, gledališča in plesa, kot izjemna člana pa sodelujeta se festivala iz Izraela in Japonske (Osaka). Letošnje generalne skupščine se je udeležilo 31 članov, kot znak skupnega sodelovanja pa so izdali deklaracijo, naslovljeno na politične in kulturne vrhove. Letos vnovič opozarjajo na težave, ki so jih pri združenju poudarili že oktobra 1991 v Pragi, ob sprejetju medijsko in politično bolj prezrte resolucije. Kot skupnost, ki je po besedah predsednika združenja Frans de Ruiterja na novo zazvela po padcu tako imenovane železne zavese, organizacijsko in finančno pomagajo festivalom, ki so danes v najtežjem položaju. Tak je zaradi vojnih razmer na ozemlju nekdanje Jugoslavije predvsem dubrovniški festival. Pomagali so mu z osebnimi, obnovo in finančno pomočjo. V znak solidarnosti in povezovanja so na letošnjem zasedanju v redno članstvo uradno povabili tudi sarajevski festival. Na tiskovni konferenci so omenili pomen vsakoletnih skupščin, ki so pomemben dogodek in omogočajo sodelovanje ter izmenjavo koristnih informacij. V okviru celotne skupščine so organizirane tudi delovne skupine in konference, ki razpravljajo o temah, pomembnih za kulturo in razvoj festivalov. V Ljubljani so letos predstavili naslednje razprave: Koprodukcije, Sodobna glasba, Politična situacija v nekdanji Jugoslaviji in položaj Evropskega združenja festivalov ter razprava o Evropski uniji, politiki in festivalih. Delovno obarvan urnik so organizatorji obogatili s koncertoma Orkestra Slovenske filharmonije in Ljubljanskega godalnega kvarteta, predstavo Koreodrame v Krizevniški cerkvi ter obiskom Postojnske jame. Udeležence so sprejeli in pozdravili kulturni minister, župana Ljubljane in Postojne ter državni sekretar za turizem. Predsedujoči so organizacijo generalne skupščine Evropskega združenja festivalov odkritosrčno pohvalili. (M. Ž.)

A G E N D A

Amsterdam: 500 let portreta (likovna, Rijksmuseum, do 29. oktobra). **Ate-ne:** El Greco v Italiji (likovna, Narodna galerija, do 31. decembra). **Benetke:** Henry Moore (likovna, Fondazione Cini, do 26. novembra). **Berlin:** W. A. Mozart: Carobna pisčal (opera, Deutsche Staatsoper, 25. oktober); Cy Twombly, retrospektiva (likovna, Neue Nationalgalerie, do 19. decembra). **Bruselj:** Kitajska umetnost 4.500 - 1.800 p. n. s. (arheologija, Kredietbank, do 17. decembra). **Budimpešta:** P. A. R. A. S. I. T. E., slovenski likovniki (likovna, Mucsarnok, do 19. novembra); Pokroviteljstvo in kult v umetnosti 19. stoletja (likovna, Narodna galerija, do 29. oktobra). **Chicago:** Claude Monet, 1840 - 1926 (likovna, The Art Institute of Chicago, do 26. novembra). **Dunaj:** Evropa po potopu. Umetnost 1945 - 1965 (likovna, Kunstlerhaus, do 10. decembra); Egiptomanija (likovna, Kunsthistorisches Museum, do 29. januarja 1996). **Düsseldorf:** Picassov svet otrok (likovna, Kunstsammlung NRW, do 3. decembra). **Firenze:** Toulouse-Lautrec, 81likovna, Palazzo Vecchio in Palazzo Medici-Ricardi, do 18. februarja 1996). **Graz:** L. Bernstein: West Side Story (musical, Opernhaus Bühnen Graz, 25. oktober). **London:** Afrika, umetnost od prazgodovine do sodobnosti (arheologija, likovna, Royal Academy of Arts, do 21. januarja). **Mannheim:** Turner v Nemčiji (likovna, Kunsthalle Mannheim, do 14. januarja 1996).

PARIZ



Emajl iz Limogesa

L'Oeuvre de Limoges. Emaux limousins du Moyen Age. Musée du Louvre (Hall Napoléon), Quay du Louvre, Paris. Od 27. oktobra do 22. januarja 1996, odprto od srede do ponedeljka med 10. in 21.45, informacije na tel. 0033/1/40 20 51 51.

Obdobje med 12. in 14. stoletjem je v francoskem Limogesu približno 400 kilometrov južno od Pariza, ki je eno najpomembnejših evropskih srednjeveških zlatarskih središč (malo Krizanje, izdelano okoli leta 1200, hranijo pri nas v Lokvi pri Divači; v Sloveniji smo sicer hranili se dve Krizanjci - eno se danes nahaja v ljubljanskem Narodnem muzeju, ki se slogovno navezuje na limoske izdelke, pomenilo razcvet pri izdelovanju predmetov v posebni tehniki emajla, ki so ga vili v zlatarsko obdelan predmet in žgali pri 900 stopinjah Celzija. Tehnika, ki se je hitro uveljavila, je umetnikom omogočila nove pristope, predvsem pa možnosti vpeljave večje pripovednosti v dekoracijo zlatarskih izdelkov. Uporabljali so jo predvsem pri izdelavi predmetov za religiozno življenje (liturgičnih križev, ciborijev, platnic kodeksov...). Na tudi posvetnih izdelkov (svečnikov, posmrtnih mask, medaljonov...). Izdelki iz Limogesa so zasloveli po vsej Evropi in prodrli celo na Kitajsko. Razstava, ki jo bodo odprli v petek, bo s približno sto petdesetimi primerki omogočila vpogled v celoten razvoj limoske emajlne izdelave. Prvič bo združila najpomembnejši zbirki tovrstnih izdelkov; predmetom iz fondov Louvra se bodo pridružili eksponati newyorškega Metropolitanana, razstavljeni pa bodo tudi najpomembnejši predmeti iz drugih francoskih in mednarodnih cerkvenih in javnih zbirk (na sliki: detajl relikvijarja iz Champagnata). Kustosinji razstave sta vodja Oddelka za umetniske predmete Louvra Elisabeth Taburet-Delahaye in konservatorica Oddelka za srednjeveško in moderno umetnost v Metropolitanu Barbara D. Boehm.

DUNAJ

Italijanski skladatelji

Wien Modern '95. Tri lokacije: Konzerthaus, Lothringer straße 20 (informacije na telefonu 0043/1/712 46 86); Musikverein, Bösendorferstraße 12 (0043/1/505 81 90); Odeon, Taborstraße 10 (0043/1/214 55 62). Od 25. oktobra do 23. novembra.

Festival Wien Modern, projekt, namenjen glasbi 20. stoletja, ki bo jutri doživel svojo osmo izdajo, se bo letos programsko osredotočil na italijanske avtorje. V ospredju stiri tedne trajajočega festivala bodo skladatelji od Goffreda Petrassija in Luigija Dellapiccole do Giacinta Scelsija, Franca Donadonija in Salvatoreja Sciarina. Umetniški vodja festivala, ki bo potekal v osrednjih dunajskih koncertnih hišah in v okviru katerega se bo zvrstilo zelo veliko glasbenih in drugih dogodkov, je Claudio Abbado (na sliki), ki bo 5. novembra v veliki dvorani Konzerthausa ob 50. obletnici OZN sam dirigiral Gustav Mahler Jugendorchesteru z vokalnimi solisti in zbori (19.30 ura, program: Mahler, Schönberg, Nono, 140 - 860 avstrijskih silingov).

V isti dvorani bo tudi jutrišnji otvoritveni koncert; Hans Zender bo vodil Simfonike ORF s klarinetistom Ernestom Molinarjem in organistom Bernhardom Haasom (19.30 ura, program: Scelsi, Donadoni, Stroppa, 120 - 320 avstrijskih silingov). Festival bo obsegal tudi druge programske sklope (med drugim dela Hindemitha, ki se ga je letos ob stoletnici njegovega rojstva spomnilo precej evropskih ustanov), simpozije in razstave (tudi Emilio Vedova).



LONDON

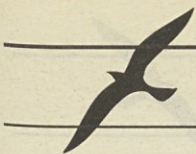


Restavrirani študiji Agostina Carraccija

Gods in Love: The Carracci Cartoons Restored. The National Gallery (The Sunley Room), Trafalgar Square London WC2N 5DN. Od 25. oktobra do 14. januarja 1996, odprto od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro, v nedeljo med 14. in 18. uro, informacije na tel. 0044/171/747 2885.

Jutri bo londonska Nacionalna galerija postavila na ogled dve pripravljani študiji na kartonih Agostina Carraccija (1557 - 1602) za sloviti slikarski cikel bratov Carracci (ki so skupaj z bratcem Lodovicom utemeljitelji bolonske baročne sole) s tematiko ljubezenskih prizorov med bogovi v galeriji Ville Farnese v Rimu. Okoli stiri metre razsežna Agostinova kartona, ki ju ustanova hrani v svojih zbirkah in ki sta pri izdelavi omenjene stropne poslikave v letih med 1597 in 1600 služila kot opora njegovemu mlajšemu in bolj znanemu bratu Annibalu (1560 - 1609), prikazujeta prizora Ženska, rojena iz morskega božanstva (na sliki) in Kefal in Avropa na vozu. Agostino ju je izdelal na modro-sivi kartonski podlagi, njuno restavriranje pa je zahtevalo stiri leta zahtevnega strokovnega dela, ki sta ga opravila restavradorja Eric Harding in June Wallis. V tem času so obe deli očistili (gradacija tonskih prehodov, ki je prisotna na obeh kartonih, je v sedanjem stanju mnogo izrazitejša) in utrdili na novi, ustrežnejši podlagi. Razstava bo poleg obeh kartonov zajemala se druge študije obeh bratov, ki izhajajo iz Louvra, Gettyevega muzeja in newyorškega Metropolitanana, ob problematiki restavriranja pa bo izpostavljala tudi slikarsko metodo prenosa študije na kartonu v končno, freskantsko obliko. Ob eksponatih bodo predvajali tudi video posnetek poslikave, posnet v Villi Farnese. Druga na novo restavrirana umetnina iz stalne zbirke, ki jo je National Gallery izpostavila v svoji najnovejši mesečni promocijski zloženki, je dvojni portret Johana Steadfast in Friedricha Magnanimousa Lucasa Cranacha starejšega.

Madrid: Lepota kraljevskega, tihožitja (likovna, Prado, do 29. oktobra). **Milano:** Andy Warhol (likovna, Fondazione Marzotta, do 11. februarja 1996); G. Donizetti: Lucia di Lammermoor (opera, Teatro alla Scala, 26., 30. oktober). **Moskva:** Zahodnoevropske risbe, 19. - 19. stoletje (likovna, Muzej Puskin, do novembra). **München:** Zbirka Barnes (likovna, Haus der Kunst, do 22. novembra). New York: Renesansa v Franciji, Goya v Metropolitanu ter Rembrandt/ni Rembrandt (likovna, Metropolitan Museum of Art, do 12. novembra, 31. decembra oziroma 7. januarja 1996). **Pariz:** Charles-Louis Clérisseau, risbe iz Ermitaza in Dragulji starega vzhoda, od Sumercev do Sasanidov (likovna, arheologija, Louvre, oboje do 18. decembra); Cézanne (likovna, Grand Palais, do 1. januarja 1996). **Rimini:** Rimineska umetnost 14. stoletja (likovna, Museo della città, do 6. januarja 1996). **Salzburg:** Drago J. Prelog ter Jean Egger (likovna, Rupertinum, do 3. oziroma 10. decembra); R. Wagner: Leteci Holandec (opera, Grosses Festspielhaus, 25. oktober). **Sankt Peterburg:** Dvakrat rešene, umetnine, ki jih je rdeča armada zaplenila v Nemčiji (likovna, Ermitaz, do 29. oktobra). **Zagreb:** Duje Jurić, Slike - instalacije (likovna, Galerija suvremene umjetnosti, do 5. novembra). **Zeneva:** Kiparstvo Afrike, jugovzhodne Azije in Oceanije (likovna, Musée Barbier-Mueller, do 31. marca 1996). Pripravil Vojko Urbancić



ASTRONOMSKI POJAV / OB ZVOKIH BOBNOV, CIMBAL IN TROBENT

Popoln sončni mrk bo viden od Irana do Tihega oceana

Azijci so trdno prepričani, da sončni mrki prinašajo nesrečo

SINGAPUR - Milijoni ljudi bodo danes v Aziji prisostvovali popolnemu sončnemu mrku. Viden bo najprej v osrednjem Iranu, nato se bo razširil na Afganistan, Pakistan in na Bengalski zaliv. Luna bo nato zasencila Sonce v Burmi, na Tajskem, v Singapurju, Kambodži, Vietnamu in Indoneziji, pojav pa se bo iznicil nad Tihim oceanom.

»Dnevno temo« bo spremljal neznosen trusc bobnov, cimbal, trobent in rogov. Indijska legenda, ki se je razširila skoraj po vsej Aziji, namrec sončni mrk razlaga kot poskus boga Raha, da bi pojedel Sonce. Ljudje morajo zato boga Raha z neznosnim truscem prestrasiti, tako da izbljuje že pojedeno Sonce. Vsekakor pa prevladuje prepričanje, da sončni mrki ne oznanjajo nič dobrega.

Tako že nekaj dni na bangoski borzi ni pravih poslov, v Burmi so za me-

sec dni odložili zasedanje parlamenta, v skoraj vseh krajih pa bodo nasečnice ostale zaprte doma in se bodo posvetile posebnim ritualom.

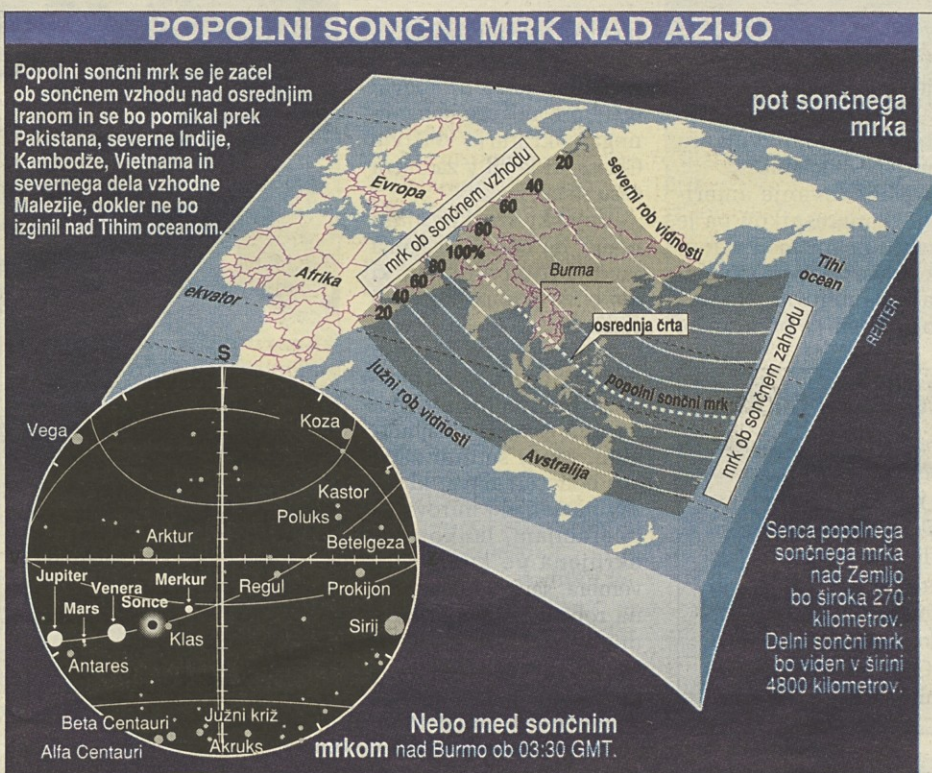
Popolna zatemnitev Sonca bo najdlje vidna v vasi Matunggong v malezijski zvezni državi Sabah na severnem Borneu. Tam bo popoln sončni mrk trajal kar dve minuti in stiri najst sekund. Približno 500 astronomov in znanstvenikov bo ob strašnem truscu tolkal in pihal proučilo pojav in njegove posledice na žive organizme.

V Matunggong je prislo na tisoče turistov iz vsega sveta. Na širšem območju so že oddali vse postelje. Ogromno turistov bo tudi v Angkorju (Kambodža), kjer bodo hindujski templji prekrasna kulisa za sončni mrk. Oblasti pa se bojijo

napada Rdečih Kmerov, tako da so v ta arheološki biser poslale vojske in

policijske okrepitve. Turisti pa se bodo morali bati predvsem slepih krogel,

ker boga Raha v Kambodži strasijo z rafali, ne z bobni.



MIDDLETOWN - Združene države Amerike se ponasajo le z nekajstoletno zgodovino, so pa zato zelo ponosne na posamezne zgodovinske dogodke. Tako so v virginijemskem Middletownu ponovili prizore tako imenovane bitke pri Cedar Creeku, kjer so se spopadle sile severa in juga (na sliki AP). Seveda so poleg tega skoraj filmskega prizora potekala tudi srečanja zgodovinarjev, ki so razpravljali o ameriški državljanski vojni.

RUSIJA / PROPAD VESOLJSKE INDUSTRIJE

Kozmonavtom pretilakota

Tovarna, ki proizvaja hrano za vesolje, je v denarnih škripcih

MOSKVA - Ruski kozmonavti bi se utegnili v prihodnje znajti pred praznimi krozniki. Tovarno, ki proizvaja vesoljsko hrano, utegnejo namrec kmalu zapreti, in to zaradi zemeljskih denarnih težav. Hrana za vesolje predstavlja sicer le 25 odstotkov celotne proizvodnje tovarne, toda povpraševanje po drugih proizvodih obrata, predvsem juhah in konzervah, je zadnje čase močno upadlo zaradi konkurence tujih izdelkov.

»Vlada nas je pustila na cedilu. Davčne terjatve so vse višje, plačil dolžnikov pa ni od nikoder,« je izjavil direktor Jurij Drigo, ki je tudi dodal, da bi lahko tovarna zaradi tega v šestih mesecih prenehala obratovati. Eksperimentalni obrat Birjuljovo proizvaja hrano za astronavte od leta 1965, ko so vesoljske odprave postale dovolj dolge, da so se astronavti začeli držati posebnih diet.

Pred odpravo sestavijo poseben je-

dilnik približno sto različnih jedi na osnovi osebnega okusa in potreb vsakega kozmonavta. Jedilnik je raznolik in vsebuje tudi slaščice, sadne sokove in več vrst kruha, zaradi tega pa ni poceni. Dnevni paket, ki ga nudijo pri Birjuljevu, stane namrec približno 200 ameriških dolarjev, vendar astronavti menijo, da je hrana vredna tega denarja.

Vesoljska industrija, ki je bila v nekdanji Sovjetski zvezi med poglavitnimi državnimi stroški, je leta 1991 začela propadati, tako da obrati kot Birjuljevo dobivajo veliko manj prispevkov kot nekoč, in se te z veliko zamudo. Obrat je tudi tehnološko vse bolj zastarel, tako da je večina prihodkov namenjena popravilom, poleg tega pa so te dni tovarni ustavili se dobavo vode. Ruski premier Cernomirdin je sicer nakazal finančno pomoč Birjuljevu, vendar je denar zaenkrat se izgubljen v birokratskem labirintu.

NOV INSTRUMENT ZA VAŠE VARČEVANJE

CTZ

CERTIFICATI DEL TESORO ZERO-COUPON Z DVELETNO ZAPADLOSTJO

■ Zakladne vrednotnice CTZ se koristijo od 30. oktobra 1995 in zapadejo 31. oktobra 1997, datum ko bodo vrednotnice izplačane.

■ Nove zakladne vrednotnice so "Zero-coupon", to pomeni, brez kuponov za izplačilo obresti. Ob podpisu varčevalci položijo, kakor pri BOT, nižjo vsoto kot je nominalna vrednost vrednotnice; ob zapadlosti, po dveh letih, prejmejo nominalno vrednost vrednotnice neto po davčnih odbitkih.

■ Vrednotnice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ CTZ se lahko rezervirajo pri bančnih okencih do 13.30 dne 24. oktobra. Banca d'Italia ne sprejema rezervacij. Za rezervacije in podpise ni predvidena nikakršna provizija. Najmanjši znesek za rezervacijo znaša 5 milijonov lir.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in donos bosta objavljena v časopisju.

■ Vplačila vrednotnic, po ceni iznešeni na dražbi, je treba poravnati 30. oktobra.

■ Posojilo je izdano z enojnim globalnim certifikatom, ki ga ima v depozitu Banca d'Italia. Certifikat je lahko deljiv in odgovarjajoči stroški so v breme prosilca.

■ CTZ se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

Do mraka...



V Arizoni poteka obiranje bombaža, ki traja od zore do mraka, saj obiralci poskušajo čim bolj izrabiti sedanje sušno obdobje, ki jim bo zagotovilo izredno letino. (AP)



REŠEVANJE KRIZE V NEKDANJI JUGOSLAVIJI

Orožje molči, na potezi sta Kremelj in Bela hiša

Nesoglasja med »velikimi« resno ogrožajo mirovni proces

SARAJEVO (Reuters) - Natov mirovni načrt za Bosno je nenadoma ogrožen zaradi nezanesljivosti ameriskega sodelovanja, vprašanja ruskih enot in drugih težav, ki lahko ogrozijo celotno operacijo. Čeprav so diplomatska prizadevanja končno privedla do premirja, se vojaški strokovnjaki bojijo, da je nadaljnja vloga Nata v mirovnem procesu vprašljiva.

»Postavlja se vse preveč vprašanj, na katera ne najdemo odgovora,« je dejal predstavnik zveze Nato. »Čim prej jih moramo rešiti.« Najbolj sporno vprašanje je sodelovanje ruskih enot. Resitev bosta skušala najti kar voditelja velesil, ruski predsednik Jelcin in ameriški predsednik Clinton. Washington je zavrnil možnost, da bi prispeval nujno potrebnih 20 tisoč vojakov, če mirovnim enotam ne bo poveljevala zveza Nato. Moskva, ki se vedno ne zaupa nekda-

njemu sovražniku in ki jo je se bolj razjaril načrt o priključitvi njenih nekdanjih satelitov zvezi Na-

to, se sploh noče pogovarjati o možnosti, da bi njenim enotam poveljeval Nato. Zahteva večjo vlogo ZN pri izvajanju mirovnega načrta.

Negotovanje ameriških kongresnikov pa je vneslo nemir med evropske zaveznice, ki poudarjajo, da mirovni načrt ne bo uspešen, če pri njem ne

bodo sodelovali tudi ameriški vojniki. K občutku negotovosti je se prispeval odstop Natovega generalnega sekretarja Willyja Claesa, ki je bil v zadnjem času steber zveze.

Vojaški strokovnjaki upajo, da bodo pogajanja med sprtimi stranmi, ki naj bi za pogajalsko mizo sedle konec meseca, čim prej privedla do podpisa mirovne pogodbe, saj bi sicer prihod mirovnih enot v Bosno potekal v najhujši zimi. Mudi se tudi zato, ker bodo sredstva, ki jih ZN namenja mirovnim operacijam, lahko zelo okrnjena po koncu novembra, saj je organizacija na robu bankrota. »Izredno pomembno je, da se Natova operacija začne še pred koncem novembra,« je dejal predstavnik Nata.

Millon se ni pogajal o usodi pilotov

PARIZ (Reuters) - Francoski obrambni minister Charles Millon je v nedeljo dejal, da se s srbskim predsednikom Miloševićem ni pogajal o izpustitvi dveh francoskih pilotov, ki sta bila avgusta sestreljena nad Bosno. Dejaj je, da ne more niti potrditi niti zanikati trditve Sunday Timesa, da sta moza v rokah posebnih policijskih enot pod nadzorom beograjskega režima. Karađzić je v četrtek, ko se je z Miloševićem sestal francoski zunanji minister Herve de Charette, objavljal, da sta bila pilota ugrabljeni iz bolnišnice na Palah.



Sarajevčani na pogrebu vojakov, padlih v zadnjih trenutkih pred ustavitvijo spopadov (AP)

HRVAŠKE PREDVOLILNE ZDRAHE

Hrvati iz BiH ne smejo voliti v sabor

ZAGREB - Hrvatski volilni komisiji, ki naj bi izpejlala hrvatske parlamentarne volitve 29. oktobra, bi utegnile delo otežiti države, ki ne bodo dovolile glasovanja hrvatskim državljanom z dvojnim državljanstvom, ki živijo v diaspori.

Prvi negativen odgovor je hrvatska volilna komisija dobila iz Bosne in Hercegovine. Predsedstvo in vlada Bosne in Hercegovine sta nasprotovala, da bi državljani BiH, ki imajo dvojno državljanstvo, volili poslance v hrvatski sabor. Svojo odločitev so bosanske oblasti obrazložile s tem, da imajo Hrvati v Bosni in Hercegovini status konstitutivnega naroda in jih zato ni mogoče obra-

navnati kot manjšinsko skupnost v drugi državi. Predsedstvo in vlada Bosne in Hercegovine sta hrvatske oblasti opozorila, da so bosanski Hrvati, ki se nahajajo na ozemlju Bosne in Hercegovine, podvrženi tamkajšnjim zakonom. V skladu z mnenjem bosanskih oblasti naj bi samo hrvatski državljani, ki imajo v Bosni in Hercegovini status tujcev, imeli pravico voliti v hrvatski parlament.

Predsedstvo in vlada Bosne in Hercegovine sta opozorila Hrvatsko, da »bi takšen postopek utegnil imeti negativne politične posledice prav v času, ko vsa svetovna skupnost podpira ohranitev ozemeljske celovitosti Bosne in Hercegovine«.

Ker ima hrvatska volilna komisija pooblastila, da opredeli volilne enote in volilne seznime v državah, ki bodo njenim dvojnimi državljanom dopustile volitve v hrvatski sabor, pričakujejo, da bo komisija, kar zadeva Bosno in Hercegovino, počakala, da bodo prej resili sporna

vprašanja. Pripravljenost hrvatske volilne komisije na kompromis je potrdil njen predsednik Krunoslav Olujic, ki je izjavil, da »bodo to vprašanje dokončno rešili na vrhunskem sestanku Izetbegovića in Tuđmana v New Yorku«.

Poseben položaj Bosne in Hercegovine v hrvatski zunanji politiki dokazuje podatek, da je bilo v Bosni in Hercegovini predvidenih več kot trideset volilnih mest, medtem ko je bilo v enainštiridesetih državah, kjer Hrvati uradno živijo v diaspori, predvideno samo po eno glasovalno mesto. **Gordana Gojak**



Na Hrvaškem je predvolilna kampanja v polnem zamahu (Telefoto: AP)

POPOTOVANJE PO SRBIJI (1)

Strah pred mirom, strah pred vojno

Vsi so prisli. Miodrag je pripeljal dvajset ljudi. Njegova mati nese pogaco. Njegov oče in prijatelji pa sledijo z odprtimi steklenicami slivovke in konjaka. Tete in sestrice nosijo roze, babica pa joče: »Postal bo moski.« Miodrag je dobil poziv v jugoslovansko vojsko. V južnosrbskem mestu Pirot je to velik dogodek. Ponos se mesa s strahom, saj nihče ne ve, kaj ga pravzaprav čaka.

Miodrag se ne bo boril - vsaj ne za zdaj. Zagreb in Beograd sta se namreč dogovorila o prehodni upravi v vzhodni Slavoniji. Zdi se, da je vojna daleč stran, čeprav je do bosanskih bojišč le tristo kilometrov. V Pirotu se ljudje pogovarjajo o Bosni kot o državi na neki drugi celini. Srbska mesta se kitijo s fasado normalnosti. Zdi se, da imajo ljudje v srbskih mestih na jeziku stavek: »S to vojno nimamo nobenega opravka.«

Kljub temu pa imajo boji onkraj Drine za vsakogar vidne posledice. Mesta, kot je Pirot, so namreč domovina vojnih invalidov, ki so se nekod opiti od srbskega patriotizma odpravili v Bosno. Danes, ko imajo le še eno nogo ali roko, so postali žrtve srbske razlikave vietnamskega sindroma. Voj-

na ni več popularna, njene žrtve niso postali heroji, temveč boleci simboli srbske udeležbe v njej.

Paradoks v odnosu Srbov do vojne se kaže na vseh področjih življenja te balkanske države. V srbski družbi, ki jo je skušal Tito v štiridesetih letih izenaciti, so se zdaj pokazala huda nasprotja v vsakdanjem življenju, gospodarstvu, politiki, medijih, solah, med intelektualci. Zmagovalci in poraženci, nepodkupljivi in podkupljivi, strpni in nestrpni, pripadniki opozicije in cenzorji, pacifisti in vojni hujskaci si stojijo naproti. Pod »okriljem« embarga, ki so ga ZN proti ZR Jugoslaviji uvedli leta 1992, se ta nasprotja vse bolj poglobljajo. Tudi po treh letih v Srbiji ne poteka skoraj noben pogovor, v katerem ne bi vsaj enkrat omenili embarga.

Pri tem je treba poudariti, da se Beograd na vse pretege trudi, da bi vsaj navzven skril dejstvo, da je izključen iz svetovnih trgov. V glavnem mestu tega ni zaznati. V pasaži nasproti mestnega gledališča ima človek občutek, da je v neki zahodni prestolnici. Pozlačene ograje opazijo veliko prej kot zarjevele radiatorje. Butiki z napisi kot »Casa di moda« ponujajo vse blagovne znamke,

ki so naprodaj na Zahodu. Zelo razkosno opremljena trgovina ponuja pomivalne stroje za 2000 nemških mark in več. Le eno ulico dalje pa v kavarni, ki slovi po najboljši kavi v mestu, sedijo morebitni kupci. Na pločniku pred kavarno stoji Mercedesov kabriolet.

Srbija navadnih Zemljanov pa leži daleč stran od izlozov trgovin z dragocnim blagom. To so sivi stanovanjski bloki Novega Beograda, srednje velika mesta kot Nis, Leskovac in tudi Pirot - torej mesta, kjer so tujci prava redkost.

V teh mestih se ljudje borijo za golo preživetje: milijoni delavcev, ki brez dela sedijo doma, ker so veliki kombinati zmanjšali obseg proizvodnje; armada učiteljev, inženirjev in uslužbencev, katerih plače so se izredno zmanjšale. Leta 1990 so Srbi zaslužili povprečno tisoč nemških mark na mesec, danes pa le še nekaj več kot sto nemških mark. Kako lahko človek preživi s sto markami na mesec? »Čisto preprosto,« razloži kupec v neki beograjski pekarni, »moja sestra živi na deželi. Redno mi pošilja meso, slanino in krompir. Moj sin pa dela v Nemčiji. Vedno, kadar me obišče, mi pusti nekaj denarja.« **Michael Thumann, Die Zeit**

Nadaljevanje jutri



Kavarna za Beograjčane, ki si lahko privoščijo najboljšo kavo v mestu



PETDESETA OBLETNICA ZDRUŽENIH NARODOV

Praznovanje je priložnost, da si kritiki olajšajo dušo

Voditelji držav članic ne skoparijo s konstruktivnimi predlogi

NEW YORK (Reuter) - Pred Generalno skupščino Združenih narodov se v teh dneh voditelji držav soočajo s svetom, v katerem živijo, in ga po lastnih zmognostih in namerah ustvarjajo. Ustvarjajo ga tudi prek organizacije, ki je pred petdesetimi leti položila temelje pravilom obnasanja, ki naj bi jim raznolika mednarodna skupnost sledila.

Svetovna organizacija je pri zagotavljanju izvajanja teh pravil učinkovita toliko, kolikor so ubogljivi akterji, ki mednarodno skupnost in OZN sestavljajo. Govorniki priložnost ob jubilejni petdeseti obletnici ZN izkoristijo za kritiko organizacije ali za napad na posamezne države in poudarjajo potrebo po spremembah, pa tudi pomembnost obstoja Združenih narodov.

Predsednika Združenih držav in Rusije sta se medtem že umaknili v Hyde Park, kjer poskusata doseči dogovor o vlogi Rusije pri nadzoru mirovnega sporazuma v Bosni in Hercegovini. Ruski predsednik Boris Jelcin zahteva, da so mirovne čete pod mandatom Varnostnega sveta

ZN, ne Severnoatlantske zveze. Hrvaški predsednik Franjo Tuđman je članice ZN že opozoril, da nedavno premirje v BiH stoji na trhljih nogah.

Povabila je pojedel »ameriški pes«

NEW YORK (Reuter) - Predstavnikov sedmih narodov na slovesen sprejem ob petdeseti obletnici ZN, na katerem so se v nedeljo zvečer zbrali svetovni voditelji, predsednik Združenih držav ni povabil. Iran, Irak, Kuba, Sudan, Severna Koreja, Libija in Somalija so bili namreč na »seznamu nezaželenih«, njihova povabila na Clintonov uvodni sprejem pa je pojedel pes. »Seveda obstajajo države, ki na sprejem niso bile povabljeni, ker so se povabila izgubila nekje na poti. Pojedel jih je pes, hov, hov,« je razigrano obrazložil pomemben ameriški uradnik. Washington Iran, Irak, Sudan in Libijo obtožuje, da spodbujajo terorizem, Kuba in Severna Koreja sta komunistični utrdbi, Somalija pa je kriva, ker nima mednarodno priznane oblasti.

Predstavnika Nove Zelandije in Japonske sta med nastopom pred predstavniki narodov sveta obtožila Francijo in Kitajsko, ki se vedno izvajata jedrske poskuse.

Veliko voditeljev je izkoristilo svojih pet minut za kritiko Združenih držav Amerike in drugih držav, ki ne plačujejo obveznosti do Združenih narodov. Norveški mini-

strski predsednici, ki je že v nedeljo opozorila na ta problem, sta se včeraj pridružila se francoski predsednik Jacques Chirac in britanski predsednik vlade John Major. Chirac se je v govoru zavzel tudi za stalno članstvo Nemcije, Japonske in izbranih držav z južne poloble v Varnostnem svetu. Južnoafriški predsednik Nelson Mandela je prav tako zahteval spremembe v Varnostnem svetu, ki naj odsevajo raznolikost držav in »zagotovijo enakopravnost med narodi pri izvajanju oblasti«.

Palestinski voditelj Jaser Arafat pa je največ besed namenil pomembnosti ZN. »Pred 21 leti sem prišel k vam kot borec za svobodo in neodvisnost, noseč breme svojega ljudstva. Danes prihajam k vam s srcem, polnim ljubezni in miru, saj je bilo seme miru že posejano. Pomagajte nam, da seme zaste v sadež.«



Ruski predsednik je širil dobro voljo med udeleženci svečanega banketa (Telefoto: AP)

PROTESTI OB VELIKEM PRAZNOVANJU V NEW YORKU

Žrtve kršitev človekovih pravic z vsega sveta združeno korakale po Manhattanu



NEW YORK - V nedeljo se je v bližini zgradbe Združenih narodov zbralo na tisoče protestnikov, da bi opozorili na kršenje človekovih pravic na različnih koncih sveta, ki jim Organizacija združenih narodov ne posveča pozornosti.

Ko so prvi in pomembni voditelji držav zbrali svoje govore pred Generalno skupščino, je približno šest tisoč demonstrantov korakalo skozi Manhattan. V rokavah so nosili plakate in mahali z zastavami, med seboj pa so se spodbujali se naprej zaviral trgovanje s kmetijskimi pridelki. V poročilu so posvetili pozornost tudi posledicam sprememb v državah vzhodne Evrope. Zapisali so, da bodo države vzhodne Evrope zaradi prehoda na tržno usmerjeno gospodarstvo imele izredno velik vpliv na trgovino s kmetijskimi pridelki. Opažili so, da Kitajska postaja vedno bolj dejavna v tej trgovini, saj so zapisali, da bo z ohranitvijo sedanje razmeroma visoke stopnje izvoza zelo vplivala na svetovne trge.

Alan Baldwin / Reuter

zelja ne bo uresničena, čeprav so nekateri zaradi te priložnosti pripotovali iz Kanade ali celo Japonske. Največje demonstracije so pripravili Tibetanci, Tibetanci in nasprotniki Fidela Castra, za njimi pa so se zvrstili nasprotniki režima v Zairu, Kurdi iz Turcije, Vietnamci, Pakistanci, Belorusi in Tajvanci.

Med množico, ki je vzklikala sovražna gesla proti kubanskemu režimu. »Ni pravično, da smo protestniki tu, voditelji pa tri ali štiri ulice stran od nas,« je povedal mladenec, ki se je na ulicah New Yorka zavzemal za boljši položaj Tamilcev na Srilanki.

Organizatorji protestov so pričakovali, da bo svetovna organizacija obravnavali njihove zahteve med slovesnim zasedanjem ob 50-letnici, vendar kaže, da njihova

ustrelite. Kubanskega predsednika je treba usmrtiti, policisti New Yorka pa ga namesto tega varujejo,« je skozi megafon vpil eden od kubanskih izseljencev.

Medtem pa je kubanski predsednik, ki je v New Yorku zbudil več pozornosti kot večina »pomembnejših« voditeljev, v Generalni skupščini pozval bučen aplavz po govoru, v katerem je obtožil najmočnejše, bogate države, da prek Združenih narodov vsiljujejo svetu novi kolonializem. Včeraj pa je govoril se pred milijoni gledalcev televizijskega programa CNN v uro in pol trajajočem intervjuju. Šest Tibetancev, ki že od 14. oktobra glavnemu stavkajo, pa je molčalo, lezeč na tleh. Zdravnik jih je zadnjič pregledal v soboto in ugotovil, da je edina zenska med njimi, Jiga, v izredno slabem stanju. »Ce umrem, so za to krivi Združeni narodi,« je povedala 23-letna upornica.

Peter Bate / Reuter

LETNO POROČILO AGENCIJE ZN ZA PREHRANO IN KMETIJSTVO

Lačnim gospodarska rast kaj malo koristi

V večini držav v razvoju je količina pridelane hrane še vedno premalo za vse potrebe

RIM - Agencija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) je včeraj sporočila, da se položaj podhranjenih ljudi kljub izboljšanju gospodarskega stanja v svetu ni kaj dosti spremenil. V glavnem letnem poročilu organizacije so zapisali, da so bile koristi povečane trgovine neenakomerno porazdeljene po svetovnih trgih ter da protekcionistični ukrepi v starih in novih oblikah zavirajo porast trgovanja.

»Živimo v obdobju vseplošnega izboljšanja gospodarskega stanja v svetu, toda na milijone ljudi iz držav, ki so manj vključene v svetovne integracijske tokove, zaenkrat se ni občutilo koristi tega procesa,« je zapisal generalni direktor FAO Jacques Diouf. »Kmetijstvo je napredovalo na račun izboljšanja gospodarskega stanja v številnih državah,« je zapisal v uvodu poročila Stanje kmetijstva in pridelava hrane 1995. Dejal je, da je v večini držav v ra-

zvoju količina pridelane hrane še vedno nezadostna, saj se samo v Afriki v 15 državah ljudje soočajo z lakoto. »Odobravamo pomembne pozitivne spremembe v makroekonomski in sektorski politiki, toda revne države so kratkoročno in srednjeročno se posebej občutljive za spremembe, ki naj bi jim dolgoročno prinesle koristi,« je zapisal Diouf.

V poglavju, v katerem so se osredotočili na trgovino in probleme na svetovnih trgih, so zapisali, da

je sporazum, ki so ga sklenili v urugvajskem krogu pogajanj, pomemben napredek za trgovino s kmetijskimi pridelki, toda utegne imeti omejen vpliv na svetovnih trgih. Diouf je dejal, da utegne biti kratkoročen vpliv urugvajskega kroga majhen in da vse države najverjetneje ne bodo deležne enakih koristi.

V poročilu so opozorili na narasčajočo vlogo držav v razvoju na svetovnih trgih, preoblikovanje nekdanjih centralnoplanskih gospodarstev, porast regionalnih trgovinskih sporazumov in spremembe v svetu po urugvajskem krogu. Diouf je dejal, da je težko predvideti vse posledice, ki jih bo povzročilo medsebojno delovanje novonastalih dejavnikov. Dodal je, da zaenkrat prica-

»Verjetno ni naključje, da je slovesnosti ob 50. obletnici Združenih narodov zasenčil oster napad ruskega predsednika Jelcina na ZDA in Nato. Slavje ob rojstnem dnevu OZN se je začelo v ozračju nezadovoljstva in je takoj razkrilo razpadanje tistega svetovnega reda, na katerega so se Združeni narodi pred kratkim se zanasali in iz katerega so crpali nove moči... Zdi se, da Združeni narodi po nepehah v Somaliji in Bosni niso več zmogni voditi in financirati mirovnih operacij. Osnovna vloga, ki bi jo morali prevzeti po koncu hladne vojne, namreč organizacija mirovnih posredovanj, je v izredno težavnem položaju. Samo v devetdesetih letih se je število vojakov, ki so sodelovali pri mirovnih posredovanjih Združenih narodov, z deset tisoč povečalo na 73 tisoč. Združeni narodi so poleg tega izgubili tudi velik del svojega ugleda.«

La Stampa, Torino

»Vrhovna konferenca ZN v New Yorku naj bi stala petnajst milijonov dolarjev. To se sicer zdi veliko, toda kaj je ta znesek za organizacijo, ki je zmogni za klimatske naprave v uradih, ki se ukvarjajo z revščino v Afriki, porabiti milijon dolarjev? Ni presenetljivo, da čedalje več glasov zahteva razpustitev Združenih narodov, ker je to pač institucija, ki si jo svet preprosto ne more več privoščiti. Tovrstne zahteve postavljajo čedalje glasnejše tudi zaradi neuspešnih mirovnih misij, kot je na primer bosanska. ZN bodo seveda obstajali tudi v prihodnje, saj se preveč ljudi zavzema za njihov obstoj. In to niso le tisti ljudje, ki pri ZN služijo svoj kruh in kaviar. Za nadaljnji obstoj OZN se zavzemajo tudi številni politiki, ki so prišli v New York, da bi imeli svoj petminutni govor in bili ovekovečeni na skupni fotografiji srečanja.«

Zygie Warszawy, Varšava

»Javnost je od slovesnosti ob 50-letnici ZN pričakovala nekaj drugega, ne le proslave obletnice. Zahtevala je obracun minulega dela in reforme. Svetovna javnost je pričakovala veliko srečanje organizacije same s sabo, srečanje našega planeta s svojo prihodnostjo... Nemoc ZN so pripisovali hladni vojni in večina ljudi je pričakovala, da bodo po padcu železne zavese postali duša novega svetovnega reda. Pocasnost birokracije, velikanški stroški mirovnih posredovanj ter porazi v Somaliji, Bosni in Ruandi zahtevajo korenite reforme. Treba je premisliti sestavo Varnostnega sveta zaradi spremenjenega geopolitičnega položaja ob koncu tega stoletja. Japonska in Nemčija si zaslužita sedež v ZN, prav tako tudi Indija in Brazilija, saj je mogoče le tako ohraniti pravično ravnovesje med severom in jugom.«

Le Figaro, Pariz



STOPNJEVANJE NASILJA V ALŽIRIJI

Začetek krvave kampanje

Avtomobili bombe spet ubijajo

ALŽIR (Reuter) - V nedeljo, prvi dan predsedniške predvolilne kampanje v Alžiriji, sta v mestu Relizane na zahodu države eksplodirala dva avtomobila bombi. V eksplozijah je deset ljudi izgubilo življenje, več kot 80 pa je bilo ranjenih.

Večina poznavalcev predivideva, da sta nedeljski bombi samo uvod v nov izbruh nasilja pred volitvami, ki bodo 16. novembra. Islamski skrajneži namreč odrekaajo legitimnost predsedniškim volitvam, na katerih njihovi kandidati ne sodelujejo, in so zagrozili, da jih bodo poskušali preprečiti z vsemi silami. Mednarodna organizacija za varstvo človekovih pravic Amnesty International opozarja, da se

v Alžiriji stopnjuje tudi nasilje državnih varnostnih organov. V zadnjih tednih sta vojska in policija v akcijah »iskanja teroristov« ubili več civilistov po vsej državi. Natančno število žrtev javnosti ni znano.

Opazovalci pričakujejo, da bo sedanji predsednik Liamine Zeroual na volitvah čez tri tedne prepričljivo zmagal. Za nevhvalezni položaj alžirskega predsednika se namreč potegujejo le sti-



Pritiskom Pariza je botroval tudi strah pred terorizmom (Telefoto: AP)

rje kandidati. Na začetku kandidacijskega postopka je svoje kandidature prijavilo trideset posameznikov, vendar so le štirje zbrali 75 tisoč podpisov volilnih upravičencev. Zeroualovi protikandidati so Mahfoud Nahnah, vodja legalne stranke

muslimanskih skrajnežev, znani muslimanski intelektualac Nouredine Boukrouh in vodja protislamištov Said Saadi.

Na zadnjih alžirskih volitvah leta 1992 so v prvem krogu prepričljivo zmagali kandidati skrajne Fronte

islamske rešitve, zato so takratne oblasti izide razveljavile. Razveljavitev volitev je povzročila upor skrajnih islamskih skupin, v treh letih spopadov med skrajneži in varnostnimi organi pa je bilo v Alžiriji ubitih že 50 tisoč ljudi.

OZADJE ODPOVEDANEGA SESTANKA

Alžirski predsednik Zaroual si ne dovoljuje ukazovati iz nekdanje kolonialne metropole

PARIZ, ALŽIR (Reuter, dpa) - Alžirski predsednik Liamine Zeroual je srečanje s francoskim predsednikom Jacquesom Chiracom odpoval zato, ker je Pariz vztrajal, da se predsednika ne smeta srečati v javnosti. To dejstvo je odpoval srečanja postavilo v popolnoma drugo luč v svetovni javnosti.

Zeroualov tiskovni predstavnik Mihoub Mihoubi je novinarjem v New Yorku povedal, da je alžirska stran svojo odločitev sprejela zaradi zlobnih opazk nekaterih francoskih predstavnikov in enostranskega vztrajanja Francije. Predsednik Chirac in francoski zunanji minister Herve de Charette sta pojasnila, da vse do 16. novembra, dneva predsedniških volitev v Alžiriji, ne bo uradnih srečanj med predsta-

vniki Pariza in Alžira, ker bi bilo morebitno srečanje lahko zlonamerno izkoriščeno v propagandne namene. »Namen srečanja je bil pogovor z alžirskim voditeljem, vendar se je v Alžiriji pravkar začela predvolilna kampanja, zato ne zelim, da bi javnost srestala nek razumela dvomno,« je dejal predsednik Chirac. Zunanji minister de Charette je povedal, da odpoval sestanka ne pomeni rešitve sestanka v alžirsko-

francoskih odnosih, in znova poudaril stališče uradnega Pariza, da krize v Alžiriji ni mogoče rešiti z nasiljem, temveč samo z uvedbo demokracije.

Francoska opozicija je bolj zaskrbljena. »Nisem vesel, ker je naša diplomacija naredila napako. Pojavlja se nevarnost ohladitve odnosov med državama, čeprav bi morali prav zdaj nastopiti enotno,« je izjavil Francis Wurtz, visoki funkcionar Komunistične partije Francije. Tudi socialisti govorijo o »diplomatskem polomu« francoske zunanje politike. Večina komentatorjev v francoskih tiskovnih sredstvih se strinja, da si predsednik Chirac tako nerodne poteze ne bi smel privoščiti.

Alžirska sredstva javnega obveščanja ugotavljajo, da je Zeroual z odpovaljo newyorškega sestanka zadržan na nacionalistične strune, kar mu bo morda prineslo podporo v določenih krogih volilcev. Nekateri pa opozarjajo se na eno dejstvo: alžirski predsednik je Chiraca pravzaprav odresil velikega bremena, saj so islamski skrajneži Parizu nedavno zagrozili z nadaljevanjem terorističnih napadov, če bi se voditelja Alžirije in Francije res sestala.

SESTANEK FINANČNIH MINISTROV EVROPSKE PETNAJSTERICE

Pospešene priprave na gospodarsko in denarno unijo

Osrednja tema pogovorov je bilo vprašanje premočne nemške marke, ki dela preglavice evropskim valutam in dolarju

LUKSEMBURG - Finančni ministri držav članic Evropske unije so se včeraj sestali, da bi kljub naraščajočemu nasprotovanju med članicami začrtali prihodnjo podobo evropskega gospodarskega združevanja in enotne denarne politike. Čeprav uradno ni bila na dnevnem redu, je bila osrednja tema premočna nemška marka, ki povzroča težave ostalim evropskim valutam in ameriskemu dolarju.

Da bi pomirili dvome vlagateljev o francoskem zavzemanju za skupno evropsko denarno enoto, je komisar petnajsterice za monetarno politiko Yves-Thibault de Silguy izjavil, da se vse države članice zavzeto ukvarja-

jo s proračunskim primanjkljajem. »V Franciji se dogaja prava kulturna revolucija, saj so poslanci francoskega parlamenta zahtevali nadaljnje zmanjševanje proračunskega primanjkljaja,« je izjavil de Silguy.

Nemski finančni minister Theo Waigel je zavrnil dvome o načrtovani denarni uniji, rekoč: »Pospešeno se pripravljamo na uvedbo enotne denarne politike in denarne unije. Pogajalske skupine so dosegle velik napredek, kar zadeva tehnične podrobnosti denarne unije.«

Ministri so na srečanju pozdravili poziv Finske, naj se države članice jasno opredelijo o skupni denarni enoti. Zavzeli so se tudi za

ŠVICA / IZIDI PARLAMENTARNIH VOLITEV

Beli križ se oddaljuje od rumenih zvezdic

ZÜRICH - Svicarski volilci so ta konec tedna s podporo tako levim kot skrajno desnim strankam postavili nove ovire svicarskemu približevanju Evropski uniji in povečali napetost v švicarski vladni koaliciji.

Svicarski socialdemokrati (SP) so dobili dvajset novih sedežev v švicarskem parlamentu, tako do bodo zdaj imeli 54 od skupaj 200 poslanskih sedežev. Socialdemokrati so tako prvič po dvajsetih letih najmočnejša frakcija. Svicarska ljudska stranka (SVP) pa je dobila štiri nove sedeže in bo tako imela 29 poslancev v švicarskem parlamentu. Ostali dve stranki, ki sta sodelovali v vladni koaliciji, Svobodnjaska demokratska stranka (FDP) in Krščansko-demokratska ljudska stranka (CVP), sta ohranili približno toliko sedežev, kot sta jih imeli že v prejšnjem parlamentu. Največ glasov pa so izgubili svicarski Zeleni, ki so od stiraštirih izgubili kar šest sedežev.

Vladanje v švicarskem političnem sistemu, ki temelji na doseganju soglasja, bo zdaj se težje, saj so volilci podprli leve socialdemokrate, ki se zavzemajo za vstop v EU, in Svicarsko ljudsko stranko, ki ostro nasprotuje sodelovanju Švice v integracijskih procesih. Opozivalci so opozorili na globok razkol med mestnimi in podeželskimi volilci, kar zadeva švicarsko sodelovanje v evropskih integracijskih procesih, zlasti na nemško govorečih območjih. »Take stopnje političnega razkola na dva pola v vladi nismo imeli že 20 ali 30 let,« je dejal bernski politolog Adrian Vatter. »Razblijeni so vsi upi, da bodo volitve pokazale odnos volilcev do Evrope, saj sta zmagali obe možnosti.« Gospodarski strokovnjak svicarskega bančnega združenja Janwillem Acket je opozoril na razkol med strankama: »SVP bo ogromna ovira za naše približevanje evropske-

mu združevanju. Z referendumom bodo ovirali sleherni korak proti Evropski uniji.«

Svicarski politični sistem temelji na neposredni demokraciji, tako da o temeljnih političnih vprašanjih odločajo v referendumih - tako kot leta 1992, ko je SVP prispevala k neuspehu referendumu o pristopu k Evropskemu gospodarskemu prostoru. Desnosredinska koalicija v federalnem svetu si prizadeva za vključevanje Švice v integracijske procese, a je po letu 1992 zamrznila vse svoje načrte o tem. Zdaj skušajo z Brusljem doseči vsaj bilateralni dogovor o liberalizaciji trgovine.

Vatter je primerjal sedanji razkol na dva pola z obdobjem neposredno pred drugo svetovno vojno in po njej, dokler se ni leta 1959 oblikovala koalicija, ki je se vedno na oblasti. Volitve minuli konec tedna so sicer okrepile vladajočo stranko in zmanjšale število sedežev manjših opozicijskih strank. »Toda vladanje ne bo nič lažje, čeprav ima vladajoča koalicija tri četrtine sedežev v nacionalnem svetu,« je zapisal Neue Zürcher Zeitung.

Ključno vlogo v razpravi o Evropi bosta imeli konservativni koalicijski stranki Radikalni demokrati (FDP) in Krščanski demokrati (CVP), saj bodo njihovi glasovi lahko odločilni. Svicarski poslanci v spodnjem domu uživajo precej strankarske svobode, tako da bo odnos do Evrope odvisen od tega, koliko proevropskih poslancev teh dveh strank je bilo izvoljenih. »Na prvi pogled je število zagovornikov in nasprotnikov svicarskega vstopa v Evropsko unijo približno enako,« je dejal Vatter. »Lahko da bo to postalo vprašanje, ki bo razklalo ti stranki.« Sicer pa morajo vsako parlamentarno odločitev o pridružitvi Evropski uniji potrditi se na referendumu.

Marcus Kabel / Reuter

NOVICE

Napad na policijsko vozilo na Kosovu

PRISTINA - V oboroženem napadu na policijsko vozilo v mestu Luzane na Kosovu sta bila huje ranjena dva srbska policista. Incident se je zgodil že v soboto zvečer, ko so neznani storilci streljali na policijsko vozilo, vendar novica doslej ni prišla v javnost. Albanski viri poročajo, da je srbska policija po napadu v vasi Gerdovac tamkajšnje prebivalstvo ustraševala s streljanjem v zrak in aretirala nekaj deset Albancev. V podobnih nerazjasnenih incidentih, ki so se zgodili v zadnjih petih letih, je bilo ubitih pet srbskih policistov, petnajst pa jih je bilo ranjenih. Najnovejši incident in enajst albanskih žrtev srbske policije v tem letu kaže, da ostaja položaj na Kosovu skrajno napet.

Sporazum med mehiško vlado in zapatisti

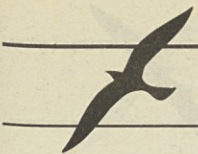
SAN CHRISTOBAL DE LAS CASAS (Reuter) - Predstavniki zapatističnih upornikov in mehiške vlade so po petih dnevih končali zadnji krog mirovnih pogovorov. Sporazumeli so se, da mehiška avtohtona ljudstva potrebujejo večjo avtonomijo in politično moč, če želijo zagotoviti mir v državi. Pogajalci so predstavili več zajetnih dokumentov, v katerih so določili temeljne pravice avtohtonih ljudstev in potrebne politične reforme. O podrobnostih uresničitve določil v dokumentih se bodo morali sporazumeti kasneje. Med drugim so predvideli oblikovanje avtonomnih avtohtonih skupnosti z določenimi upravnimi pooblastili in povečanje števila predstavnikov avtohtonih ljudstev v lokalnih zakonodajnih telesih. Na pogovorih so z nasveti sodelovali tudi številni neodvisni strokovnjaki.

Atentat na iranskega diplomata v Argentini

BUENOS AIRES (Reuter) - Hasabaku Jazdu, najvišji iranski diplomat, akreditiran v Argentini, je bil lažje ranjen v atentatu, ko se je z družino peljal skozi argentinsko prestolnico. Nanj naj bi po prvih informacijah streljal motorist. Diplomatu je uspelo priti do prve bolnišnice, kjer so ga takoj operirali. Njegova žena in otroci v atentatu niso bili ranjeni. Argentinski notranji minister Carlos Corach je napad ostro obsodil in obljubil, da bodo krivca odkrili. Policija se raziskuje ozadje napada, za katerega se ni povsem jasno, ali ima politični motiv. Odnosi med Argentino in Iranom so se po bombnem napadu na židovski center v Buenos Airesu leta 1994 zelo poslabšali.

Podkupovalna afera v Južni Koreji

SEUL (Reuter) - Včeraj je južnokorejski predsednik Kim Jong Sam naročil temeljito raziskavo o vpletenosti Roh Te Vuja, svojega predhodnika in zaveznika, v podkupovalne posle. Vzrok za raziskavo je bila izjava nekdanjega Rohovega pomočnika, da je Roh upravljal podkupovalni sklad svojega nekdanjega sefa, ki je bil vreden 63 milijonov ameriških dolarjev. Roh zaenkrat obtožbe ni komentiral. Studentje, ki Roha sovražijo od leta 1980, ko je zatrl ljudsko vstajo, so na ulicah s kamenjem obmetavali policiste in zahtevali kazen zanj. Policisti so jih kmalu razgnali s solzilcem. Včeraj je zaradi domneve o Rohovi krivdi prišlo do zmede tudi na seulski borzi. Način, kako se bo Kim lotil največje krize, odkar je na oblasti, utegne usodno vplivati na prihodnost njegove Demokratsko-liberalne stranke na parlamentarnih volitvah aprila 1996.



NOVICE

Rupel v Santa Barbari

LJUBLJANA - Ljubljanski zupan dr. Dimitrij Rupel je odpotoval v ZDA, kjer bo v Santa Barbari v Kaliforniji prevzel medicinski aparat za ljubljanski Klinični center, ki ga mestu Ljubljana poklanja podjetje Computer Motion-Robotics. Pred svečanim sprejemom, ki ga v cast ljubljanskega zupana prireja zupan Santa Barbare, bo dr. Rupel imel tiskovno konferenco za tamkajšnje medije. Ob obisku Santa Barbara Community College pa bo imel krajše predavanja, sprejel pa ga bo tudi rektor Kalifornijske univerze v Santa Barbari. Iz Santa Barbare bo odpotoval v Washington D. C., kjer se bo udeležil 27. nacionalne konvencije Ameriške zveze za izboljšavo slavističnih studij. Dr. Rupel bo svoj referat z naslovom Postkomunistična Slovenija po zmagi intelektualcev predstavil v okviru širše teme z naslovom Intelektualci v postkomunističnih družbah - center ali obrobje? V svojem socio-politološkem referatu bo predstavil intelektualno in politično dogajanje v Sloveniji od sredine 80. let do najnovejšega časa. V referatu je posebej razložena vloga intelektualcev v času pred letom 1990 in po uvedbi demokracije po letu 1990 oziroma po osamosvojitvi leta 1991. (B. S.)

Šola ob občinski meji

VOJNIK - Pri Sv. Joštu na Paskem Kozjaku se bodo danes s predstavnikom ministrstva za solstvo sestali zupani občin Vojnik, Velenje in Mislinja. Skusali se bodo dogovoriti o možnostih razširitve sole in o tem, kako financirati ureditev cest na tem območju. Redko poseljeni Paski Kozjak se je namreč po reformi lokalne samouprave znesel razcepljen med kar štiri občine, v katere ljudje tudi večinoma hodijo na delo, prebivalci pa lahko upajo na napredek svojege območja le, če bodo vsaj tri izmed starih občin med seboj dobro sodelovale. (B. P.)

Zamenjave svetnikov

VELENJE - Na današnjem zasedanju velenjskega mestnega sveta se bodo spet posvetili kadrovskim zadevam. Ze prej so zaradi zaposlitve v državni upravi in nezdružljivosti tega s funkcijo mestne svetnice razresili Dragico Povh (ZLSD), danes pa naj bi namesto nje v svetu potrdili mandata nadomestnemu članu z iste liste, Tomažu Zottlu. Obenem bodo svetniki razpravljali tudi o prenehanju mandata mestnemu svetniku Bojanu Trnovšku (LDS), ki se je zaposlil v Ljubljani na MNZ in je sam predlagal prenehanje svojega mandata. (B. P.)

O knjigah tudi drugače

CELJE - V celjski osrednji knjižnici je že nekaj časa na ogled razstava o zgodovini knjižne vezave in o odnosu do knjig. Ta v prvem delu z nekaj značilnimi knjigami prikazuje razvoj knjigovestva in prikaže knjigovezčovo delo, v drugem delu pa skuša, kar je se posebej zanimivo, nazorno vzgajati v bralcih odnos do knjige: kako je treba s knjigami ravnati, da niso prehitro uničene. Za ta del razstave so se odločili tudi zato, ker morajo samo v Osrednji knjižnici Celje vsako leto v ponovno vezavo, ki stane tudi do polovice nakupne cene knjige, dati kar okoli 3 tisoč knjig. (B. P.)

O razmerah v trgovini

POSTOJNA - Člani Območne zbornice Postojna s področja trgovine, ki delujejo v okviru Združenja podjetnikov Notranjske, bodo jutri razpravljali o aktualnostih na področju trgovine, zlasti v njihovem območju. Seznanili se bodo tudi s tem, kaj posamezne službe in združenja znotraj Gospodarske zbornice nudijo svojim članom. Na dnevnem redu sestanka je tudi ustanovitev sekcije za trgovino pri Združenju podjetnikov Notranjske. Pogovor bo vodila Metka Potocnik, sekretarka Združenja za trgovino pri GZS, sodelovala pa bosta tudi direktor Mercator-Nanosa Milan Bajželj in direktor Ilirije Ilirska Bistrica Leopold Kaluza. (M. G.)

Šolo podjetništva obiskuje 18 slušateljev

POSTOJNA - V torek, 17. oktobra se je v Postojni začela večerna šola podjetništva, ki jo v sodelovanju z GZS - Območno zbornico Postojna organizira Gea College iz Ljubljane. Večerna šola podjetništva je celovit program usposabljanja managerjev, podjetnikov in obrtnikov. Šola obiskuje 18 podjetnikov iz cele notranjske regije, med njimi so že uveljavljeni managerji, ki želijo poglobiti svoje znanje. Z organiziranjem večerne šole podjetništva se Postojna pridružuje drugim večjim središčem v Sloveniji, kjer program tovrstnega izobraževanja že poteka. (M. G.)

Prodaja vojaških stanovanj

VIPAVA - Na podlagi dogovorov med vipavsko občino in ministrstvom za obrambo ter sklepa vlade o prodaji dela stanovanj se je sprostila prodaja 15 stanovanj v občini Vipava in 6 stanovanj v občini Ajdovščina. Postopke za prodajo nekdanjih vojaških stanovanj vodi ajdovsko Komunalno stanovanjsko podjetje, je zapisano v informacijah za sejo vipavskega občinskega sveta. Ta hip čaka na odobritev v ministrstvu šest pogodb, ki jih je predlagala vipavska komisija. Cene stanovanj v Vipavi se vrtijo med 700 in 1000 nemškimi markami. (A. L.)

MARIBOR / LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Lutkarji praznujejo

Žogica Marogica in dvajset let uspešnega delovanja

Ob »velikih« gledališčih so lutkovna gledališča običajno v senci, včasih celo podcenjena. Kako narobe in zmotno je to! Sreča pa je v tem, da vselej obstaja kakšen zanesenjak, ki vztraja in uspe. Lutkarstvo v Mariboru ima sicer globoke korenine, toda do poklicnega lutkovnega gledališča smo prisli sele pred dvajsetimi leti.

Začela je skupinica zanesenjakov s Tineto in Bredu Varl na celu. V vse prej kot ustreznih prostorih so dvajset let z različnimi predstavami razveseljevali otroke in odrasle. Razen nekaj tehničnih izboljšav ni veliko drugače kot pred dvajsetimi leti.

»Ansambel se vedno steje le sest igralcev, ki za več kot sto odstotkov presegajo nacrtovano normo« ponosno ugotavlja direktor Lutkovnega gledališča Tine Varl in nadaljuje: »Dvajsetletnico delovanja našega gledališča smo praznovali vso 21. sezono. Začetek jubileja smo začeli s pregledno razstavo likovnih osnu-

tkov, lutk in scenskih postavitev v Muzeju narodne osvoboditve v Mariboru. Po dveh podaljšanjih si je v treh mesecih razstavo ogledalo več kot 6000 obiskovalcev. Jubilejno sezono pa so posebej zaznamovale tudi tri premiere, vse krstne izvedbe.« Dvajsetletna bera je zares bogata, saj so se trudili uprizoriti cim več novih besedil za otroke. Kar 84 se jih je nabralo, od tega več kot 60 krstnih izvedb.« V dvajsetih letih nas je obiskalo več kot milijon otrok. Sedaj ko so odrasli, prihajajo v lutkovno gledališče s svojimi otroki in jim pripovedujejo, da so oni že gledali Zo-



Mariborsko lutkovno gledališče je pripravilo tudi priljubljeno Sneguljčico

gico Marogico prav v tem gledališču.«

Prek 300-krat smo jo že igrali in nikoli se je ne navelicajo. Celo vrsto predstav pa smo igrali že več kot stokrat, kot denimo Volk in sedem kozličkov.

»Naši zvesti gledalci si zaslužijo le najboljše. Pričani smo, da bomo naslednjo okroglo obletnico praznovali že v novem gledališču«, optimistično razlaga Tine Varl. Mariborsko lutkovno gledališče redno sodeluje z lu-

tkarji po vsej Evropi, bodisi kot organizator lutkarskih festivalov ali kot udeleženec s svojimi predstavami. Tako so v jubilejni sezoni gostovali v Pragi, na Dunaju, v Salzburgu, Zagrebu, pred dobrim tednom pa so se vrnili z nadvse uspešnega gostovanja v pobratenem Greenwichu, od koder jim kar niso pustili oditi. Morali so se vrniti, saj se je začelo Borstnikovo srečanje in takrat morajo tudi otroci imeti svoje pred-

stave. Tako so v petih dneh Mini lutkovnega festivala kot spremljevalne prireditve Borstnikovega srečanja s se nekaterimi drugimi lutkovnimi gledališči iz Slovenije uprizorili trinajst različnih predstav. Kot ponavadi je bilo tudi letos premalo vstopnic, kar potrjuje dvoje: da imajo otroci in odrasli radi lutkovne predstave in da mora Maribor čimprej dobiti večje lutkovno gledališče.

Martina Pavšic

VIPAVA / PRODAJA VOJAŠKIH OBJEKTOV

Občina se brani pred očitki

Tajnik Branko Primožič zanika razprodajo družbene lastnine

Po odhodu JLA je nekdanja ajdovska občina s posredovanjem novogoriške uprave za obrambo oddala v najem prostore v nekdanjih tankovskih garazah in delno v t.i. južni vojasnici ob vstopu v Vipavo. Pogovori o usodi teh zgradb so se nadaljevali nedavno, ko so postali tudi bolj intenzivni.

Vipavska občina se ni strinjala s predlogom ministrstva, da bi nekdanje vojaške objekte prevzela SKB banka, ki bi jih prodajala zainteresiranim. Zato bo potekala prodaja neposredno dosedanjim najemnikom z eno skupno kupoprodajno pogodbo. Medtem pa naj bi prodaja južne vojašnice potekala ločeno, z zaokrožitvijo funkcionalnega zemljišča in potni, za katere prispevajo vsi kupci. V kompleksu je po idejnih zasnovah predvidena tudi rešitev solskega prostora. Tajnik vipavske občine Branko Tomažič, ki je pripravil informacije za sejo

sveta, v gradivu polemizira z razmisljanji, da gre za razprodajo družbene lastnine in za škodovanje prostoru, ker se je občina odpovedala lastništvu in posredovanju pri prodaji na območju tankovskih garaz. Poudrbo o nakupu je dobila tudi občina, ki pa je ni sprejela, ker se ob premajhnem proračunu ni mogla zadolžiti. Zato je predlagala, naj vojašnice kupijo najemniki, ki so vanje že veliko vložili. Ob posredovanju občine pa bi davki nakup podrazili. Občina meni, da bi sicer lahko s tržno prodajo dobila v proračun okoli sto milijonov; to pa hkrati pomeni, da je na ta način neposredno pomagala podjetništvu in obrti na svojem območju. V informaciji je poudarjeno, da se bo ob dokončani prodaji vojaških objektov s prispevki za stavbno zemljišče stekal denar v proračun. Najpomembneje pa je, da občini nihče ne more vsiliti tega, česar ne, je zapisano.

A.L.

ILIRSKA BISTRICA / RAZSTAVA

Mozaiki nešteti barvnih točk

Ugledni slikar Stojan Razmovski razstavlja v Galeriji na Vidmu

V Galeriji na Vidmu v Ilirski Bistrici je do konca meseca na ogled razstava del akademskega slikarja Stojana Razmovskega iz Postojne. Razmovski, po rodu Makedonec, je eden redkih slovenskih slikarjev, ki si je s svojo edinstveno ustvarjalnostjo že pred leti utrl pot v tujino.

Številne razstave in priznanja, ki jih je prejel, zgovorno potrjujejo njegovo visoko umetniško raven, cenjeno v mednarodnem likovnem prostoru, zlasti pa v Italiji, kjer umetnik ustvarja in razstavlja že vrsto let. Razen v Italiji je priredil številne samostojne razstave v Zagrebu, Parizu in v glavnih jugoslovanskih, švicarskih in ameriških središčih. Njegova dela se nahajajo v javnih in zasebnih zbirkah v Evropi in Ameriki. Razmovski je v več kot 35 let dolgem ustvarjalnem obdobju izoblikoval svojski slikarski slog; njegova platna nastajajo kot dragocena tkanina, mozaiki, bogato stekani iz nešteti bar-

vnih točk in iz številnih barvnih plasti. Tako se rojevajo monumentalne po-

dobe žena, kraljic, plesalk, vojskakov, kariatid, madon... Njegova dela izražajo njegovo globoko navezanost na staro umetnost rodne Makedonije, na stoletno tradicijo antične, bizantinske ter mitološke umetnosti in kulture. M.G.

IDRIJA / GASILSKI DOM

Z novim gasilskim domom odpravili prostorsko stisko

Državni sekretar v ministrstvu za obrambo Miran Bogataj je v soboto slovesno odprl prostore novega gasilskega doma na Vojkovi ulici, s katerim je dokončno odpravljena nekajletna prostorska stiska idrijskih gasilcev.

Ti so se naposled vselili v nov objekt, ki ga je sredi mesta za svoje potrebe najprej zgradilo novogoriško cestno podjetje, potem pa so v sodelovanju z občino zanje zaceli graditi nadomestni objekt v Podroteji, ki bo nared se to jesen.

Idrijsko gasilsko društvo letos praznuje 105. obletnico, vendar pa začetki njihovega delovanja segajo veliko dlje, saj so po besedah župana Sama Bevka gasilci pred tem delovali že v sestavi rudnika živega srebra. Do nedavnega so gasilci domovali v neustreznih in tesnih prostorih, skupno akcijo za pridobitev novih prostorov pa so v sodelovanju z nekdanjo občino začeli že leta 1991. Njihov največji problem - nekaj časa so bili celo brez strehe nad glavo - je bilo pomanjkanje finančnih sredstev, ki so jih s težavo pridobili iz različnih virov. Poleg denarja,

ki so ga pridobili z prodajo dveh objektov, sta del sredstev prispevali občina in država, tamkajšnje gospodarstvo in občani idrijske občine. Kot je na včerajšnji otvoritvi poudaril slavnostni govornik Miran Bogataj, je idrijsko društvo s sklepom vlade leta 1993 pridobilo tudi status enote posebnega pomena, ki je usposobljena za reševanje težjih prometnih nesreč in nesreč z nevarnimi snovmi, prevzeli pa so tudi novo vozilo za gašenje požarov. Ob tej priložnosti so na slavnostni seji najzaslužnejšim podelili gasilska priznanja in odlikovanja.

Roman Bric

S preureditvijo vojaških hangarjev do odprtja prodajnega centra Livada

NOVO MESTO - Novomeski Mercator je trgovsko podjetje s 300 zaposlenimi, poslujejo pa v sistemu Mercator kot eno od 28 trgovskih podjetij. Njihov letni promet znaša okoli štiri milijone tolarjev in se vsako leto povečuje.

Z 20 trgovinami pokrivajo območje novomeske občine, veleprodajno dejavnost pa opravljajo vse od ustanovitve, to je leta 1962. S staranjem objektov, kjer so opravljali veleprodajo, so se slabšali pogoji; pred dvema letoma pa prostori niso več odgovarjali zahtevam.

Edina sprejemljiva rešitev je bila preureditev vojaških hangarjev pri novomeski vojasnici za potrebe veleprodaje. Z združitvijo, dograditvijo in prenavljanjem, ki sta ga izvedla Gradis in Unitelna s svojimi kooperanti, so pred dnevi odprli prodajni center Livada z 8.000 kvadratnimi metri prostorov. Večji del - 6.000 kvadratnih metrov - zavzema veleprodajno skladišče, ki ima tudi velik manipulativni prostor. Trgovini z diskontno prodajo je namenjeno 400 kvadratnih metrov površin in jo po potrebi

lahko še razširijo. Posebnost je tudi vzorčna soba s galanterijskimi izdelki, s čimer bodo poslovalci trgovin lažje naročali artikle, v Mercator Standardu pa s tem sirijo svojo ponudbo. Prav Novo mesto naj bi v prihodnjih letih postalo eden pomembnih Mercatorjevih poslovnih centrov za jugovzhodno Slovenijo. Zaradi zmanjšanja stroškov in boljšega poslovanja bodo v prihodnjem letu izpeljali reorganizacijo in namesto 28 podjetij bodo z združitvijo nastala štiri.

Jože Zura



RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja oddaja Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.00	Verdemattina - Nasveti
10.25	Film: Frenesia d' estate (kom., It. '63), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.10	Pronto? Sala giochi (2.)
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: Numero Uno (vodi Pippo Baudo)
23.15	Dnevnik
23.20	Aktualne teme iz telefonskih klicev - Lasciate un messaggio dopo il BIP
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, nocni pogovori in vremenska napoved
0.30	Videosapere: Maestrissimo, 0.40 Green

RAI 2

7.00	Varjete za najmlajše
8.45	Nad.: Paradise Beach
9.30	Aktualne teme: Fuori dai denti (vodi F. Oppini)
11.10	Rubrika o potovanjih
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Aktualni variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, zdravje in vremenska napoved
14.00	Aktualno: I fatti vostri
14.25	Nad.: Quando si ama, 14.50 Santa Barbara
15.35	Dnevnik
15.40	Film: I figli della polvere (dram., ZDA '93)
17.20	Dnevnik
17.25	Na.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.25	Nogomet: Fiorenzuola-Inter (pokal Italije)
22.25	Aktualno: Poklic reporter
23.30	Dnevnik in vreme
0.10	Iz Parlamenta
0.20	Variete: Ponoci, na trgu Italija (vodi G. Magalli)
0.30	Variete: Tenera è la notte
1.00	Filmske novosti
1.25	Film: Rififi v Tokiju ('62)

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik, vreme
8.30	Drobci
9.05	Film: Monte Miracolo
10.30	Oddaje Videosapere: Zdravje, B. Mussolini, Potovanje po Italiji, itd.
12.00	Dnevnik iz Milana
12.15	Glasba: Orchestra!
12.45	Drobci jazza, Kljub vsemu, moja Italija, Gasman sreca Danteja
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Nan.: Vita da strega
15.20	Sport: kotalkanje, mali nogomet
17.00	Nan.: Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 dok. Via Giulia Augusta
18.20	Nan.: Viaggiatori delle tenebre, vreme
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	Producer Club, 20.05 BlobCartoon, 20.10 Blob
20.30	Chi l'ha visto
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualna tema: Linea 3, 23.50 Pred premiero
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.25	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Il disprezzo, 9.00 Cuore ferito, 9.50 Testa o croce, 10.15 Felicità, 10.55 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
11.40	Variete: Adam proti Evi
12.50	Nad.: Sentieri
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
15.15	Film: Tre soldi nella fontana (kom., ZDA '54, i. C. Webb, D. McGuire)
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualne teme: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Stasera a casa di Alice (kom., It. '90, i. C. Verdone, O. Muti)
22.35	Film: Mio Dio, come sono caduta in basso! (kom., It. '74, i. L. Antonelli), 23.30 dnevnik
1.00	Pregled tiska

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodisce
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG 5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Film: Družina Addams (kom., ZDA '91, i. A. Huston, R. Julia, C. Lloyd)
22.55	Večerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nocni dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odpri studio
12.45	Aktualno: Fatti e misfatti
12.50	Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Variete: Generazione X
16.15	Variete: Appuntamento al buio, 17.00 Village
17.15	Nan.: California Dreams, 17.45 Primi baci
18.25	Odpri studio, vreme
18.45	Sport studio
18.50	Nan.: Melrose Place, 19.50 Il principe di Bel Air
20.40	Film: Resa dei conti a Little Tokyo (krim., ZDA '91, i. D. Lundgren)
22.30	Film: Laser Mission (pust., ZDA '93, i. B. Lee)
23.40	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italija 1 sport
2.00	Nan.: Baretta

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Sherlock Holmes, 22.05 Gospodarstvo

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Zgodba Patricie Neal (dram., ZDA '81)
20.35	Film: Artisti e modelle
23.10	Sport: Mondocalcio
23.30	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Popaj
20.30 TV dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.25	Volk in kozlicki, lutkovna igrca
10.40	Amelinini solski prazniki, oddaja TV Sarajevo
11.05	Plen, angleški film
12.45	Ze veste
13.00	Porocila
13.05	Sedma steza
14.05	Sobotna noc, ponovitev
16.20	Mostovi
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Samo za punce, 2. del kaudske nanizanke
17.40	O. J.: Koline, film
17.50	Lahko noc, ljubica, 5. del angleske nanizanke
18.20	Umetnost in civilizacija
18.40	Kolo sreca, tv igrca
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Ucitelj, 4. del francoske nadaljevanke
20.55	Osmi dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarišce
22.40	Poslovna borza
22.50	Sova
	Ko se srca vnamejo, 3. del ameriske nanizanke
23.20	Porocevalka s sodisca, 5. del nemske serije

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.00	Malo angleščine, prosim
14.15	Kavbojke, angleska dokumentarna oddaja
15.05	Studio City
16.15	Simpsonovi, 3. del serije
16.40	Sova, ponovitev
	Seinfeld, 17. del
17.10	Porocevalka s sodisca, 4. del nemske nanizanke
18.00	Regionalni program
18.45	Iz zivljenja za zivljenje
19.15	Videošpon
20.05	R & R
20.25	Zelena ura
20.55	Roka rocka
21.55	Borstnikovo srečanje, kronika
22.15	Svet poroca
22.45	Druga Evropa, 4. del angleske dokumentarne nadaljevanke
23.40	TV jutri

KANAL A

10.25	Luc svetlobe, ponovitev
11.15	Dracula, ponovitev 15. dela ameriske nanizanke
12.10	A - shop, Spot tedna
16.35	Spot tedna, A - shop
16.55	Brlog, 17. del španske nanizanke
18.20	Generacija transformacij II, ponovitev
18.45	A - shop
19.00	Novice, risanka
19.10	Luc svetlobe, 540. del
20.00	Hermanova glava, 8. del
20.30	Zgodovina ameriskega podjetništva, 6. del
21.30	Državnik novega kova, 6. del angleske nanizanke
22.35	Benny Hill, 24. del
23.00	Novice

Koper

16.00	Euronews
16.10	Goli Evrope
16.40	Beneški filmski festival '95 - posebna oddaja
17.30	TV sola
18.00	Slovenski program
	Studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	TV sola
20.00	Euronews
20.30	Slovenski magazin
21.00	Dialogi - vodi M. Bekar
22.00	Vsedanes - TV dnevnik
22.15	Popolni par, ameriška komedija, 1979

ORF Avstrija 1

06.25	Ponovitve
13.00	Otroski program
13.00	Peter Pan in gusarji
13.25	Konfeti
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
15.40	Vesoljska ladja Enterprise: Družinsko srečanje
16.25	Baywatch:
	Napad v Malibuju
17.10	Strašno prijazna družina: Zmagovalec
17.35	Zlata dekleta:
	Krompir za Japonsko
18.05	Iz dobrega gnezda: Glasba je v zraku
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Na drugi strani pušcave
21.10	Hunter:
	Partnerja brez alibija
22.00	Smrtonosne sanje, ameriški tv triler, 1989
23.30	Cas v sliki
23.35	Crni serif, angleški tv film, 1977
	Režija: Jerrold Freedman
	Mestece Carthage na ameriskem jugu v šestdesetih let. Beli policist nadleguje mlado crnko. Ko jo odnese nekažnovan, temnopolti duhovnik pozove crnce, naj ne prenašajo več osobnosti bele manjšine...
01.05	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.30	Schiejok, ponovitev
02.30	Dobrodošli v Avstriji
04.35	Caboblanco, ponovitev ameriskega filma

ORF Avstrija 2

06.00	Videostrani
07.00	Vreme
09.00	Cas v sliki
09.05	Schiejok
09.00	Cas v sliki
10.05	Brucknerjeva kmetija, ponovitev nemskega filma, 1956
11.30	Med dvema ljubimcema, ameriški tv film, 1979
13.00	Cas v sliki
13.10	Tema, ponovitev
14.00	Slika Avstrije, ponovitev
14.25	Blagoslavljeni dvojica: Odprl bom grobove
15.10	Umor je napisala: Otrok ljubezni
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki/kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Akti XI - skrivnostni primeri FBI, Kri
21.10	Porocilo
22.00	Cas v sliki
22.30	Na prizorišču, reportaza
23.00	Delavci zapustijo tovarnalo,
	nemški dok. film
23.40	Sto let filma

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmevi; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Iz opere Faust; 21.05 Igra; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nohturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Koledar kulturnih prireditev; 9.35 Poveški tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.40 Obvestila; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Šport; 18.15 Fiesta latina; 19.30 Štos - Se v torek obujamo spomine; 21.00 Gymnasium; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 11.35 Danes smo izbrali; 13.05 Enajsta sola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.00 Zborovska glasba; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Borstnikovo srečanje; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.05 Pretok idej; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvaritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Iz odvetnikove pisarne; 10.45 Tedenki horoskop; 11.15 Aktualnosti: Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.40 20 Modrih; 17.00 Aktualna tema; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti;

10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val; 18.00 Italijanska glasba; RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.50 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev govt; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 18.15 Okrogla miza; 21.30 Avstralska glasba; 22.00 Camel Rhythm; 0.00 D.J. Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska večeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.10 Kviz; 11.20 Vedeževanje v živo; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Mladi, nadarjeni, obetavni; 19.30 Večerni pr.; 20.00 911 Turbo.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Studij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

8.00 Robokaki; 11.00 Kondicija dvojiškega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Jocularator; 17.00 Sou Talk; 19.00 TB; James Taylor 4-tet; 20.00 Underground International; Hard'n'Heavy; Reprise.

Radio Trst A

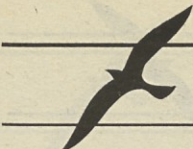
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zastrta krila; 8.30 Slov. lahka glasba; 9.15 Odpri knjižga; Humor na slovenski način (r: A. Rustja, 14.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Komorni zbor Ave; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; pianist V. Rudenko; 18.00 Igra: Prelaz; 18.40 Soft music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroski vrtljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin.



MENJALNIŠKI TEČAJI

23. oktober 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ML)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	85,65	86,45	12,03	12,28	7,25	7,75
A banka Koper	85,35	86,35	11,99	12,25	7,25	7,75
A banka Nova Gorica	85,60	86,15	12,01	12,24	7,26	7,75
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,60	86,60	12,05	12,35	7,45	8,25
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,80	86,60	12,05	12,25	7,50	7,90
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	85,91	86,24	12,09	12,24	7,40	7,59
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	86,20	86,40	12,18	12,28	7,45	7,79
Creditanstalt d. d.	85,90	86,50	12,10	12,30	7,40	7,90
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,85	86,30	12,12	12,20	7,50	7,70
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,75	86,20	12,10	12,20	7,50	7,70
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,75	86,20	12,00	12,10	7,50	7,70
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,75	86,20	12,10	12,20	7,50	7,70
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,75	86,20	12,10	12,20	7,50	7,70
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,75	86,20	12,10	12,20	7,50	7,70
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,75	86,20	12,10	12,20	7,50	7,70
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,70	86,05	11,95	12,23	7,30	7,90
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	86,00	86,70	12,10	12,30	7,40	7,80
M.B. Gustincić - Lucija, t: 066/ 70-603	85,65	85,95	12,06	12,18	7,50	7,67
Poštna banka Slovenije	84,50	86,20	10,85	12,23	6,80	7,80
Publikum Ljubljana, t: 312-57	86,20	86,29	12,21	12,23	7,52	7,56
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	86,05	86,25	12,12	12,18	7,52	7,62
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	86,05	86,25	12,18	12,22	7,50	7,85
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,80	86,05	12,17	12,19	7,45	7,85
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,40	86,05	11,90	12,23	7,40	7,95
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	86,00	86,09	12,13	12,17	7,52	7,58
Publikum NM, t: 068/ 322-490	86,10	86,34	12,15	12,24	7,65	7,73
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	86,00	86,35	12,16	12,29	7,50	7,70
Publikum Portorož, t: 066/747-240	86,00	86,26	12,11	12,18	7,52	7,63
Publikum Ljubljana Miklošičeva	86,20	86,29	12,21	12,24	7,55	7,60
SKB d.d., ***	84,80	86,45	12,01	12,36	7,15	7,65
SHP Kranj, t: 064/331-741	86,00	86,20	12,14	12,20	7,60	7,80
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	85,90	86,65	12,05	12,28	7,53	7,87
UBK Ljubljana, t:061/444-358	85,50	86,40	12,02	12,27	7,50	7,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	-	-	-	-	-	-

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

23. OKTOBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1568,00	1632,00
nemška marka	1130,00	1176,00
francoski frank	323,00	336,00
holandski gulden	1014,00	1055,00
belgijski frank	55,20	57,40
funt sterling	2488,00	2589,00
irski šterling	2545,00	2648,00
danska krona	292,00	304,00
grška dragma	6,80	7,20
kanadski dolar	1163,00	1211,00
japonski jen	15,80	16,40
švicarski frank	1389,00	1445,00
avstrijski šiling	161,30	167,90
norveška krona	257,00	267,00
švedska krona	235,00	245,00
portugalski escudo	10,70	11,20
španska pezeta	13,10	13,70
avstralski dolar	1182,00	1230,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,80	13,30
hrvaška kuna	265,00	295,00

KMEČKA BANKA - GORICA

23. OKTOBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1573,00	1623,00
nemška marka	1140,00	1175,00
francoski frank	322,00	333,00
holandski gulden	1012,00	1042,00
belgijski frank	55,00	56,80
funt sterling	2479,00	2569,00
irski šterling	2528,00	2623,00
danska krona	291,00	301,00
grška dragma	6,70	7,30
kanadski dolar	1158,00	1198,00
švicarski frank	1392,00	1427,00
avstrijski šiling	160,80	165,80
slovenski tolar	12,60	13,30

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

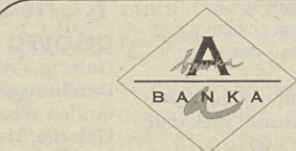
20. OKTOBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,70
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,10	8,60

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

16. OKTOBER 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4176	1.4216	1.4256
funt sterling	2.2325	2.2395	2.2456
irski funt	2.2819	2.2889	2.2959
kanadski dolar	1.0565	1.0605	1.0645
nizozemski gulden	89.223	89.333	89.443
švicarski frank	123.50	123.60	123.70
belgijski frank	4.8527	4.8627	4.8727
francoski frank	28.600	28.660	28.720
danska krona	25.730	25.790	25.850
norveška krona	22.698	22.758	22.818
švedska krona	20.394	20.454	20.514
italijanska lira	0.8825	0.8865	0.8905
avstrijski šiling	14.191	14.211	14.231
španska peseta	1.1557	1.1597	1.1637
portugalski escudo	0.9482	0.9512	0.9542
japonski jen	1.4122	1.4137	1.4152
finska marka	32.920	33.000	33.080



Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 24. 10. 95

Nakupni Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM 85,97 86,40
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za talarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 204 z dne 23. 10. 1995 - Tečaji veljajo od 24. 10. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	87,8055	88,0697	88,3339
Avstrija	040	šiling	100	1197,9150	1201,5196	1205,1242
Belgija	056	frank	100	409,3600	410,5918	411,8236
Kanada	124	dolar	1	85,9929	86,2517	86,5105
Danska	208	krona	100	2165,3354	2171,8510	2178,3666
Finska	246	marka	100	2782,9669	2791,3409	2799,7419
Francija	250	frank	100	2388,7743	2390,9471	2398,1199
Nemčija	280	marka	100	8430,6783	8456,0464	8481,4145
Grija	300	grd	100	50,9900	51,1430	51,2900
Irski	372	funt	1	---	189,7114	190,2805
Italija	380	lira	100	7,2563	7,2781	7,2999
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2265,8207	2272,6386	2279,4565
Japonska	392	jen	100	117,2539	117,6067	117,9595
Nizozemska	528	gulden	100	7527,5840	7550,2347	7572,8854
Norveška	578	krona	100	1899,6847	1905,4009	1911,1171
Portugalska	620	escudo	100	79,5603	79,7997	80,0391
Švedska	752	krona	100	1744,1387	1749,3869	1754,6351
Švica	756	frank	100	10324,2086	10355,2744	10386,3402
Velika Britanija	826	funt sterling	1	184,6655	185,2212	185,7769
ZDA	840	dolar	1	117,0009	117,3530	117,7051
Evropska unija	955	ECU	1	153,6196	154,0818	154,5440
Španija	995	peseta	100	97,0371	97,3291	97,6211

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 24. 10. 1995

dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
20.3.96	148	98.8210%	98.0110%	98.4160%	1.700.000 170.000	839.987 83.998	833.094 83.309	1.673.072 167.307

**LJUBLJANSKA
BORZA**
LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.

Tečajnica borznega trga

št.: 201

Datum: 23. 10. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
--------------------	----------------	-----------------------	-----------------	------------	-------	---------	---------	------	------	--------------------

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice

LEK2	800	(11.5.95)	12.000		20.10.	11.520	12.080			
PRB	665	(13.6.95)	17.654	57	23.10.	17.600	17.760	17.700	17.600	2.931
SAL	500	(2)(11.9.95)	19.825	1,04	23.10.	19.710	19.920	19.970	19.570	12.688
SKBR	1000	(24.2.95)	36.852	58	23.10.	36.740	36.950	37.060	36.700	19.421

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice

BCE1	10,0	2(1.10.95)	104,1	09	23.10.	104,0	105,0	104,3	103,0	611
RSO1	8,0	5(30.6.95)	103,0	01	23.10.	102,8	103,1	103,1	103,0	4.240
RSO2	9,5	10(1.10.95)	113,4	09	23.10.	113,2	113,5	113,4	113,2	4.237
RSO8	5,0	4(31.5.95)	96,5		20.10.	92,6				
RS11	7,0	5(15.7.95)	96,5		20.10.	97,0				
RS11D	8,0	5(30.6.95)	101,8A	02	23.10.	101,3	103,4	101,8	101,8	22
RS12D	9,5	10(1.10.95)	113,0	09	23.10.	111,0		113,0	113,0	192
SKB1	10,0	4(1.11.94)	103,1	89	23.10.	103,1	104,0	103,1	103,1	164
SKR1	5,0	3(30.6.95)	81,5		20.10.	77,4	82,0			

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice

BTBR	300	(2)(28.7.95)	14.845	1,36	23.10.	14.650	14.920	14.920	14.650	594
DAD	10.000	(1.6.94)	129.099	1,26	23.10.	128.050	129.250	129.800	128.000	43.635
FMD	1715	(28.5.95)	20.521	4,79	23.10.	20.240	20.400	20.950	20.250	8.475
FCGR	(10)		22.823		19.10.		23.120			
FMER	(1)		17.655	43	23.10.	17.910	18.280	18.120	17.050	21.980
MKZ	218	(30.3.93)	14.125	3,37	23.10.	14.150	14.400	14.500	13.850	23.179
NTR	200	(26.6.95)	4.207	80	23.10.	4.283	4.348	4.350	4.290	4.945
TCTR	(5)		942,7	3,34	23.10.	955,0	980,0	990,0	926,0	20.616

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice

KSTP	2750	(22.6.95)	37.222	2,7	23.10.	37.020	37.800	37.290	37.030	7.705
PNPN		(1)	41.922	5,23	23.10.	41.500	42.490	42.500	40.500	21.841
UBKP	720	(25.5.95)	14.000		20.10.	14.200	14.800			
NIPP		(1)	43.422	75	23.10.	43.500	43.800	43.700	43.100	391

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice

LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,5		12.10.	100,0				
OZG2	12,0	4(1.11.95)	103,8	1,25	23.10.	103,0		104,0	103,0	191
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,5		16.10.	99,5	102,0			
PGO	10,0	2(1.6.95)	102,6		20.10.	101,8				
SZB1	10,0	2(15.9.95)	104,6		20.10.	103,6	110,0			



GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA

Veliki oder

MUSEUM

LO SCRITTORE

— PREMIERA —
25. oktober ob 22. uri

MUZEUM v sodelovanju s
SNG DRAMA produkcija
PANOPTIKON koprodukcija
ŠOU koprodukcija

Znova na programu - uspešnica iz prejšnje sezone odslej na velikem odru!

Cetrtek, 26. oktobra, ob 19.30: W. Allen: **ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM**, za IZVEN (KONTO).

Petek, 27. oktobra, ob 19.30: IVAN CANKAR: **HLAPCI**. Abonma PETEK in IZVEN (KONTO).

Mala drama

Cetrtek, 26. oktobra, ob 20. uri: M. Jesih: **LJUBITI**, za IZVEN (KONTO).

Petek, 27. oktobra, ob 20. uri: D. Mamet: **OLEANNA**, za IZVEN (KONTO).

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame od 10. do 13. in od 18. ure do začetka večerne predstave, telefon: 061/221-511.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

E. Flisar: **IZTROHNJENO SRCE**,

Danasnja predstava za abonma TOREK POPOLDAŠKI zaradi bolezni v ansamblu ODPADE.

Danes, 24. oktobra, ob 20. uri: B. Kobal - G. Lesnjak: **DOMOVINA, LJUBEZEN MOJA**, za IZVEN.

Mala scena MGL

L Wilson: **ZAZGI**,

Sreda, 25. oktobra, ob 20. uri, za IZVEN,

petek, 27. oktobra, ob 22.30, za IZVEN.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred predstavo-

pri blagajni MGL. Tel.: 061/210 852.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Vpis abonmajev

Vljudno vabimo k vpisu abonmajev za sezono 1995/96, in sicer:

Vpis bo do 28. oktobra pri blagajni Opere na Zupancicevi 1 (tel.: 061/331-950) vsak delavnik od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure ter v soboto od 9. do 12. ure.

V četrtek, 26. oktobra, bo vpis neprekinjeno od 9. do 18. ure.

UPOKOJENCI, STUDENTI IN DIJAKI IMAJO POPUST!

75. OBLETNICA SLOVENSKEGA BALETA

Gostovanje baletnega ansambla v predsezoni:

BALETNI VECER

Ljubljana - Dom španskih borcev - 25. oktobra ob 19. uri; Celje, 27. oktobra ob 19.30.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Veliki oder

Petek, 27. oktobra, ob 19.30: Munre Leaf - Milan Dekleva: **ZGODBA O FERDINANDU**, PREMIERA.

KUD FRANCE PREŠEREN

Danes, 24. oktobra, ob 21. uri: DIVA DIVANOVA, večer kabaretne umetnice in pevke z družino Gledališča Ane Monro.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Cetrtek 26. oktobra, ob 19.30: F. Šehovič: **KURBE**, premiera, za abonma RED PREMIERSKI in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ



Ray Cooney: **TO IMAMO V DRUŽINI**, komedija, režija Marjan Bevk. (na sliki)

danes, 24. oktobra, ob 19.30, za IZVEN in konto - RAZPRODANO.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče
V četrtek, 26. t. m., ob 16. uri (red G) in v petek, 27. t. m., ob 20.30 (red F) Aishilova igre »Sedmerica proti Tebam«. Režija Mario Ursic.

V soboto, 28. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri gostuje KD Španski borci iz Ljubljane s komedijo Mira Gavran »Moj zene«. Izven abonmaja. Abonenti lahko izkoristijo Dodatni kupon.

Prodaja abonmajev od 10. do 12. ure pri blagajni Kulturnega doma (tel. 632664).

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevih

Jesenska simfončna sezona 1995

V petek, 27. t. m., ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 29. t. m., ob 18.00 (red B) koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Lü Jia. Nastopil bo solist Uto Ughi. Na programu Aubertin, Mendelssohn Bartholdy, Schubert. Vstopnice pri blagajni gledališča.

Danes počitek.

Do 31. t. m. lahko potrdite prejšnje abonmaje, medtem ko se lahko odločite za novi abonma

do 2.12.1995 pri blagajni Dvorane Tipčevih ali na univerzi in pri podjetjih.

Gledališče Cristallo - La Contrada: Danes, 24. t. m., ob 16.30 komedija »Un'Isotta nel giardino« Nini Perno in Francesca Macedonia. Nastopajo Ariella Reggio, Orazio Bobbio, Mimmo Lo Vecchio.

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča, pri UTAT v Galeriji Protti, pri podjetjih, solah in na univerzi.

Gledališče Rossetti: Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in na univerzi.

GORICA

Kulturni dom: jutri, 25. t. m., ob 20.30 gostuje KD Španski borci iz Ljubljane s komedijo Mira Gavran »Moj zene«. Izven abonmaja. Abonenti lahko izkoristijo Dodatni kupon.

Gledališče Rossetti: Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in na univerzi.

GORICA
Kulturni dom: jutri, 25. t. m., ob 20.30 gostuje KD Španski borci iz Ljubljane s komedijo Mira Gavran »Moj zene«. Izven abonmaja. Abonenti lahko izkoristijo Dodatni kupon.

uri W. Siegmund »Eine Liebe im Krieg« (Ljubezen med vojno).

RADIŠE

V Kulturnem domu bo jutri, 25. t. m., ob 20. uri »Dober večer sosed - Guten Abend, Nachbar« - dvojezična kulturna prireditev.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+k center - SPZ: jutri, 25. t. m., ob 19. uri Thomas Pluch: Das Dorf an der Grenze (Vas ob meji).

KOROŠKA

CELOVEC

V Mestnem gledališču bo danes, 24. t. m., ob 19.30 »Messa die Requiem«. Ponovitev jutri, 25. t. m., ob 19.30.

V četrtek, 26. t. m., ob 19.30. P. Mascagni »Cavalleria rusticana« in R. Leoncavallo »Baiazzo»; v petek, 27. t. m., ob 19.30 A. Cehov »Tri sestre».

BELJAK

Studijski oder: danes, 24. t. m., ob 20.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA



DANES, 24. OKTOBRA

Ob 15. uri: ZALJUBLJENCA, Catherine Corsini, Francija, 1995 (Perspektive, Kinoteka)

Ob 18. in 22. uri: MRZLA VODA, Olivier Assayas, Francija, 1995 (Perspektive, LD) in ZGODOVINA NOVINARSTVA V CASU VOJNE, Marcel Ophuls, Francija, Nemčija, 1994 (Dokumentarci, Dvorana ZKOS)

Ob 18.30: OPICE V RAJU, Kenchi Iwamoto, Japonska, 1993 (Fokus, KD) in PRISEGAN, Wolfgang Murnberger, Avstrija, 1994 (Predpremiere, Kinoteka)

Ob 20.15: FRANCOZINJA, Rgis Wagnier, Francija, 1995 (Predpremiere, LD)

Ob 21. uri: PISMO EROSU, Josko Petrovic, Avstralija, 1995 (Dokumentarci, KD)

Informacije: recepcija festivala (od 16.30 do 21. ure) in blagajna Cankarjevega doma.



BORŠNIKOVO SREČANJE, MARIBOR

Danasnje prireditve:

Ob 19. uri: D. Zajc: **GRMACE**, Drama SNG Ljubljana, tekmovalni program, Stara dvorana.

Ob 20. uri: M. Vezovisek: **JERMANOVO SEME**, jubilejna 50. predstava, Minoritska cerkev.

Ob 22. uri: E. Car: **POREDUS JANOS**, monodrama, Mali oder.

Ob 20. uri: E. Albee: **TRI VISOKE ZEN-SKE**, gledališče Marina Držića, Dubrovnik, gostovanje BS na Reki.

Od 10. do 15. ure: **DAN GLEDALISKE TEHNIKE**.

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

Sreda, 25. oktobra, ob 20. uri: **SLAVNOSTNI KONCERT! OD STREKLJEVIH LJUDSKIH PESMI IN ZAPISOV DO SODOBNIH SKLADB NA LJUDSKO TEMO**. Nastopajo ljudski pevci in godci, poustvarjalci ljudske glasbe, Komorni orkester Marka Muniha, mešani zbor Canticum, Trio Trutamora Slovenica, sopranistka Hitomi-Akiyama in drugi. Program: ljudske pesmi in krstne izvedbe skladb. Atrij narodnega muzeja.

Sreda, 25. oktobra, ob 19. uri: argentinjski večer z Ernestom Sabatom.

Blagajna je odprta vsak delavnik od 11. do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815.

LJUBLJANA

V torek, 24. oktobra ob 20. uri, v Zbirnem centru v Ajdovščini in v sredo, 25. oktobra, ob 23. uri v ljubljanskem klubu B-51 na Gerbičevi 51, bo koncert igrive punk skupine Harries iz Nizozemske. Vstop je prost.

V četrtek 26. oktobra, ob 21.30, v diskoteki DC-3 Dakota, bo ob petnajsti obletnici svosjega delovanja nastopila skupina LAIBACH. Poseben gost večera bo PETER PARACELUS. Koncertu bo sledil celonočni RAVE TO THE GRAVE PARTY.

Danes 24. oktobra ob 19.30, v Studiu 14 Radia Slovenija bo koncert OB KLAVIRJU v organizaciji GML. Nastopal bo Simon Krecic, klavir. Vstop prost.

PORTOROŽ

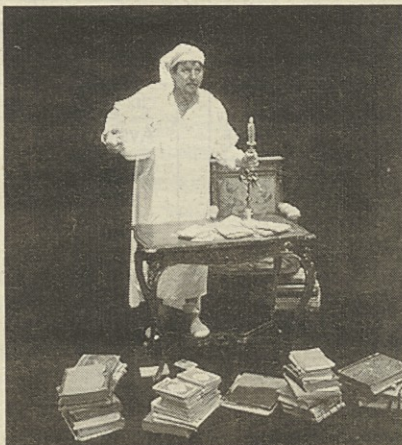
V sredo, 25. oktobra, ob 20.30 bo v por-

Danes in jutri ob 20. uri,
Viteška dvorana Križank

Matjaž Kmecl:
POLNOČNO KRIČANJE - Levstikovo zmerjanje narodnih prvakov

v izvedbi Toneta Gogale.

Režiser in scenograf
predstave je Mile Korun.



RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

V Galeriji CD je na ogled razstava CHRISTO in JEANNE-CLAUDE: projekti 1961-1995.

LIKOVNO RAZSTAVIŠČE RIHARDA JAKOPIČA, Slovenska 9

Na ogled je razstava Pisemski papirji, znaki, logotipi.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

V galeriji je na ogled razstava makedonskega umetnika Goceta Kalajdziskega Ikone.

Avla Nove ljubljanske banke, Trg republike 2

V avli razstavlja akademski slikar Miha Boljka.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V galeriji je v okviru Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti - Mesto zensk do 26. oktobra na ogled razstava Stereo-Tip.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled razstava akademskega slikarja Maria Petriča in akademske kiparke Stefke Kosir Petrič.

GALERIJA BELVEDERE, BLED

V galeriji je na ogled razstava Zvezda in Odeon pijeta kavo v Titovi čajnici Petre Varl Simončič.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji je na ogled razstava del slikarja Vladimirja Lamuta.

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA

Na ogled je arheološka razstava AVARI NA JUGOZHODNEM MADZARSKEM. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

GALERIJA BOŽIDARJA JAKCA, KOSTANJEVICA NA KRKI

V grajski cerkvi galerije je predstavljeno življenjsko delo akademskega kiparja Staneta Jarma.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji je na ogled razstava Ljubljana - Budimpesta: Cas kot struktura, metoda kot pomen.

MODERNA GALERIJA, Tomšičeva 14

V galeriji je na ogled retrospektivna razstava enega najizvirnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja Franceta Kralja.

GALERIJA ANONIMUS, Prečna 6

V galeriji razstavlja svoje fotografije (na sliki desno) francoski fotograf Jeanloup Sieff. Za ljubljansko razstavo je Sieff pripravil izbor crnobelih fotografij iz cikla Le Paris des Artistes (Pariz umetnikov).

VISCONTI FINE ART

KOLIZEJ

V galeriji je na ogled razstava papirnih del IRWIN.

KUD FRANCE PREŠEREN

Danes, 24. oktobra, ob 21. uri bo otvoritev razstave Antonia Zivkovića BERLIN, GERLITZER PARK.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

Danes, 24. oktobra, ob 20. uri bo otvoritev razstave iz cikla Velika imena svetovne umetnosti. Razstavljal bo Jean-Marc Bustamante.



GLASBA FJK

TRST

Gledališče Miela

V nedeljo, 12. novembra, ob 11. uri koncert posvečen Ludwigu van Beethovnu. Nastopil bo pianist Andrea Rebaudengo. Koncerte organizira gledališče Verdi v sodelovanju z Zadrugo Bonawentura in bodo trajali do 17. decembra. Vstopnice so na razpolago pri blagajni Dvorane Tripčevih po 10.000 lir za koncert, medtem ko abonma stane 50.000 lir.

8. novembra, ob 21.00 - Koncert pianistov Claudia Mattioto in Guido Scano.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 koncert Vladimirja Spivakova (violina) in I. Tchetoneva (klavir) iz Moskve.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 31. t. m., ob 20.30 otvoritev koncertne sezone z nastopom morskovskih virtuofov pod vodstvom Vladimirja Spivakova. Na programu Soštakovic, Schnittke in Čajkovskij.

Galerija Katoliške knjigarne: do 28. t. m. razstavlja akademski slikar Kristof Zupet.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre.

Dezelna galerija: do 19.11. razstavlja španski umetnik Morquillas »Protocolos Europeos«.

Galerija Ars temporis: razstavlja Jaroslava Kralika in Elizabeta Gross.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Giocolli.

TINJE

Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga in razstava Milana Springerja iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+K center: do 30.12 bo na ogled razstava »Pozabljeno tabo-risce Ljubelj-sever«.

ROŽEK

Galerija Sikorinja: do 5.11. razstavlja Gustav Janus.



TENIŠKE LESTVICE

Na vrhu Steffi Graf in Monika Seleš pri ženskah ter Andre Agassi pri moških

Že nekaj časa brez sprememb

LONDON, MONTE CARLO - Tudi na naj-novejših teniskih lestvicah ni prišlo do sprememb. Pri ženskah se vedno skupaj vodita Nemka Steffi Graf in Monika Seleš pred Spanko Arantxo Sanchez Vicario, pri moških pa sta v vodstvu Američana Andre Agassi in Pete Sampras pred Avstrijcem Thomasom Musterom.

Lestvica WTA: 1. Steffi Graf (Nem) 357.2796 točke in Monika Seleš (ZDA), 2. Arantxa Sanchez-Vicario (Spa) 240.3890, 3. Conchita Martinez (Spa) 231.4855, 4. Mary Pierce (Fra) 181.0000, 5. Gabriela

Sabatini (Arg) 169.9882, 6. Kimiko Date (Jap) 169.4077, 7. Magdalena Malejeva (Bol) 141.0769, 8. Jana Novotna (Čes) 140.6352, 9. Iva Majoli (Hrv) 136.6685, 10. Lindsay Davenport (ZDA) 126.5313;

Lestvica ATP: 1. Andre Agassi (ZDA) 5279 točk, 2. Pete Sampras (ZDA) 4997, 3. Thomas Muster (Avt) 4131, 4. Boris Becker (Nem) 3331, 5. Michael Chang (ZDA) 3095, 6. Jevgenij Kafelnikov (Rus) 2673, 7. Goran Ivanisević (Hrv) 2241, 8. Jim Courier (ZDA) 2167, 9. Thomas Enqvist (Sve) 2073, 10. Sergi Bruguera (Spa) 1959.

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA

Bayern spet zmagajuje Newcastle ne popušča

V Franciji je Paris Saint Germain nadoknadil del zamujenega - Sprememba na vrhu v Rusiji

MÜNCHEN - Münchenski Bayern je po dveh zaporednih porazih spet začel svojo zmagovito pot, toda ne ravno najbolj prepričljivo. V gosteh na izredno neugodnem igrišču St. Paulija (ekipa iz Hamburga ima tako kot Borussia Dortmund vedno razprodan »pekel« za 21 tisoč fanatičnih navijačev) so Bavarci z golom Klinsmanna takoj presli v vodstvo in ga nato uspešno, a ne brez težav upravljali do trikratnega sodnikovega zvižga. Dortmund je zmagal z zgovornejšim 3:0, toda mrežo Kölna je načel Kohler sele v zadnji tretjini tekme. V srečanju, ki je odločalo o morebitnem tretjem kandidatu za naslov je Borussia MG z golom Effenberga odpravila Werder. V Bremnu močno pogršajo Andreasa Herzoga, ki zdaj pri Bayernu ne blesti. Kot zameno so si sicer omislili Cardosa, a tudi on igra očitno slabše kot lani (v Freiburgu). Freiburg (lani 3.) si ni mogel privoščiti nikogar, ker blagajna pac ni najbolj zajetna in je zdaj prepričljivo zadnji.

VRSTNI RED: Bayern 21, Borussia Dt. 21, Borussia MG 19, Hansa Rostock in Stuttgart 16.

V Angliji Newcastle ne kaže znakov popušcanja, kvečjemu velja nasprotno. Varovanci Kevina Keegana

so se tokrat znesli nad Wimbledonom in mu z udarno trojico Gino-la-Beardsley-Ferdinand pri prici nasuli šest golov. Nic manj zveneca ni zmaga Manchester Uniteda na igrišču Gullitovega Chelseaja. Ruud je igranje v Angliji očitno vzel dokaj ležerno, saj doslej usode svojejeje gostov v dobrem gotovo ni krojil. Liverpool je zmagal v Southamptonu, pri domačih pa je nepojmljivo slab zacetek sezone Matt Le Tissier kronal z zanj neobičajnom izključitvijo. Selektor reprezentance Terry Venables je ze segel po radirki... Pozornost si zasluži vsaj se Middlesbrough, ki je kot novinec na tretjem mestu. Novi stadion Riverside najbrz bolje vpliva na »rdece« Briana Robsona. Kaj se bo sele zgodelo, ko bo zaigral tudi zadnji prislec Juninho!

VRSTNI RED: Newcastle 27, Manchester Utd 24, Arsenal, Liverpool in Middlesbrough 20, Nottingham F. 20.

Brez presenečenj v visokih logih (prvic, bi lahko rekli) je minilo 9. kolo spanske Lige. Atletico Madrid je s tesno zmago v Valladolidu ohranil vodstvo, zelo pa se je namučila tudi Barcelona, ki je na domačem Nou Campu sele v 83. minuti obračunala z Valencio z 11-metrotovko Prosinečkega.

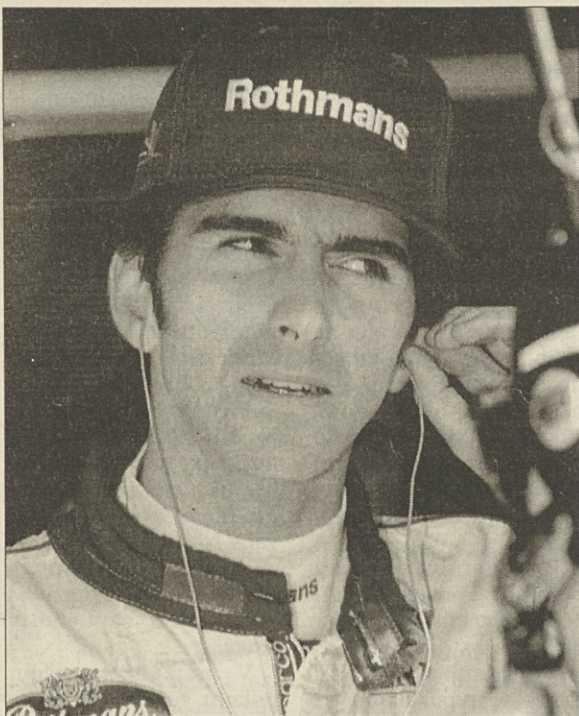
Real Madrid se polagoma prebujajo iz poletnega dremanja in je z 2:0 premagal zanj vedno neugodni Tenerife. Deportivo se naprej ne gre najbolje: zmaga 1:0 proti nic vec kot dostojnemu Gijonu bi le težko lahko ocenili kot preporod. Ce je pri vrhu položaj kolikor toliko izdelan, se dna otepa res veliko mošttev. V prvi vrsti (ali na zadnjem mestu, ce zelite) je Sevilla, ki ni prebavila ponovne vključitve v prvo ligo v zadnjem hipu. Pod geslom »nič nas ne sme presenetiti« se je stvari uspešneje lotila druga pomiloscena ekipa, Celta. Za njo so poleg Seville namreč se vsi trije novinci (Rayo, Salamanca, Mèrida) ter Albacete in Racing. **VRSTNI RED:** At. Madrid 25, Barcelona 23, Espanyol 20, Betis in Compostela 16, R. Madrid in Valencia 14.

V Franciji sta Metz in Lens igrala samo neodločeno, tako da je PSG (3:1 z Auxerreom) nedoknadil del zamujenega. Metz ima 32, Lens 29, PSG 28 in Auxerre 25 točk. Nadvlado moskovskih ekip v Rusiji je prekinil Spartak Vladikavkaz: v nedeljo je osvojil svoj prvi naslov sploh. V velikem istanbulske derbiju med Fenerbahcejem in Galatasarayem (3:1) zacuda ni bilo smrtnih žrtve zaradi običajnega razposajenega streljanja. (dk)

FORMULA 1 / PO DIRKI V AIDI

Scumacher slavi in misli na Prosta...

Zanima ga 51 Francozovih posamičnih zmag - Damon Hill odšel z dolgim nosom



AIDA - Razprave o letošnji premoči Michaela Schumacherja nad vsemi tekmečci so pravzaprav že brez pomena, saj je bilo na to temo v letošnji sezoni že veliko napisanega. Podobno velja za njegove taktike postankov v boks, saj po toliko briljantnih predstavah, kot sta jih letos uprizorila Schumacher in njegova ekipa Benetton s Flavio Briatorejem na celu, opazovalec dobi vtis, da je Nemec vsakršno taktiko sposoben obrniti v svojo korist.

»Zdaj, ko je prvenstvo končano, se lahko popolnoma sprostim. Veselim se že naslednjih dveh dirk. Lahko bom vozil povsem brez skrbi in gledalcem lahko obljubim, da bo zelo zabavno,« je v nedeljo zvečer dejal Schumacher, ki je v Aidi ostal še eno noč in s svojo ekipo proslavljal naslov prvaka. Čeprav je

pri 26 letih že drugič postal prvak in ima vse možnosti, da doseže Juana Manuela Fangia s petimi naslovi, Michael pravi, da ga bolj zanima Prostovih 51 posamičnih zmag: »Rad bi zmagal čim večkrat, saj naslovi potem pridejo sami po sebi.« Schumacher je bil vedno znan tudi po tem, da dirkanje zanj ni vse, sam pa meni, da je to ena od stvari, ki mu prinašajo uspeh. »Nikoli ne delam nobenih načrtov, ampak se prepustam trenutnemu navdihu in doslej se mi je se vedno izšlo. Kar se dirkanja tiče, pa je zame vedno najpomembnejša naslednja dirka,« pravi sin zidarja iz Kerpna, zahodno od Kölna.

Med tem, ko je Schumacher proslavljal, pa je Aido z dolgim nosom zapuščal Damon Hill (na sliki AP), od katerega je bil v zadnjih dveh dirkah precej boljši tudi njegov mostveni kolega David Coulthard. »Vse kaže, da bo med nama z Davidom v zadnjih dveh dirkah slo na nož, brez taktiziranja. Se kako se bom moral potruditi, če bom hotel obdržati drugo mesto v skupnem seštevku. Vseeno vem, da sem letos vozil bolje kot lani, a me čez zimo čaka še veliko dela, če se hočem boriti za naslov prvaka,« je pred odhodom iz Aida dejal Hill.

Med vsemi čestitkami, ki jih je bil ob naslovu deležen Michael Schumacher, je bil tudi Christian Contzen, generalni direktor Renaultovega sportnega oddelka. Se posebej je poudaril dejstvo, da je zmaga na VN Pacifika 73. Renaultova zmaga v formuli 1, s tem pa so prehiteli Hondo, ki jih ima 72. (S.D.)

HOKEJ NA LEDU / AVSTRIJA

Kac začel prvenstvo s prepričljivo zmago, presenetljiv poraz lanskega podprvaka

CELOVEC/BELJAK - Avstrijsko državno prvenstvo v hokeju na ledu se je začelo s presenetljivim porazom viceprvaka VSV/Beljak na Dunaju (3:5), celovski KAC pa je prepričljivo premagal Zeltweg s 7:2. Brez problemov je startal tudi prvak Feldkirch, medtem ko je Lustenau v gosteh izgubil proti Kapfenbergu. 2. kolo je na sporedu že danes. Glavna tekma bo VSV proti Feldkirchu, KAC pa igra v gosteh proti Lustenauu. (I.L.)

Izidi prvega kola: KAC - Zeltweg 7:2, CE Dunaj - VSV/Beljak 5:3, Feldkirch - EC Gracéc 6:1, Kapfenberg - Lustenau 4:3.

Drugi poraz odbojkarjev ŠK Dob

CELOVEC - Po nesrečnem porazu proti Union Enns v tretjem kolu so odbojkarji ŠK Dob konec tedna doživeli še drugi poraz. Tokrat so izgubili proti velikemu favoritu za uvrstitev v končnico za naslov in večkratnemu avstrijskemu prvaku SVS Tranzver iz Dunaja z 0:3 (5:15, 7:15, 14:16).

Kljub porazu so Dobljani obdržali četrto mesto na lestvici, najboljše uvrščeni koroski klub pa je se naprej Hypo VBK. Celovčani so v gosteh premagali Innsbrucker AC s 3:1 in v tekočem prvenstvu se vedno neporaženi. (I.L.) Lestvica: 1. SVS Transver 8 (12:0), 2. Hypo Celovec 8 (12:3), 3. Union Enns 8 (12:3), 4. ŠK Dob 4 (8:7), 5. Union Steyr 4 (8:8), 6. - 8. Gleisdorf, Kagan/ATV in Innsbrucker AC vsi po 0.

NOVICE

Chiappucciju dirka v Barceloni

BARCELONA - Italijan Claudio Chiappucci je zmagovalac 32. tradicionalne kolesarske dirke Vzpon na Montjuic - olimpijski hrib v Barceloni. Dirka je bila tudi zadnja letos v Spaniji. Drugo mesto je osvojil Svicar Mauro Gianetti, tretje Italijan Francesco Casagrande in četrto novi svetovni prvak v cestni vožnji Spanec Abraham Olano. Izidi: 1. Claudio Chiappucci (Ita) 58:15, 2. Mauro Gianetti (Svi) + 0:19, 3. Francesco Casagrande (Ita) + 0:29, 4. Abraham Olano (Spa) + 0:35, 5. Richard Virenque (Fra) + 1:02.

V Lizboni zmagala Masya in Kananova

LIZBONA - Kenijec Benson Masya pri moških in njegova rojakinja Angelina Kanana pri ženskah sta zmagovalca sedmega, 25 kilometrov dolgega maratona v Lizboni na Portugalskem. Izidi - moski: 1. Benson Masya (Ken) 1:14:31, 2. William Musyoki (Ken) 1:14:37, 3. Benedict Ako (Tan) 1:14:37; ženske: 1. Angelina Kanana (Ken) 1:25:31, 2. Valentina Egorova (Rus) 1:26:34, 3. Manuela Dias (Por) 1:26:43.

Kasparov začel z remijema

ZÜRICH - Sahovski svetovni prvak PCA Gari Kasparov je prvi nastop po obrambi naslova začel z remijem. Na turnirju v Horgnu pri Zürichu si je 32-letni Rus razdelil točko z Janom Ehlvestom (Estonija) in Janom Timmanom (Nizozemska). Vodstvo je v nedeljo zvečer po dveh krogih prevzel Boris Gulko (ZDA) z dvema točkama pred Nigelom Shortom (Anglija, 1,5 točke).

Wendlinger v Suzuki znova za kmilom Sauberja

DUNAJ - Avstrijski dirkač formule 1 Karl Wendlinger bo prihodnji konec tedna na predzadnji dirki sezone v japonski Suzuki znova sedel za kmilom Sauberja. Avstrijski radio je sporočil, da bo Wendlinger vozil drugo vozilo v moštvu. Wendlinger je imel maja 1994 hudo nesrečo in je komaj preživel. Pozneje ga je v moštvu Sauber zamenjal Francoz Jean Christophe Bouillon, zadnji treningi pa so pokazali, da je Avstrijec znova v dobri formi.

Gustafsson z Beckerjem

ESSEN - V 1. kolu mednarodnega moskega teniskega turnirja ATP v Essnu z nagradnim skladom 2, 094 milijona dolarjev je Sved Magnus Gustafsson premagal Američana Aarona Kricksteina s 6:4 in 6:2. V 2. krogu bo Gustafsson igral proti Nemcu Borisu Beckerju.

Edmonton po kazenskih streljih

EDMONTON - Hokejisti v severnoameriski profesionalni hokejski ligi NHL so odigrali se pet srečanj. Najzanimiveje je bilo v Edmontonu, kjer so domači sele po izvajanju kazenskih strellov strli odpor igralcev iz San Joseja. Edmonton je povedel v 13. minuti, ko je gol z igralcem več dosegel Ciger, 12 sekund pred koncem tekme pa je izenacil Dahlen. Pri izvajanju kazenskih strellov so bili vendarle boljši domači. V Chicagu so domači odpravili hokejiste iz Philadelphije s 5:4, čeprav so gostje v prvem delu vodili že z 2:0 in 3:1 ter v drugem delu tudi s 4:3. Odločilni gol za igralce iz Chicaga je v 46. minuti dosegel Murphy. Chicago je z zmago prevzel vodstvo v centralni diviziji zahodne konference. Anaheim je odpravil Winnipeg s 6:2, Buffalo St. Louis s 5:2, New York Rangersi pa so doma izgubili proti Ottawi z 2:4.

Vancouver še petič poražen

NEW YORK - Deset dni pred uradnim začetkom letošnje severnoameriske profesionalne košarske lige NBA mostva igrajo prijateljske tekme. Charlotte je premagala Phoenix (113:96), Miami Orlando (88:82), Denver Boston (119:100), Golden State New Jersey (104:94) in Utah New York (94:82). Neporaženih v pripravljalnem obdobju ni bilo. Najbolje so se odrezali New Jersey, Atlanta, Chicago in Minnesota, ki so stirikrat zmagali in doživeli le en poraz, po en poraz več ob istem številu zmag pa so zbrali Orlando, San Antonio in Sacramento. Letos se niso zmagali Milwaukee, Dallas in Vancouver.

Atlanta Bravesi povedli z 2:0

ATLANTA - Atlanta Bravesi so čedalje bližje osvojitvi naslova v letošnji profesionalni severnoameriski baseballski ligi (Major League Baseball). V drugem finalnem srečanju so premagali Cleveland Indianse s 4:3 in povedli z 2:0 v zmagah. Mostvi igrata na stiri zmagi.

Rapid Dunaj povečal vodstvo

DUNAJ - V zadnji tekmi 13. kola v 1. avstrijski nogometni ligi je dunajski Rapid včeraj pred navdušeno domačo publiko (9000 gledalcev) premagal GAK iz Gradca s 3:1. Dunajčani so s tem povečali vodstvo pred drugouvršcenim Sturmom iz Gradca na šest točk, tretjouvršcenca dunajska Austria pa zasotaja kar za osem točk. (I.L.)

Izidi 13. kola: Rapid Dunaj - GAK 3:1, LASK - Austria Dunaj 0:1, Sturm Gracéc - SV Ried 1:0, SV Casino Salzburg - Admira/Wacker 2:2, Vorwärts Steyr - FC Tirol 2:2. Lestvica: 1. Rapid Dunaj 29, 2. Sturm Gracéc 23, 3. Austria Dunaj 21, 4. GAK 19, 5. SV Casino Salzburg 18, 6. SV Ried 18, 7. LASK 17, 8. FC Tirol 16, 9. Admira/Wacker 12, 10. Vorwärts Steyr 3.



NOVICE

De Petri spet na motorju

MILAN - »Ciro« De Petri ni mogel brez dirk. Tri leta po hudi nesreči na »Reliju faraonov« leta 1992, ko se je več mesecev boril s smrtjo in ko je odločil opustiti aktivnost, se je popularni De Petri premislil in bo letos nastopil na reliju Granada-Dakar. »Pri 40 letih bom spet sedel na dirkalni motor, in to z večjo zagnanostjo, ko sem bil sisti profesionallec. Zmagati na dirki v Dakaru je bil vedno moj veliki cilj. In če bi mi to uspelo, potem bom zares prenehal s tekmovalno aktivnostjo,« je dejal De Petri. Reli »Granada-Dakar« (to je naziv letošnje izvedbe popularnega relija) bo startal na Silvestrovo in se bo končal v glavnem mestu Senegala 14. januarja prihodnjega leta.

Pantaniju nagrada »Gran gala«

CONEGLIANO (TREVISO) - Marco Pantani je dobitnik 11. izvedbe nagrade »Gran gala« v kolesarstvu. Nesrečni kolesar, ki je ta čas v bolnišnici v Turinu po hudi nesreči med dirko Milan-Turin, si je letošnjo nagrado povsem zaslužil. Poleg Pantanija bodo nagrajeni še nekdanji asi, kot so Merckx in Gimondi, mladinska svetovna prvaka China in Visentin ter Fabiana Luperini, ki je zmagala tako na »Giru« kot na »Touru«. Nagrajeni bodo še: Chiappucci, Cipollini, Ballerini, Minali, Fondriest in Sgnaolin.

Posebno nagrado bo prejela tudi vdova Fabia Casartellija, ki se je letos poleti smrtno ponesrečil na dirki po Franciji.

Kakovosten hokejski turnir v Asiagu

ASIAGO - Od 27. t.m. bo v Asiagu veliki mednarodni turnir v hokeju na ledu, ki se ga bodo udeležile reprezentance Italije, Kanade, Francije in Slovaske. Na uvodni tekmi se bodo »azzurri«, ki jih vodi Bryan Lefley, v petek spoprijeli s Kanado, v soboto bodo igrali s Francijo, v nedeljo pa s Slovasko.

Obvestila

OK VAL in SZ OLYMPIA obveščata, da se pričenja vadba miniodbojke za fante 3., 4. in 5. razreda osnovne šole. Treningi bodo ob torkih od 17.00 do 18.30 v standreški telovadnici ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici Olympie na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Poskrbljen je prevoz. Vpis neposredno na treningih.

SZ BOR obvešča, da sprejema vpise za večerno mosko rekreacija za odrasle. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

SZ BOR in KRUT obveščata, da se spet pričenja popoldanska telovadba za dame. Vadba bo ob ponedeljkih in četrkih od 17. do 18. ure. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

BOR MINIBAKET Dokončni urniki. Vrtec in 1. razred bodo vadili ob torkih in petkih ob 14.30. Drugi in tretji razred ob torkih in petkih ob 16.30. Četrtri in peti razred pa bo treniral ob ponedeljkih ob 16.00, v sredo ob 16.30 ter ob petkih pa ob 17.30 vsi v Borovem športnem centru.

SMUCARSKI KLUB DEVIN priredi tečaj za otroke na plastični stezi v Nabrezini. Zaceli bomo DANES, 24. t.m., ob 17. uri.

SD KONTOVEL obvešča, da poteka otroška telovadba (za otroke vrtcev in 1. ter 2. razreda OS) v telovadnici na Kontovelu ob torkih in četrkih od 15.45 do 16.45.

SPD GORICA prireja od 27. decembra do 2. januarja zimovanje v Cerknem. Nastanitev bo v hotelu Eta, smučanje na Crnem vrhu, kjer imajo naprave za umetno zasneženje. Prijave na sežu društva ob sredah, od 11. do 12. ure in v četrkih, od 19. do 20. ure (tel. 0481-33029). Rok za prijavo (in vplacilo akontacije) zapade 31. oktobra.

ODBOJKARSKO DRUSTVO BOR sporoča, da se je začela vadba minivolleya na Stadionu 1. maja po nasledem urniku: vsak ponedeljek od 16. 30 do 17.30 in vsako sredo od 16. do 17. ure letniki 88, 89 in 90; od 17.00 do 18.30 letniki 85, 86, in 87. Vse informacije v večernih urah po telefonu 569785 (Nadja) in 814212 (Katja).

ODBOJKARSKO DRUSTVO BOR vabi fante, ki želijo igrati odbojko in so rojeni v letih 82,83, 84, da se prijavijo za trening na tel. st. 814212 (Katja) ali v tajnistvu društva, tel. 51377, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije.

SMUCARSKI ODESK SPDT prireja od 26.12.1995 do 1.1.1996 zimovanje v Auronzu. Za prijave in informacije o zimovanju in ostalih smučarskih dejavnostih zainteresirani lahko pokličejo Valentino Fachin (tel. st. 571327) ali Marka Presla (tel. st. 425105) ob uri kosila.

Planinski odsek SK DEVIN in SZ SLOGA vabita na enodnevn izlet z osebnimi avtomobili v Slovensko Benecijo v nedeljo, 29. t.m. Informacije do 26. t.m. na tel. 200782 (Franco) in st. 226283 (Viktor).

SK DEVIN organizira božično in novoletno zimovanje v smučarskem središču Alleghe. Možnost smučanja na smučiscih Civette in Val badie. Informacije po telefonu 220423.

KOŠARKA / EVROPSKI KLUBSKI POKALI

Ljubljanska Smelt Olimpija danes na Slovaškem

Ta teden bo zaposlenih kar deset italijanskih ekip - Pred najtežjo nalogo bosta Cagiva Varese in Benetton Treviso

MILAN, LJUBLJANA - Če so konec tedna bile oči privrženecv mednarodne košarke uprte v London, kjer so uživali ob predstavah NBA prvakov »Raket«, bo ta teden na evropski sceni spet živahno: na sporedu bodo tekme v evropskih klubskih pokalih.

Ljubljanska Smelt Olimpija bo danes igrala ob 17. uri v Prievdzu proti slovaškemu prvaku Baniku Ciglu, ki je v predkolu evropskega prvenstva dvakrat premagal Zenico, v drugem krogu pa je izgubil proti Benettonu.

Ljubljancani absolutno ne smejo podcenjevati tega nasprotnika, saj je slovaška ekipa »srednje kakovosti«, ki uvršča med drugimi dva odlična

posameznika, kot sta Kazahstanec Oleg Meleščenko, bivši reprezentant nekdanje Sovjetske zveze, in Darius Dimavicius, ki je z Litvo na olimpijskih igrah v Barceloni osvojil tretje mesto.

Zato tudi Olimpijin trener Janez Drvarič stalno svari svoje fante, da proti Slovakom ne bo lahko in da bo treba na obeh tekmah igrati odločno in požrtvovalno. Ljubljansko mostvo je že trikrat (na turnirjih) igralo proti tej ekipi in osvojilo tudi tri zmage. Povratna tekma bo čez teden dni v Ljubljani.

Ta teden bo v raznih pokalih zaposlenih tudi 10 italijanskih ekip in kar 8 bo igralo v gosteh.

V jutrišnjem 3. krogu Koračevega pokala bo pr-

vič letos nastopil tudi milanski Stefanel, ki se bo spoprijel z litovsko ekipo Siauliai. Glede na to, da bodo Milančani povratno tekmo igrali doma, bi morali zanesljivo obračunati z Litovci. Pred najtežjo nalogo v tem kolu naj bi bila od italijanskih ekip Cagiva iz Vareseja, ki bo gostovala v Splitu proti neugodni ekipi Croatie. Mostvo iz Vareseja je ostala brez tržaskega »playmakerja« Pozzecca, ki si je poškodovao koleno in bo moral mirovati kar šest mesecev. Bolonjski Teamsystem bo gostoval v Nemčiji pri Bambergu, medtem ko bo Scavolini iz Pesara, ki preživlja hudo krizo, zaposlen v Ankari.

V najzanimivejšem pokalu »euroclubu« bo-

sta v četrtek zaposlena bolonjski Buckler in Benetton iz Trevisa. Bolonjčani, ki so se na londonskem »Open« turnirju dobro odrezali, bodo gostili Barcelono, medtem ko bo Benetton gostoval v Atenah, kjer proti Olympiakosu nima velikih možnosti za zmago.

Ta teden bodo zaposlene tudi stiri italijanske ženske ekipe. V pokalu prvakinj bodo prvakinje Coma v četrtek gostile zagrebško peterko Centra Banke. V pokalu L. Ronchetti bo jutri Lavezzini iz Parme gostoval v Izraelu proti ekipi Elitzur Ramla. V gosteh bosta igrala tudi Messina v Solunu proti Apolonu in Alcamo v Beogradu proti Crveni zvezdi.

ODBOJKA / ZVEZNI POKAL ZA MOŠKE

Imsi se drevi ponuja »zgodovinska« priložnost

Goričani bi lahko prvič zamajali deželni prestol VBU Tekma ob 20. uri v Štandrežu - Vrača se M. Černic



Giancarlo Populini in v ozadju Robert Paoletti (KROMA)

V pokrajinskem pokalu Dom Val drugič uspešen

Dom Val - Grado 3:0 (15:12, 15:13, 15:8)

DOM VAL: Tomsic 2+2, Ursic 4+2, Zuccarino 3+0, Mozetic 5+6, Kovic 5+3, Humar 3+1, Kocjancic 0+0, Danielis 2+1, Cerne 1+1, Ambrosi 1+1.

Igralke Doma Val so v tekmi tretjega kola pokrajinskega pokala, ki ga prireja goriska odbojarska zveza, dosegle svojo drugo zmago. Proti mnogo bolj izkušenim igralcam Grada so postregle z resnično do-

brim nastopom v vseh elementih igre in če bodo nadaljevale po tej poti se jim obeta uspešna sezona tako na mladinski ravni, kot v prvenstvu 1. divizije, v katerem bodo letos nastopile kot novinke. Goričanke se bodo v prvi povratni tekmi pokrajinskega pokala v petek (ob 19.30 v telovadnici Kulturnega doma) poskusile odločiti Staranzanu za doslej edini poraz, ki so ga doživele v prvem delu (2:1).

Ce nemogoče je mogoče, se odbojkarjem Imse ponuja drevo enkratna priložnost, da prvič resno zamajajo prestol videmskega Volley Ball Udine, ki že več kot petnajst let (praktično od sezone 1977/78, ko je Trst dokočno izgubil A ligo) neovirano kraljuje v deželi. Če bi namreč Goričani drevo v tekmi zadnjega kola v Štandrežu (ob 20. uri) premagali Videmčane, bi jih izločili iz zveznega pokala, kar bi seveda predstavljalo enkratno presenečenje. VBU je v soboto v Vidmu potrdil svojo premoč, tekma pa je hkrati vendarle pokazala, da ni nepremagljiv. Trener Swiderek je lahko samo z začetno postavilo (De Cecco, Zanuttigh, Di Lenardo, Marotta, Tomba in Bruno), v kateri so skoraj sami igralci, ki so se nastopali v A2 ligi, ukrotil valovce, ki sicer niti niso igrali najbolje. Zal, tudi drevo lmsa ne bo nastopila v najboljši postavi, ker le nekaj dni pred pričetkom prvenstva trener Zamò noče tvegati, da bi se Rigonat in Cola vnovic poškodovala. Trener pa lahko spet računa na mladega Mateja Cernica, ki je v tem začetnem delu sezone res prijetno presenetil.

Jutri bosta nastope v pokalu sklenili se dve naši sesterki. Borovke se bodo v Vidmu pomerile s Camstom, sočani pa bodo v Sovodnjah (ob 20. uri) gostili pordenonski Volley. Tekma med tržaskim Volleyjem '93 in tržiskim Alloysem pa bo odločala o tem, ali bodo slogasice napredovale v naslednjo fazo pokala.

Pozornost vseh teh naših sesterk pa je vsekakor ze usmerjena v sobotni prvenstveni start. Na domačih tleh bosta debitirali sesterki Imse (proti Carpiju) in Bora Mercantile (Conegliano), Koimpepovi sesterki (dekleta v Porcii, fantje pa v Villi Vicentini) in Soca Sobema (v S. Giustini) pa bodo krstni nastop opravili v gosteh.

NAMIZNI TENIS / TOP 12

Krasovka Ana Bersan na turnirju najboljše dvanajsterice ni imela sreče

Krasova igralka Ana Bersan je konec tedna nastopila v Spoletu na turnirju Top 12. Kot pove že samo ime turnirja ima na njem pravico nastopiti osem najboljših italijanskih igralok, stiri igralke pa si nastop priborijo na predhodnem kvalifikacijskem turnirju. Bersanova (na sliki) si ga je priborila z osvojitvijo drugega mesta v Camerinu. V Spoletu je Krasova predstavница tekmovala v močnejši skupini, kjer je bila prva dama italijanskega namiznega tenisa Bulatova, Cristina Semenza, Michela Merenda, Denisa Zancaner in Alina Parietti. Proti slednji je Ana iztržila le en set,

proti Bulatovi pa je v trejem setu vodila 19:16. To sta bila dva boljša momenta Aninega nastopa, ki se je po porazu z igralkami prve kategorije v končni uvrstila na dvanajsto mesto.

Sicer pa je prireditelj doživel veliko kritik na račun urnikov (triurni presledek med tekmami) in prostorov, ki niso odgovarjali niti najosnovnejšim zahtevam za igro (pretesni ringi, sonce na mizah, itd.) Nedvomno federacija z izbiro Spoleta ni napravila prevelike usluge igralkam, ki predstavljajo sam vrh italijanskega namiznega tenisa.

J.J.





JADRANJE / NA JESENSKEM POKALU V SLOVENIJI

Jadralci Čupe in Sirene doslej precej uspešni

Johana Križnič in Miran Guštin trenutno druga v svojih kategorijah - Burja preprečila regato Sirene za optimiste

Po Barcolani ter Ker-messe je Trzaski zaliv v sončnem jesenskem vremenu ter ostri burji ponovno obetale lep jadrlni vikend. V Barkovljah je bila pri Sireni predvidena 8. regata conskega prvenstva v razredu laser veljavna za uvrstitev na italijansko prvenstvo. Sicer je sobotno vreme dobro obetalo, v nedeljo pa je žal kljub sončnemu vremenu burja premočna (tudi prek 15 metrov na sekundo), kar je dvajset jadrancev prisililo, da so ostali na kopnem. Vsekakor bo regata ponovno organizirana 5. novembra v upanju, da bo eol do Sirene nekoliko boljše razpoložen.

Istocasno pa poteka v slovenskih vodah že tradicijoni jesenski pokal, na katerem sodeluje preko



Johana Križnič (Čupa)

sto udeležencev porazdeljenih v kategorije optimist, evropa, laser, 420 in 470. Pokal je porazdeljen v tri etape in sicer Izola (jadrlni klub Burja), Ko-



Miran Guštin (Sirena)

per (jadrlni klub Jadro) in Portorož (jadrlni klub Pirat).

To nedeljo so koncali drugo etapo. Sirenini tekmovalci so si izborili naj-

bojše uvrstitve v razredu evropa, kjer je trenutno Miran Guštin odličan drugi, medtem ko sta Andrej Mocilnik na 5. in Paolo Tomsic na 8. mestu. Od Cupine ekipe se je pod vodstvom Maurizia Bencica do sedaj najbolje odrezala Johana Križnič, ki v skupni razvrstitvi v razredu optimist trenutno zaseda izvrstno drugo mesto, sledijo ji Jaro Furlani na 15., Danjel Piculin na 25., Erik Masten na 30. in Mirjan Malalan ter Barbara Piculin, ki sta uvrščena okrog 50. mesta med devetdesetimi »optimisti« iz Italije, Slovenije in Avstrije. Slovenske jadrnice caka se zadnja ter odločilna regata že naslednji vikend v Portorožu, organizator pa bo Jadrlni klub Pirat. (Domenis)

NOGOMET / NARAŠČAJNIKI



NA TRZASKEM

Sant'Andrea - Zarja Adriaimpex 1:3 (1:0)

Strelci za Zarjo: Lorenzi (11-metrovka), Ostrouska, Manzin.

ZARJA ADRIAIMPEX: Babuder, Miliani, Bukavec, Jan Gregori, Krizmančič, Semec, Kariš, Lorenzi, Curman, Ota (Manzin), Ostrouska.

Proti lanskim prvakom je tokrat našim fantom uspel pravi podvig, se zlasti zato, ker so domačini po prvem polcasu vodili z edinim strelom na gol. Vsekakor so zarjani imeli pobudo stalno v svojih rokah in tudi v prvem polcasu so zapravili vrsto prilik za zadetek zlasti z Ostrousko.

Po odmoru se je pričelo pravo obleganje domačih vrat, se zlasti potem, ko je Lorenzi iz 11-metrovke postavil ravnotežje in ko so nato se domači igrali z igralcem manj. Ko pa je Ostrouska podvojil, je postalo jasno, da zmaga našim ne more uiti, saj je bil Sant'Andrea tokrat le senca lanske letošnje ekipe. Končni izid 3:1 je postavil

proti koncu tekme Manzin. Po priložnostih za gol in po prikazani igri nase združene ekipe, bi si nasi fantje prav gotovo zaslužili višjo zmago. (d.gr.)

IZIDI 5. KOLA: C.G.S. - Muggia A 0:2, Olimpia - Montebello 3:0, Domio - Chiarbola 4:0, Sant'Andrea - Zarja Adriaimpex 1:3, San Sergio - Opicina 1:2, Muggia B - Costalunga 1:1.

VRSTNI RED: Olimpia 15, Opicina, Zarja Adriaimpexin Muggia A 12, Costalunga 7, Montebello in Sant'Andrea 6, Domio in San Sergio 4, Muggia B, Portuale in Chiarbola 3, C.G.S. 0.

PRIHODNJE KOLO: Portuale - Muggia B, Muggia A - Olimpia, Zarja Adriaimpex - San Sergio, Chiarbola - Sant'Andrea, Montebello - Domio, Costalunga - C.G.S.

NA GORIŠKEM
Gradese - Sovodnje

Srečanje med Gradesejem in Sovodnjami so prelozili na jutri. Tako se bosta obe naraščajnski vrsti pomerili jutri ob 17.15 v Gradezu.

NOGOMET / MLADINSKO PRVENSTVO

Naše ekipe brez spodbudnih rezultatov

Le Juventina je tokrat osvojila točko, medtem ko so Sovodnje, Primorje in Vesna izgubili

DEZELNI MLADINCI

Juventina - Cormonese 4:4 (3:2)

Strelci za Juventino: Gallo, Gambino, Padovani (11m), Romano.

JUVENTINA: Pavia, Izzo, Screm, Romano, Trampus, Padovani, Milotti, Gallo, Gambino, Macuzzi, Balaben.

V zanimivem in dokaj izenačenem srečanju so se mladinci Juventine in Cormoneseja razšli pri neodločenem izidu 4:4. Izid je realen, veliko število golov je treba pripisati predvsem napakam obeh obramb, poleg tega pa sta tako Juventina kot Cormonese dosegla po en gol iz enajstmetrovke.

Gostje so v Standrežu povedli že v drugi minuti po napaki domače obrambe. Sledil je nato pritisk Juventine, ki je obrodil s tremi zadetki. Najprej je Gallo v 20. minuti izenacil izid, nato je deset minut kasneje Gambino z glavo po kotu povedel Standreže v vodstvo, tretji gol pa je iz enajstmetrovke po prekršku nad Balabenom dosegel Padovani. Ko je že kazalo, da je Juventina odločila srečanje, pa so gostje z dvema zadetkoma stanje izenacili. Domači so spet reagirali, povedli z golom Romana s 4:3, toda vodstva niso uspeli obdržati do konca.

IZIDI 6. KOLA: Staranzano - Aquileia 1:1, Itala S. M. - San Luigi 2:1, Juventina - Cormonese 4:4, Mossa - Gradese 2:0, Ponziana - Pro Gorizia 1:0, Ronchi - San Canzian 1:1, Sangiorgina - San Sergio 1:2.

VRSTNI RED: Ronchi, Ponziana in San Sergio 14, Pro Gorizia in Itala San Marco 12, San Canzian in Juventina 10, Cormonese in San Luigi 7, Sangiorgina 6, Staranzano 5, Mossa 4, Aquileia 2, Gradese 1.

PRIHODNJE KOLO: Aquileia - Juventina.

POKRAJINSKI MLADINCI

NA GORIŠKEM

Natisone - Sovodnje 4:0 (1:0)

SOVODNJE: Domasi, Peteani, Fajt, Pisk, Zanfagnin (D. Devetak), Gorjan, M. Devetak, Gomisček, Figelj (Ozbot), De Comelli, Florenin (Tomsic).

Mladinci Sovodenj so v gosteh pri Natisoneju doživeli prepričljiv poraz, ki je glede na prikazano igro previsok. Sovodenjci so se večji del srečanja enakovredno upirali domacinom, ki so povedli v 15. minuti po nerodnosti gostujoče obrambe. Nato je sledilo obdobje enakovredne igre, ki je trajalo do drugega zadetka domačih, ki so nato imeli tudi

igralca več, ker je sodnik izključil Tomasija, ki je po njegovem mnenju napravil prekršek kot zadnji mož obrambe. Samo z desetimi igralci pa se Sovodenjci nato niso mogli več upirati domacinom, ki so tako prisli do visoke zmage.

NA TRZASKEM

Olimpia - Primorje 5:1 (4:0)

STRELEC ZA PRIMOREJ: Kuk v 50. minuti.

PRIMORJE: Murri, Ferfolja, Luksa, Braini, Guštin (Turk), Kuk, Ban, Zangari, Ostrouska, Emili, Lipovec.

Primorje je tokrat s svojim nastopom razočaralo. Letos oslabileni Olimpici bi namreč moralo nuditi močnejši odpor, vrh vsega tudi zato, ker so gostitelji skoraj vso tekmo odigrali z igralcem manj zaradi izključitve. Olimpia je povedla že po desetih minutah, v glavnem zaradi napak Primorjeve obrambe pa nato že v prvem polcasu dosegla se tri gole. Boljši je bil drugi polcas, v katerem so gostje znižali zaostanek na 4:1 z golom Kuka po podaji Lukse, potem pa so imeli se nekaj priložnosti, vendar jih niso izkoristili.

Vesna - Edile Adriatica 0:1 (0:0)

VESNA: Gruden, Glavina, Lacchi, Stoka, Vascotto, Morassut, Locoselli (od 20. min. Rodella), Zeppin, Olenich, Veno, Tolti.

Krizani so doživeli nezasušen poraz proti gostom iz Trsta. Po prikazani igri bi bil namreč mnogo bolj pravičen neodločen rezultat, po številu priložnosti pa je bila Vesna celo boljša. Edini zadetek je padel v 47. minuti; domaćini pa so že v prvem delu zapravili vrsto priložnosti, pri čemer se je nekajkrat izkazal tudi vratar gostov.

Kljub porazu pa gre tokrat pohvaliti vso ekipo, ki je pokazala precej borbenosti.

IZIDI 4. KOLA: Muggia - Opicina 2:1, Costalunga - Chiarbola 4:1, Olimpia - Primorje 5:1, Sistiana - Sant'Andrea 2:0, Montebello - Domio 1:4, Vesna - Edile Adriatica 0:1, Portuale - Zaule 4:0.

VRSTNI RED: Domio in Muggia 12, Opicina in Portuale 9, Edile Adriatica 8, Zaule, Sistiana in Olimpia 5, Costalunga 4, Vesna in Primorje 3, Sant'Andrea 2, Montebello 1, Chiarbola 0.

PRIHODNJE KOLO: Edile Adriatica - Zaule, Domio - Vesna, Sant'Andrea - Montebello, Primorje - Sistiana, Chiarbola - Olimpia, Opicina - Costalunga, Muggia - Portuale.

NOGOMET / PRVENSTVO NAJMLAJŠIH NA TRZASKEM IN GORIŠKEM

Točka Gaje, tesen poraz Sovodenj

Tržaška združena ekipa še naprej meri visoko - Sovodenjci zaigrali slabo v obrambi

NA TRZASKEM

Opicina - Gaja 0:0

GAJA: Hrovatin, Zornada, Kapun (Martini), Berce Batič, Primosi, Skabar, Cernjava, Giralidi, Longo (Guštin), Strajn (Spazzapan).

Po treh zaporednih zmagah je gajevce tokrat razveselila samo točka, kajti proti solidni ekipi iz Opčin so igrali brez golov in sam rezultat ustreza dejanskemu stanju na igrišču. Moramo omeniti, da je bil glavni protagonist srečanja nedvomno močan veter, ki je spremljal igralce skozi celo tekmo, saj so se morali posteno potruditi, da so lahko kontrolirali zogo in obe ekipi sta pazili zlasti v obrambi, da ne pride do presenečenja. To je uspelo Gaji v prvem in Opicini v drugem polcasu, ko sta imeli ekipi veter v hrbet. Vecjih priložnosti za gol v celo tekmi sploh nismo videli, se najboljše je imel za nase fante proti koncu tekme novinec Spazzapan, ki se je lepo odkril na levem krilu, se spustil do kazenskega prostora, toda streljal je prešibko, da bi presenetil vratarja domačih. Na splošno je ta igralec tokrat prvič nastopil za našo združeno ekipo in pokazal dobro nogometno znanje. Prav gotovo je remi na koncu pravično placilo za obe ekipi, ki sta prikazali enakovredno igro in merila visoko na lestvici. (-d.gr.-)

IZIDI 4. KOLA: Montebello - Kras 6:0, Chiarbola - Olimpia 0:0, Opicina - Gaja 0:0, Costalunga - Domio 1:1, San Luigi - Esperia 0:4, Muggia - C.G.S. 2:2.

VRSTNI RED: Esperia in Olimpia 12, Gaja 10, Costalunga in Opicina 7, San Luigi in Montebello 6, Chiarbola in Kras 3, C.G.S., Muggia in Domio 1.



Združena ekipa najmlajših Gaje (Foto Kroma)

PRIHODNJE KOLO: Esperia - C.G.S., Domio - San Luigi, Gaja - Costalunga, Olimpia - Opicina, Kras - Chiarbola, Muggia - Montebello.

NA GORIŠKEM
Sovodnje - Ronchi 1:2 (0:1)
STRELEC ZA SOVODNJE: Zanier

SOVODNJE: Gergolet, Assi (Simsic), Cotič, Figelj, R. Tomsic, Bagon, S. Tomsic, Piras (Todde), Mauri (D. Tomsic), Pavšič, Zanier.

Sovodnje so proti boljšem Ronchiju doživeli prvi prvenstveni poraz. V prvem polcasu je Ronchi večkrat skušal priti do zadetka, a mu to ni uspelo. Toda gostje so nato le povedli zaradi napake obrambe. Povedati velja, da so Sovodnje v prvem polcasu imele tri priložnosti, a jih niso znale izkoristiti. V drugem polcasu so Sovodnjci skušali izenaciti in to jim je uspelo z lepim Zanierovim strelom. Vse je kazalo, da se bo tekma zaključila z remijem, a minuto pred koncem je po hudi napaki obrambe Ronchi dosegel zmagoviti zadetek. (Aljosa Pavšič)

NOGOMET / ZAČETNIKI

Doberdobci zaslužno osvojili točko v Pierisu Prosečani tokrat prosti

N GORIŠKEM

Pieris - Mladost 1:1 (1:1)

STRELEC ZA MLOADOST: Spacal.

MLADOST: Francescotto (Zorzi), Semolic, Roner, Spacal, Lavrenčič, Galliussi, Cernic (Cefarin), Devetak, Stjepanović (I. Devetak), Spacapan, Terpin (Pasalič).

Tekma med enakovrednima ekipama z dna lestvice se je končala s pravičnim neodločenim izidom.

Doberdobci so imeli že na začetku tekme stoodstotno priložnost za zadetek, toda domači vratar je odlično ubranil Cernicev strel. Kmalu nato pa so nasi nogometasi povedli s silovitim strelom Nejca Spacala. Ob koncu polcasa so gostitelji izenacili po prostem strelu izven kazenskega prostora, ki ga je sodnik dokaj radodarno dosodil.

V drugem polcasu se je igra v glavnem osredotočila na sredini terena.

NA TRZASKEM

Nogometasi Primorja Telital so bili tokrat prosti. Kljub temu pa so s tekmo manjše vedno na vrhu lestvice skupaj s San Sergiom in San Luigijem.

Zacetniki - skupina A

IZIDI 3. KOLA: San Giovanni - San Luigi A 1:4, San Sergio - Costalunga 3:0, Domio - Portuale 2:0, Muggia - Fani Olimpia 1:2, Ponziana A - Sant'Andrea 4:1, počivalo Primorje Telital.

VRSTNI RED: Primorje Telital* San Sergio in San Luigi A* 6, Domio 5, Sant'Andrea, Fani Olimpia in Portuale 4, Ponziana A* in Costalunga 3, San Giovanni 1, Muggia 0.

PRIHODNJE KOLO: Sant'Andrea - Primorje Telital, Fani Olimpia - Ponziana A, Portuale - Muggia, Costalunga - Domio, San Luigi A - San Sergio, počiva San Giovanni.



BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Zeleli se boste izogniti boleci kritiki, zato boste že skoraj ugodili nerealni izizvalcevi zahtevi. Zadnji trenutek boste spregledali in se prepustili zasluženemu viharju.



BIK 21. 4. - 20. 5.: Partnerju boste prepustili nalogorazpletanja čustvenega klobčica, sami pa se boste posvetili denarju. Namesto da v nedogled menjavata vloge, se naloge raje lotita skupaj.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Čeprav ste v iskanju izgovorov ponavadi pravi mojster, pa bo vaš današnji izgovor tako zelo prozoren, da mu ne boste verjeli niti sami. A glej čudo: drugi vam bodo gladko nasedli.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Vasega samozaupanja ne bo moglo nič več porušiti, vsaj ne dotlej, dokler bo okolica odobravalaposedlice vase drznosti. Odobravalajih bo vsaj dotlej, dokler boste stali na nogah.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Nekdo že nestrpno caka, da mu razkrijete svoje misli. Nikar se ne sramujte nemoralnih utrinkov, kajti morale ne postavlja dobrota, ampak siroti, imenovani prizadetost in zavist.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Pogumno se boste spustili v nov projekt, vendar zgolj v mislih. Verjeli boste namreč, da boste spet nasli kopico tistih, ki bodo pripravljeni pljuniti v roke v zameno za vaše obljube.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Podali se boste v raziskovanje svojega čustvenega življenja in med drugim spoznali, da je eden od izvirnov sreče v domisljiji, drugi v denarnici, tretji pa v srcu. Pijte iz slednjega.



SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Danes boste nenavadno marljivi in skromni, zato vas bodo mnogi z veseljem posnemali. A kakor hitro bodo posumili, da s skromnostjo prikrivate svoj pohlep, vas bodo prehiteli.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pčutili se boste nadvse samozadostni. Taki boste nekomu, ki potrebuje vso vašo pozornost, sli posteno na živce, zato vas bo spretno izzval in vam brz dokazal, da ga potrebujete.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nekomu boste zeleti izpovedati svojo intimno skrivnost, a boste pri tem tako simpatično oklevali, da jo bo nazadnje izbrskal sam. On bo slavil, vi pa se mu boste olajšani predali.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Čeprav se ponasate s hitrimi mozgani, se vam bo pri reševanju neke kocljive naloge močno zatikalo. Najbrž zato, ker presega logiko razuma, ki ga podtikate iracionalnim globinam.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nikar se ne brzdajte, ko vam bodo popustili živci in bo iz vaših ust prihrumel plaz resnic, ki bi jih odgovorna ušesa morala slišati že zdavnaj. Resnica, ki boli, tudi zdravi.

V tem tednu bo v znamenju Skorpijona izredno živahno. Že prvega dne bo sem prestopilo tranzitno Sonce in tako poudarilo značilne poteze tega znamenja. Vsekakor je dobro, da Sonce zapuščata znamenje Tehtnice, kjer je bilo njegovo delovanje precej moteno. V Skorpijonu je dokaj nevtralnoluno, zato bo pripomoglo k bolj intenzivnemu »stilul« tega znaka. Poleg Sonca sta tu se Venera in Pluton.

Stiriindvajsetega oktobra se bodo dogajale se druge, mnogo bolj zanimive stvari. Ob 4.36 bo nastopil Lunin mlaj. Tudi to se bo zgodilo v znamenju Skorpijona, poleg tega pa se bo Luna takrat znašla se v konjunkciji s Plutonom.

Takšna zveza Lune in Plutona lahko zelo močno vpliva na naše počutje. Prevevali nas bodo občutki nemoci in negotovosti, ki bodo nemalo krat prav moteci. Zapadali bomo v stanje, ko nas bodo preplavili prvinski nagoni, ki jim bomo morali slediti. Na zunaj bomo precej bre-

zobzirni, saj bomo imeli veliko dela z zadovoljevanjem notranjih potreb. V odnosih z okolico bomo pogosto dokaj nasilni, ceprav bo imela tovrstna za-grizenost tudi nekakšen čar. V trenutkih, tipičnih za delovanje medsebojnega položaja Luninega mlaja in Plutona, bomo se najbolj podobni prednikom iz časov kamene do-be. Delali bomo, kar nam bo vsec, ali pa bomo vsaj poskusali.

Vendar se bo pokazala tudi temna stran primitivnosti. Stiri minute pred nastopom konjunkcije Lune in Plutona bo namreč prislo se do sončnega mrka, ki v znamenju Skorpijona praviloma ne prinaša nič dobrega. Po-večala se bo nevarnost kriminala, več pa bo tudi obolenj.

Sončni mrk pogosto povzroča celo razne naravne katastrofe, pri katerih ne manjka zrtev. Tokrat se moramo se najbolj varovati poplav, brodolomov in vsega, kar je v zvezi z vodo.

(A.O.)

ANEKDOTI

O nekdanjem newyorskem županu La Guardii
Nekdaj newyorski župan La Guardia je zbolel in moral v bolnišnico. Cez nekaj dni je dobil v svojo bolniško sobo sporočilo:
»Mestni svet vam želi z devetnajstimi glasovi proti enajstim, da bi kmalu ozdraveli.«

O italijanskem odvetniku Pessini
Med govorom italijanskega odvetnika Enrica Pessine je predsednik porote zaspal. Pessina je umolknil. Ko ga je predsednik sodišča vprašal, zakaj ne nadaljuje, je odgovoril:
»Dvanajstina pravice počiva, pa počivam se jaz.«

TOR SRE CET PET SOB NED PON

POČUTJE, ZDRAVJE

sprostitev	✓	✓	✓	○	○	○	✗
šport	✗	○	○	✓	✓	✓	○
post, dieta	○	○	○	✗	✗	✗	✗
težja fizična dela	✗	✗	○	○	○	✓	✓
izlet	○	○	✓	✓	✓	○	○

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	✗	✗	○	○	○	✓	✓
domača zabava	✗	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	○	✓	✓	✓	○	○	○
družabne igre	✓	✓	✓	○	○	○	○
urejanje uradnih zadev	✗	○	○	○	○	✗	✗

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	✓	✓	✓	✓	○	○	○
naložbe in nakupi	✓	✓	○	○	○	✗	✗
zamenjava službe	✗	✗	✗	✗	○	○	○
izposoja denarja	○	○	✓	✓	✓	○	○
igre na srečo	✗	✗	○	○	○	○	○

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	✓	✓	✓	○	○	○	○
iskren pogovor	✓	✓	✓	✓	✓	○	○
zmenek	✓	○	○	○	○	✗	✗
ljubljenje	○	✓	○	○	○	○	✗
prekinitve zveze	✗	✗	✗	✗	✗	○	○

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	✗	○	○	○	✓	✓	✓
učenje, sirjenje obzorja	✗	✗	○	○	○	○	✓
raziskovanje	○	○	○	✓	✓	✓	○
umetniško ustvarjanje	✓	✓	✓	✓	○	○	○
reševanje težav	✓	○	○	○	✓	✓	✓

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

399	ZIVCNOST	PREB. AMERIKE	FRAN. IGRA S KARTAMI, PIQUET	PIJACA STARIH SLOVANOV	ZILA DOVODNICA	SLOV. FOTOGRAF SELHAUS	SRBSKI VLADAR STEFAN	MORSKA RIBA	VIKTOR KONJAR	FINSKI PISATELJ (JUHAN)	DALMAT. SALJIVEC	AMERISKI PEVEC (NAT)	GRENKA PIJACA (APERITIV)	AVTOR: BRAN KO KOZULIC	GRSKA BOGINJA NESRECE	ITAL. REZISER LOY	NARIVEK ZEMIJE	RIMSKI ZALOZNIK	BIVSI JUG. KEGLJAC (MIRO)	VRSTA FRAN. PREPROG
SPIKERKA														GLAVNO MESTO TURCIJE						
FR. SOCIOLOG														VINSKI KAMEN MIRKO CUDERMAN						
PREGOVOR				VDOLBINA V STENI DOSTOJAN. PONOS					OKRASEK FR. TEROR. ORGANIZAC.											
PRIPIRAVA IZ TKANINE ZA SHRANJEVANJE						PEVEC DARIAN				LICINKA HROSCA SL. PISATELJ (VLADIMIR)					GR. VODITELJ BELOJANIS SL. PISATELJ (JANEZ)					
MESTO NA JAPONSKEM					ZENIN ALI MOZEV OCE	PRITOK DONAVE V NEMCIJI IG. DELON				CARL ORFF GL. MESTO EGIPTA				KOSITER ZEVSOVA ZENA				ČESKI PISATELJ JIRASEK	HRVASKI IGRALEC BASIC	FILOZOF IZ ELEE
ZDENKO KALIN			POSTAVA UTRDBA					KRATEK SUKNJIC FR. TENISAC (YANNICK)					DIANA GRADITELJ TROJAN. KONJA			PRITOK RENA V SVICI EGIP. BOG SONCA				
BELA SNOV OSTREGA VONJA									ANG. POMORSČAK IN PISATELJ (WALTER)								PASTIR IZ SNEGU-ROCKE			
JAPONSKI TELOVADEC (TAKASI)				MASCOBNO TKIVO EVROPU					BENESKI SLIKAR TANTAL									SKAND. MOSKO IME JAPONSKA IGRA		
KDOR STEJE GLASOVE PRI VOLITVAH												SPOSOBNOST TELESA DA OPRAVI DELO								
LONDONSKA GALERIJA					TELO, KI NIHA ZARADI TEZE							VODNI VRTINEC				BODEC PLEVEL				

RESITEV:
NAPovedovalka,
ANKARA,
EMILE DURKHEIM,
TARTAR,
REK,
NISA,
ORNAMENTIKA,
VRECA,
ADO,
OGRO,
NIKOS,
OITA,
NAB,
CO,
CIN,
ZK,
STAS,
SAKO,
DI,
ARE,
NARTALN,
RALEIGH,
LEL,
ONO,
SALO,
TEPOLO,
OLE,
SKRUTINATOR,
ENERGIJA,
TATE,
NHALO,
JAR,
OSAT



ZA LEP VRT

Na pomlad mislimo že jeseni

Čebulnice sadimo do konca novembra

Jeseni, ko vrt prekrije odpadajoče listje, je čas za sajenje čebulnic, ki se spomladi racvetijo v pisanih barvah. Cvetlice, ki cvetijo zgodaj spomladi, namrec sadimo oktobra, tiste pa, ki cvetijo pozneje, pa do konca novembra.

Za vsak vrt

Čebulnice lahko sadimo med trajnice, pod drevjem in grmovjem, na trati, vzdolž vrtnih stezic, v cvetlične lončke, na dvorišča, gredice in balkone. Dobro uspevajo v vsaki vrsti zemlje, ki je ustrezno zrahljana in suha. Večina rastlin zacveti, preden drevesa poženejo liste. Slabo se počutijo le pod zimzelenim drevjem in grmovjem, ker tam ne dobijo dovolj svetlobe.

Cim manjša je čebulnica, toliko več jih moramo posaditi. V velikem vrtu se sto zvončkov kar porazgubi, medtem ko je pogled na sto tulipanov z velikimi cvetovi prava pasa za oči.

Pomembna je tudi barva cvetov, saj so svetlejšje barve bolj vpadljive. Pri kombiniranju različnih vrst čebulnic in trajnic pazimo na skladnost barv. Zgodaj cvetocih ognjenordecih tulipanov ne kaze saditi poleg neznorumenih cvetov leske, medtem ko beli ali rumeni cvetovi poudarjajo njene nežne popke.

Bogata izbira

Na voljo imamo več kot sto vrst čebulnic, ki cvetijo spomladi; od velikocvetnih tulipanov, do ljubkih močvirskih tulipanov. Ločiti pa moramo med manjšimi čebulnicami, kot sta žafran in hiacinta, ter večjimi, kot so

tulipani in narcise.

Predvsem manjše čebulnice, znane tudi kot »mesane čebulnice«, lahko gojimo na vrtu ali v lončkih. Večine vrst niso križali, zato dajejo vtis naravnosti in lahko na vrtu ostanejo celo leto med drugimi rastlinami. Tako najbolj znane vrste manjših čebulnic, kot so žafran, morska čebulica in divja hiacinta, okrasijo vsak vrt.

Posebno pozornost velja posvetiti tudi divjim vrstam tulipana in narcise. Ljubko tulipo turkestanico in bujno tulipo tardo, ki prihaja iz Rusije, zlahka vzgojimo v trajnico. Majhna tulipa clusiana z belo-rdečimi cvetovi ali zgodnjecvetoci lokvanj (tulipa kaufmanniana), prideta najbolj do izraza med nizkimi trajnicami.

Zelo lepe so narcise 'thalia', rožice s 40 centimetrov dolgim stebлом in cvetovi



Da bo naš vrt spomladi ves v cvetju, se moramo potruditi že jeseni

metuljčaste oblike, ter miniaturne, zgodnjecvetoče rumene narcise tété á tété, ki na enem stebelu pogosto razvijejo dva do tri cvetove.

Večine vrst mešanih ce-

bulnic ni treba vsako leto izkopavati in znova saditi, saj se na vrtu zlahka razmnožujejo. Če scasoma njihovo število upade, vsako drugo leto dodamo nekaj čebulic.

Najbolje je, da čebulice iste vrste posadimo skupaj v velikih skupinah, kar poudarja njihov naravni videz. Nekatere različne vrste pa se izredno lepo medsebojno dopolnjujejo in kljub temu dajejo naravni videz. Lepo se ujemajo zvončki in omeje, ki se v ugodnih pogojih same razmnožujejo. Če jih posadimo pod drevo, ki ne daje preveč sence, se razrastejo v gosto rumeno preprogo.

Večje čebulnice, kot so tulipani, narcise in hiacinte, so bolj kultivirane. Tulipani in narcise so znani po svojih velikih veličastnih cvetovih, zato njihovo »eleganco« poudarimo tako, da jih posadimo v enakih presledkih, na primer na obeh straneh steze. Lepe so tudi v gredicah in večjih skupinah, bodisi v eni barvi ali v skupini več barv. Ko po-

mladne rože odcvetijo, lahko cvetlične grede očistimo in nanje zasadimo letne rože, ki cvetijo poleti.

Narcise se najbolje obnesejo v večjih skupinah, na tratah, travnatih pobocih in travnatih gredah. Narcise vseh barv in vrst z lahkoto vzgojimo v trajnice med talnim bršljanom in drugimi zimzelenimi rastlinami. Čebulnic z veliki cvetovi, zlasti visokih rastlin, ne sadimo na vetrovna mesta.

Nacrtni za sajenje

S pomočjo načrta, na katerem je označeno mesto in število vsake vrste čebulnic, te lahko spomladi poiščemo, čeprav so že odcvetele in se umaknile pod zemljo. Tak načrt je priročen, če zasadimo dodatne rastline ali kako drugače spremenimo podobo vrta.

Načrt pokaže tudi njihovo število različnih vrst čebulnic. Na osnovi tega določimo, katere čebulnice bo treba nadomestiti ali jim dodati nove. V poseben zvezek si zapisujemo tudi podatke o barvi, visini, številu in

kombinacijah z drugimi rastlinami.

Še nekaj nasvetov

- Čebulnico posadimo v globino dvakratne velikosti čebulice;

- Čebulic ne sadimo preblizu, najmanjša razdalja med posameznimi čebulicami naj bo enaka premeru čebulice;

- Za lepši izgled posadimo na stotine primerkov mešanih vrst;

- Večje čebulnice, zlasti tiste svetlejših barv, sadimo v manjšem številu;

- Čebulnice in gomolje sadimo v navzgor obrnjeno konico;

- Ko čebulico dobimo, jo posadimo čim prej;

- Če je ne moremo posaditi takoj, jo shranimo v suhem in hladnem prostoru;

- Čebulnice posadimo na mesto, kjer so lepo vidne iz hiše, ali na mesto, ki ga največkrat obhodimo, na primer vzdolž vrtnih stez. Tako jih lahko občudujemo tudi v slabem vremenu.

Po publikaciji International Flower Bulb Centre



Razdalja med posameznimi čebulicami naj bo enaka premeru čebulice

FELJTON

Šege in navade na Kozjanskem (3)

Pred cerkvijo je na svate navadno čakala skoraj vsa vaska skupnost in nazdravili so s šentjanževcem. Nato se je poročni spreved ob zvonjenju zvonov in v spremstvu muzikantov sprehodil skozi vas, da so si jih ljudje lahko ogledali, pri tem so svati otrokom metali bonbone.

Zabava se lahko začne

Poročne gostije so trajale najmanj dva dni in dve noči. Če se je nevesta priženila na ženinov dom, se je gostija začela pri njej doma. 30 do 70 svatov so spravili v največjo sobo v hiši, iz katere so odnesli vse pohistvo, vanjo pa znosili čim več miz in stolov ter jo primerno okrasili.

Zenina in nevesto so posadili na najbolj vidno mesto za mizo, ki je bila okrašena z vencem iz suhih rož, za njima je na steni visel kriz ali nabozna slika. Ob njiju sta sedeli obe prici, nato tovaris in to-

varisica, sledili so starsi, nato tete in strici. Na ženinovi strani so sedeli njegovi svati, na nevestini njeni. Sedežni red je bil pomemben, saj je kazal na ugled svata.

Pred pojedino sta zenin in nevesta zaplesala svoj prvi ples kot poročen par. Vsaka pojedina se je začela z juho, preden pa so svati planili po njej, so zmolil kratko molitev. Po juhi so na mizo začeli nositi ogromne količine mesa z različnimi prilogami, obvezen je bil seveda beli kruh, ki je bil, tako kot potica, kulinaricni višek vsakega praznovanja.

Na porokah so kuhale in stregle sorodnice - tega se ni otepala nobena, zlasti če je bila se neporočena, saj je dogodek predstavljal možnost, da spozna svojega prihodnjega moza. Poleg tega so tudi svati prinesli s seboj vsak svoj sarkelj iz bele moke, posut z rozinami in sopkom suhih rož na sredi. Zlasti zadnja leta namesto sarklja raje prinesejo torto.

Da med pojedino ne bi bilo dolgas, so se svatje

zabavali z govori. Prvi govor je navadno imel zeninov starešina, nanj je moral odgovoriti nevestin stariš. Zeninova stran jim ni smela ostati dolžna in tako naprej. Vsak, ki je hotel imeti govor, je to naznanil, tako da je s priborom potrkal po kozarcu. Do polnoči so si svatje krajšali čas z govori, vmes so tudi plesali in peli.

Ugrabitev neveste in snemanje kranclja

Če zenin ni bil na svojem mestu in ni ravno najbolje »čuval« svoje neveste, so jo svati ugrabili, in zgodilo se je, da jo je po vasi iskal tudi uro in pol. Zenin, ki ni imel najbolj razvitega smisla za humor, se je bil zaradi ta-

ke potegavščine pripravil na spreti z vsemi svojimi gosti. Jezilo ga je predvsem to, da neveste ni našel pred polnočjo, ko je bilo na vrsti snemanje kranclja.

Takrat je zeninov starešina pristopil k nevesti, ji z glave snel venček in pri tem govoril: »Zdaj je prišel čas, ko se ti začenja resno življenje, ko moraš biti zvesta možu ...« Vencek je položil na večji krožnik, priložil večjo vsoto denarja in ga poslal naprej med svate, ki so morali dati na kupček vsaj toliko kot on, ce se niso hoteli povsem osmešiti. Pred vojno ni bilo v navadi, da bi svati nosili mladoporocencem darila, zato so raje zbirali denar na poroki. Pozneje so

zbirali denar se za kuharice in muzikante, takrat sta prispevala tudi zenin in nevesta.

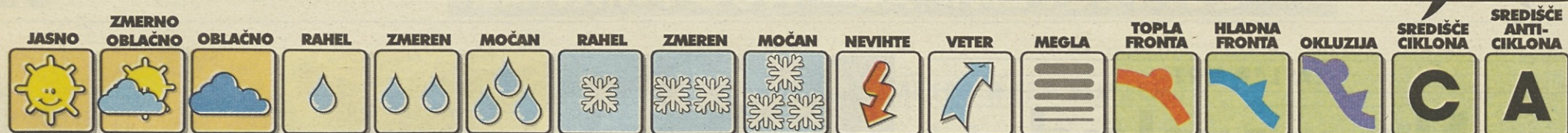
Po polnoci so prišle maskare, ki so goste zabavale, z njimi plesale, svati pa so ugotavljali, kdo se skriva pod maskami. V zadnjem času postajajo maskare vse bolj domisel-

ne in za svate pripravljajo različne naloge. Tako mora recimo zenin oprati plenice, namazane z evrokremom, nevesta mora narediti testo za kruh iz moke, y kateri je skrita plastična zaba, ipd.

Nives Speh
(Se nadaljuje)



Poroka v Bistrici ob Sotli leta 1950 (Foto: Arhiv SPT)



VREMENSKA SLIKA

Nad Evropo je obsežno območje visokega zračnega pritiska. V visinah zacenja k nam pritekati spet postopno toplejši in suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.



DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.30 in zšlo ob 17.01. Dan bo dolg 10 ur in 31 minut. Luna bo vzšla ob 6.38 in zšla ob 17.16.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	24. 10	24. 10	23. 10
	povprečna 6.00-7.00	24-urna	max. urna
Ljubljana Figovec	7	32	87
Ljubljana Bežigrad	6	36	123
Celje	3	11	42
Hrastnik	3	16	30
Maribor	88	-	-
Mejna imisijska vrednost:	350 mikrogramov/m ³		
Kritična imisijska vrednost:	700 mikrogramov/m ³		

BIOPROGNOZA

V krajih s sončnim vremenom bo vremenski vpliv ugoden in spodbuden. Tudi drugod večjih težav s pocutjem ne bo.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.52 najnižje -35 cm, ob 8.59 najvišje 58 cm, ob 15.35 najnižje -62 cm, ob 21.50 najvišje 38 cm.
Jutri: ob 3.25 najnižje -32 cm, ob 9.29 najvišje 57 cm, ob 16.08 najnižje -63 cm, ob 22.28 najvišje 36 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	12
1000 m	8
1500 m	3
2000 m	7
2500 m	5
2864 m	3

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 6 vozlov
popoldne: NW 5 do 10 vozlov

VOX POPULI

Za vsak napredek so potrebne nepričakovane spremembe.
Ni vsakdo moški, ki klobuk nosi.

DANES



JUTRI



SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

London: »Sloviti modni ustvarjalci si pridobivajo pozornost z darili«



LONDON - Prepričljivejši od prikazanih modelov so podarjeni: britanski Sunday Times je na začetku londonskega tedna mode obtožil nekatere slovite italijanske in francoske mojstre mode, da z dragimi darili podkupujejo novinarje. Na seznamu znanih modnih ustvarjalcev, ki z dragimi oblekami in se dražjim nakitom »prepričujejo« novinarje, so se znašli Giorgio Armani, Alberta Ferretti, Gianni Versace in Karl Lagerfeld. Sunday Times se trdi, da slovita imena preudarno izbirajo »obdarovance«, ki se za prejeta darila primerno oddolžijo in seveda britanskim modnim ustvarjalcem namenijo veliko manjšo pozornost. Takšne teze nekoliko spodbija urednica revije Tatler, ki pravi, da so darila že tradicija in da ne vplivajo na poročanje novinarjev. Spet drugi pravijo, da so lahko darila zgolj vpljodnostna ali pa tudi dražja.

Med polemikami o »darežljivosti« italijanskih in francoskih mojstrov pa se v Londonu nadaljujejo modne revije britanskih modnih ustvarjalcev, ki se niso odpovedali tradicionalni ironični izzivalnosti. Komplet v belem Betty Jackson (na sliki desno) sicer ni posebno drzen, zato pa so naravnice Sonnetaga Mullivana (levo, obe foto AP) veliko bolj nenavadne.



Nadloga zab velikank

LONDON - Floridske zabe velikanke so v britanskih zasebnih ribnikih in mlakah že začele »likvidacijo« majhnih evropskih zab in krastač. Seveda to niso storile na lastno pest, temveč po zaslugi brezbrzižnih uvoznikov. »Floridske zabe velikanke so desetkrat večje od evropskih in živijo od deset do dvanajst let. Hranijo se z vsem, kar jim pride pod zob, vključno z zabami in krastačami,« je povedal zoolog Colin Fittsimmons, ki se boji, da bi te zabe iz zasebnih ribnikov zbežale v reke in jezera, kar bi imelo dramatične posledice. Prav zato je britanska BBC v sinočnji televizijski oddaji Watchdog zahtevala omejitev tega uvoza in obvezo, da prodajalci seznanijo kupce z nevarnostjo zab velikank.

Mravlje ogrožajo žice in gumi

SYDNEY - Po kuncih se zdaj Avstralija otepa z novo uvoženo nadlogo, z majhnimi singapurskimi mravljami, ki so začele osvajati zahodno Avstralijo. Tem mravljam gre v slast predvsem plastična obloga električnih in telefonskih žic, tako da iz Derbyja že poročajo o kratkih stikih, požarih, prekinjenih telefonskih povezavah in ustavljenih avtomobilih.